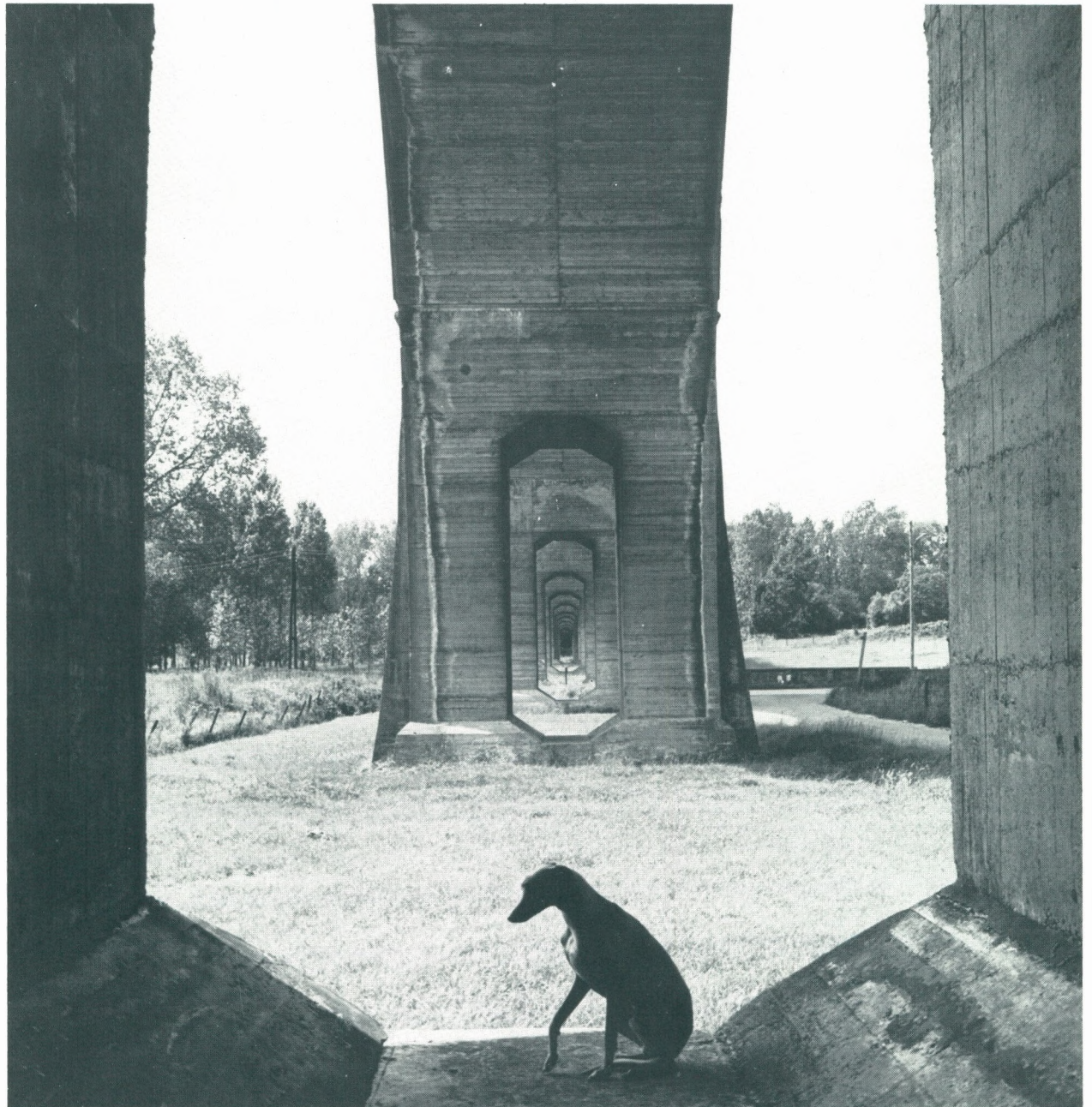

West-Vlaanderen Werkt

WES

5/1988

November / december 1988
Tweemaandelijks tijdschrift
Verschijnt niet in juli en augustus

West-Vlaanderen Werkt

Tweemaandelijks uitgave
Verschijnt niet in juli en augustus

5.1988

30e Jaargang

Inhoud

Redactioneel

Gewestplannen: dringende behoefte
aan herzieningen 249

N. Vanhove

De Westhoek: van probleemgebied naar
investeringsgebied 250

O. Vanneste

Het voorkomen van de misdadigheid -
Teoretische beschouwing en aanpak
in West-Vlaanderen 255

G. Declercq

De Polder 'De Moeren' 259

Tabel: Bezoldigde tewerkstelling
in West-Vlaanderen, 30 juni 1987 264

Spektrum

Expansiewetten /267/ Westvlaamse
Interkommunales /267/ De Clerck /268/
KTM /269/ Deceuninck Plastics /269/
Unica /271/ Middelen voor bedrijventerreinen
/271/ Kling /271/ Mol /273/ Waterzuivering
kust /273/ UCO /275/ Clark /275/
Centrum Onderhoud Bekaert /277/
Zeebrugge /277/ Heule-Kuurne /277/
Trelleborg /278/ Beschermde Werkplaatsen /278/
Gemeentelijke financiën /279/ Deltex /279/
Sofinal /281/ Bijttebier-Bouckaert /281/
BN /281/ Bauwens /282/ Picanol /282/
Provinciaal Dienstencentrum /283/ Cleppe en
Claerbout /283/ Prado /284/ Gilburn /284/
Haco /284/

Nieuwtjes 286

WES

Westvlaams Economisch Studiebureau

Baron Ruzettelaan 33 8320 Brugge 4

Telefoon: 050/35.84.42

Telefax: 050/36.31.86

Postrekening 000-0125243-16

BTW: 408.382.668

Beschermkomitee

Baron P. van Outryve d'Ydewalle,

Ere-gouverneur, Ere-voorzitter WES;

De heren H. Smisaert (+), P. Monballyu en H. De fauw,
Ere-voorzitters Raad van Beheer WES;

Prof. Dr. O. Vanneste,

Gouverneur, Voorzitter WES;

De heren G. Defreyne, H. Olivier, F. Peuteman, P. Rosseel,
Mevrouw M.C. Van der Stichele-De Jaegere, de heer W. Vens
Leden van de Bestendige Deputatie.

Redaktiekomitee

De heren L. Bockstaele, G. Declercq, P. Delafontaine,

P. Meurrens, J. Pattyn, J. Theys, F. Van Damme,

N. Vanhove.

Redaktiesekretaris

De heer D. Sanders.

Redaktiesekretariaat en publiciteitsvoorwaarden

WES, Baron Ruzettelaan 33, 8320 Brugge 4.

Abonnement 1988: 325 fr. (BTW en port inbegrepen)

Postrekening 000-0125243-16

WES, Baron Ruzettelaan 33, 8320 Brugge 4.

Ontwerp lay-out

Johan Mahieu, Brugge.

Drukkerij

Groeninghe, Kortrijk.

Foto kft

Carl Uytterhaegen, Gent

Gewestplannen: dringende behoefte aan herziening

In het midden van de jaren zestig werd beslist tot het opmaken van gewestplannen. In West-Vlaanderen werd – zoals voorgesteld door de Westvlaamse Economische Raad – gestart met de kustzone.

De opdracht tot het opmaken van voorontwerpen van gewestplannen werd door de Minister van Openbare Werken voor de gewesten Brugge-Oostkust, Middenkust-Oostende en Westkust-Veurne in mei 1965 toevertrouwd aan de vzw Studiebureau voor Ruimtelijke Ordening en Expansie (Studex), dat hiertoe heeft samengewerkt met het Westvlaams Economisch Studiebureau (WES). In de opdracht werd bepaald dat het plan was af te stemmen op de te verwachten ontwikkeling tot het jaar 1980. Ook voor de later toegewezen opdrachten was dit het geval.

Het heeft geduurd tot december 1973 vooraleer een eerste Ministerieel Besluit (Westkust-Veurne) bindende en verordenende kracht verleende aan een eerste ontwerp-gewestplan. Het eerste gewestplan in West-Vlaanderen werd in december 1976 vastgelegd bij Koninklijk Besluit (Westkust-Veurne).

Door de Westvlaamse Economische Raad – en thans door de GOM - West-Vlaanderen – is steeds de visie verdedigd dat gewestplannen in wezen als richtinggevende plannen waren te concipiëren en zich dienden te beperken tot het vastleggen van alle structuurbepalende elementen op het niveau van het betrokken gewest. De gewestplannen zijn echter de facto uitgewerkt met detaillistische aanduidingen die thuishoren in gemeentelijke plannen van aanleg en die in een langere-termijn-visie zeer dikwijls niet voldoende nauwkeurig konden bepaald worden.

De oorspronkelijke behoeftenberekeningen gebeurden omstreeks 1968-69 en het ligt voor de hand dat de voorzieningen in de thans nog geldende gewestplannen niet meer afgestemd zijn op de huidige en toekomstige behoeften.

De Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen, de gemeentebesturen en andere instanties worden nu dan ook gekonfronteerd met "bodembestemmingsplannen" die hinderend zijn of een werkelijk beletsel vormen voor sommige punten van actie, die essentieel zijn en van uiterst dringende aard inzake werkverschaffing, huisvesting, verkeerstechnische ontsluiting en andere meer.

Bij wijze van voorbeeld kunnen de volgende punten worden aangestipt.

De omleidingsweg ten westen van de transportzone te Zeebrugge en andere dringend noodzakelijke aanpassingen aan het wegnnet rond de havenzone zijn niet voorzien op het betrokken gewestplan. Ook het voorstel van de nieuwe rijksweg Kortrijk-Zwevegem-Avelgem, dat voor de industriezone van Avelgem en de binnenvaartterminal aldaar op de Schelde essentieel is, stuit op problemen van beslissing tot uitvoering wegens het niet conform zijn met het gewestplan.

De doelstelling van de Vlaamse Regering om een absolute prioriteit in het sociaal-ekonomische beleid te richten op het verhogen van de werkgelegenheid wordt in diverse subregio's bedreigd door het ontbreken van de nodige bedrijventerreinen en ambachtelijke zones. Nieuwe realisaties en dringende herlokalizaties van expanderende bedrijven worden onmogelijk gemaakt, op sommige plaatsen nu reeds en op vele plaatsen in de nabije toekomst, indien geen bijkomende bestemmingen worden gegeven.

Anderzijds zijn er een aantal bestemmingen in de gewestplannen die volkomen voorbijgestreefd zijn, onder meer inzake ontginningsgebieden (zandwinning, kleiwinning).

De knelpunten terzake gaan zich steeds meer opstapelen, doch het probleem wordt steeds opnieuw voor zich uitgeschoven.

Rekening houdend met het acute karakter van de problematiek en met de procedure die nodig is om tot aanpassing van de voorzieningen van de gewestplannen te komen, is het dringend nodig onmiddellijk te besluiten tot herziening van de gewestplannen.

De Westhoek: van probleemgebied naar investeringsgebied¹

Prof. Dr. N. Vanhove, Directeur-Generaal GOM-West-Vlaanderen

De teloorgang

De provincie West-Vlaanderen of de Belgische zeeprovincie wordt uit economisch oogpunt opgedeeld in drie gedeelten: primo, de as Kortrijk-Brugge, een sinds de Tweede Wereldoorlog sterk ontwikkelde as met talrijke industriële kernen, secundo, de kustzone en tertio, de Westkust of de zone gelegen ten westen van de lijn Oostende-Menen.

Vandaag hebben wij het enkel over dit derde gebied en dan meer bepaald de arrondissementen Ieper, Veurne en Diksmuide. In de gedachtengang van de GOM - West-Vlaanderen zou men daar ook het arrondissement Oostende moeten toe rekenen. Door de Europese Commissie werd echter het Oostendse niet weerhouden voor het Geïntegreerd Aktieprogramma van de Westhoek waarover we het verder zullen hebben.

De vraag kan worden gesteld hoe een streek met een gunstige geografische ligging – zie de beperkte afstand naar Parijs, Rijsel, Londen, de as Antwerpen-Brussel-Charleroi – uiteindelijk een probleemgebied werd. Twee redenen liggen hier aan de basis. Primo, de Westhoek leed zeer sterk onder de gebeurtenissen tijdens de Eerste Wereldoorlog en secundo, de opbouw van de economische grenzen na 1930 duwde de Westhoek in een isolementspositie.

Systematische opbloei

Intussen is veel veranderd. Het economisch isolement wordt totaal doorbroken door de Europese eenmaking én de ontwikkeling van de verkeerstechnologie; deze laatste reduceerde in sterke mate de economische afstanden.

Midden de jaren zestig, na de take-off van de as Kortrijk-Brugge, werd werk gemaakt van de ontwikkeling van de Westhoek. De toenmalige Westvlaamse Economische Raad, waarvan de GOM - West-Vlaanderen de opvolgster is, bekam van de nationale overheid de uitvoering van zijn vijfjarenplan. Dit eerste vijfjarenplan (1964-68) was gekenmerkt door een belangrijke strategische lijn, met name de ontwikkeling van de Westhoek via de centralisatie van de middelen op een aantal kernen, niet alleen Veurne, Diksmuide, Ieper, Poperinge en Wervik, maar ook Menen en het onmiddellijke achterland van Oostende. Voorzieningen inzake industrieterreinen werden integraal op deze kernen gericht. Tevens was het de bedoeling de sociale, kulturele en medische voorzieningen in deze kernen te verbeteren.

Door onze Westvlaamse Interkommunale vereniging WIER werden in de tweede helft van de jaren zestig de kernen Menen, Ieper, Poperinge, Diksmuide en Veurne

van uitgeruste industrieterreinen voorzien. Later kwam daar ook Wervik bij.

Dit eerste vijfjarenplan werd gevolgd door een tweede vijfjarenplan 1968-73, dat eveneens onder de stimulerende kracht van de WIER werd uitgevoerd. Het hoofdaksent van dit vijfjarenplan lag vooral op de verkeerstechnische ontsluiting van de Westhoek via het Westvlaamse autosnelwegennet. In het kader van dit vijfjarenplan werd het autosnelwegentracé Jabbeke-Veurne en het autosnelwegentracé Kortrijk-Ieper gerealiseerd. Op deze wijze zijn alle kernen van de Westhoek direkt verbonden met het Belgisch autosnelwegennet.

De uitvoering van deze twee vijfjarenplannen heeft de socio-economische infrastructuur van de Westhoek op een fundamentele wijze veranderd. De resultaten bleven niet uit. We willen dit illustreren met enkele cijfers.

De Westhoek was traditioneel een gebied met zeer grote emigratie-overschotten.

Migratiesaldi per jaar

	Totaal	Niet-kustgemeenten
1948-61	- 1.227	- 1.302
1962-70	- 854	- 993
1971-80	- 460	- 615
1981-87	+ 121	- 375

Bron: NIS en eigen berekeningen.

Gedurende de jaren zestig lag de tewerkstellingsdruk in belangrijke mate op de Ieperse onderneming Picanol, producent van weefgetouwen, in een volkomen agrarisch gebied. Sindsdien wist de Westhoek zeer fraaie cijfers te realiseren inzake de industriële werkgelegenheid.

Evolutie bezoldigden in de industrie 1964-87

	Absolute cijfers	%
Westhoek	+ 3.500	+ 39
Vlaanderen	- 103.200	- 16
Het Rijk	- 413.800	- 34

Bron: RSZ en eigen berekeningen.

(1) Uiteenzetting op de studiedag 'Westhoek = Toekomstgebied', op 25 oktober 1988 te Brussel, in samenwerking met De Financieel Economische Tijd en met medewerking van het Vlaams Economisch Verbond.

De totale werkgelegenheid evolueerde tijdens de jongste decennia eveneens in een positieve zin.

Evolutie totale tewerkstelling

	Periode 1970-81		Periode 1981-87	
	Absolute cijfers	%	Absolute cijfers	%
Westhoek	+ 2.423	+4,4	+ 3.700	+6,5
Vlaanderen	+49.101	+2,8	+57.000	+3,2
Het Rijk	- 385	0,0	-11.000	-0,3

Bron: RSZ en eigen berekeningen.

De industrieterreinen wisten talrijke ondernemingen aan te trekken. In de kernen werden 269 ondernemingen nedergezet. Volgende staat geeft een goed beeld van het succes van de industrieterreinen.

Bedrijventerreinen Westhoek

	Aantal bedrijven		Benomen oppervlakte (ha)		Tewerkstelling	
	1969	1988	1969	1988	1969	1988
Diksmuide	10	44	13,7	58,1	330	900
Ieperleekanaal	5	91	12,9	127,7	135	2.000
Poperinge	8	55	13,3	50,4	625	1.150
Veurne I	2	32	5,1	95,8	20	1.300
Veurne II	3	26	6,4	15,7	135	350
Wervik	2	21	2,2	20,0	205	900
	30	269	53,6	367,7	1.450	6.600

Bron: WIER en eigen berekeningen.

De Westhoek wist in de periode eind van de jaren zestig - begin van de jaren zeventig enkele belangrijke ondernemingen aan te trekken uit binnen- en buitenland.

Vermelden we:

Westimex Belgium nv (United Biscuits) te Veurne (circa 500 werknemers);
Santens nv te Veurne (circa 200 werknemers);
Spinnerij van Veurne nv (circa 175 werknemers);
Levi Strauss & Co nv te Wervik (circa 250 werknemers);
Lee Europe nv te Ieper (circa 650 werknemers);
Autonoom nv te Ieper (circa 100 werknemers);
Protein Technologies International nv te Ieper (circa 100 werknemers);
Barco Industries Prints nv te Poperinge (circa 100 werknemers);
Carpet Yarns en Carpet Engineering nv te Diksmuide (circa 300 werknemers);

Gedurende de jongste twintig jaar legde de Westhoek tevens getuigenis af van haar eigen ontwikkelingspotentieel. Zeer vele ondernemingen uit de streek kenden een groei en nieuwe initiatieven kwamen tot stand. Eén bedrijfstak deed het bijzonder goed, met name de agro-industriële.

Hier denken we aan:

Agro-industrie Westhoek

	1978	1987
Groenten en fruit	397	610
Productie gerechten	243	705
Beschuit, koeken, brood	340	492
Totaal voeding (excl. drank en veevoeder)	2.026	2.855

Bron: RSZ.

Hiermede is wellicht voldoende aangetoond dat de Westhoek een groeistreek is geworden. Wie zei alweer enkele maanden terug 'Wie snel naar boven wil, moet ondernemen in Limburg. Nu'? Laten we dit aanpassen aan de omstandigheden van vandaag: 'Wie snel naar boven wil, moet ondernemen in de Westhoek. Nu'.

Een waar investeringsgebied

Is de Westhoek een investeringsparadijs? Laten we even enkele punten op een rij plaatsen die aantonen dat een kandidaat-investeerder in de Westhoek minstens evenveel lokalatievoordelen heeft als in andere regio's van het land, die sterk in de verf worden gezet.

In de eerste plaats behoort het geografisch en verkeerstechnisch isolement tot het verleden en in het licht van 1992 bieden zich nieuwe perspectieven aan.

Inzake de wegontsluiting hebben twee projecten in sterke mate bijgedragen tot verbetering van de economische situering van de Westhoek.

Zoals we reeds eerder stelden kregen Ieper en Poperinge, dank zij het tweede plan van de Westhoek, een zeer goede verbinding op de assen Rijsel-Kortrijk-Gent-Antwerpen en Kortrijk-Brugge.

Via Poperinge is er sinds 1985 aansluiting op de autoweg Rijsel-Duinkerke. De verkeersligging van Diksmuide en Veurne verbeterde in belangrijke mate door de A18 Jabbeke-Franse grens. We weten evenwel dat het sluitstuk nog niet is afgewerkt. De GOM - West-Vlaanderen is thans bezig met een intense actie om de verbinding met de Franse grens te bespoedigen en tijdig klaar te zijn met een aansluiting op de Franse autoweg tot Calais.

1992 ligt niet meer zo ver af. Aan de twijfelaars moeten we stellen: „de Europese eenheidsmarkt wordt een feit”. Op hetzelfde ogenblik zal ook de channel-tunnel verwezenlijkt zijn en wordt Calais een belangrijke draaischijf in de EG. Ook wordt de inhoud van de vaste oeververbinding Groot-Brittannië-Frankrijk wel eens onderschat. Dit is een extern economisch gegeven dat gelukkig niet nadelig is voor de Westhoek. De Westhoek ligt in het onmiddellijke achterland van dit toekomstig verkeersknooppunt en krijgt een directe toegankelijkheid. Hierdoor moet de aantrekkingskracht van de Westhoek verhogen. De Westhoek komt net tussen twee groeipolen van de Brest-Rotterdam range te liggen, met name Calais en Zeebrugge. Ik beklemtoon: de economische situering van de Westhoek is optimaal.

Binnen de eenheidsmarkt is de Westhoek bijzonder centraal gelegen.

Doorgangsgebouw te Ieper.

Bedrijvencentrum te Ieper.

Tweede belangrijke troef voor de Westhoek is de beschikbaarheid van arbeidskrachten, het goed industrieel klimaat en de goede industriële relaties. De beschikbaarheid van geschikte mannelijke arbeidskrachten wordt opnieuw een lokalizatiefaktor van betekenis. Dit ervaren we in meerdere dynamische streken in Vlaanderen en gelukkig ook in West-Vlaanderen. De goede industriële relaties worden het best getest bij enkele grotere buitenlandse ondernemingen gevestigd in de Westhoek.

Wanneer we het hebben over de arbeidsmarkt moet tevens worden gewezen op de kwalitatieve aspecten. De scholingsmogelijkheden voor de jeugd zijn talrijk in de kernen Ieper, Poperinge, Diksmuide, Veurne, Nieuwpoort, Wervik en enkele andere plaatsen. In totaal zijn er 25 technische scholen met afstudeerrichting beroeps- of technisch onderwijs.

De Vormingsinstituten van Veurne en Ieper en het nabijgelegen Oostende en Roeselare bieden ruime mogelijkheden inzake de beroepsopleiding en de vervolmaking van zelfstandigen.

Verder wijzen we op belangrijke inspanningen van de RVA in de centra te Ieper, Poperinge, Wervik, Veurne, Diksmuide, Koksijde, Nieuwpoort en Veurne.

Een derde troef is de groei binnen de Westhoek 'Success breeds success': investeerders volgen succesvolle ondernemers in groeiende regio's. Wij hebben reeds gezien dat de Westhoek in de jongste kwarteeuw grondig is veranderd. We zullen de reeds vermelde cijfers niet herhalen. Het is echter merkwaardig dat in de periode 1985-87 42 ha industriegrond werd verkocht en in de periode januari-september 1988 meer dan 26 ha. In het kader van het Nationaal Programma van Kommunautair Belang voor de Westhoek, waarop we straks terugkomen, wordt thans gewerkt om zo spoedig mogelijk de beschikbare grondreserve op adekwate wijze aan te vullen in de vijf Westhoek-kernen.

In de Westhoek zelf is de mentaliteit veranderd. Meerdere lokale kleine ondernemingen zijn uitgegroeid tot gespecialiseerde middelgrote firma's. Het Bedrijvencentrum Westhoek werd niet enkel financieel ondersteund door een zestal KMO-ondernemingen uit de streek, doch was reeds onmiddellijk een voltreffer. In een periode van enkele maanden was het bedrijvencentrum volzet met jonge starters uit de streek.

Het sukses van de industrialisering van de Westhoek heeft een belangrijk neveneffect als gevolg. Het industrieel netwerk is in ruime mate verdicht geworden waardoor de streek een aanbod biedt voor talrijke potentiële toeleveranciers. Nieuwe middelgrote en grote ondernemingen hechten hieraan veel belang.

De investeringsstimulans en woonklimaat

De investeringsstimuli die ter beschikking staan van de investeerder in de Westhoek vormen de vierde troef. Elke investeerder kan de volgende drie stimuli combineren: regionale expansiesteun, investeringsaftrek en statuut van rekonversie maatschappij.

Wanneer een investeerder een rekonversie maatschappij opricht en de drie stimuli combineert kan de totale ondersteuning in reële en actuele termen 61,5% van de totale investering bedragen. Welnu dit is niet meer doch ook niet minder dan in de twee andere ontwikkelingsgebieden van Vlaanderen.

Steun rekonversie maatschappij

Aard	Bruto	Netto (a)
Regionale expansiesteun	Maximum 21%	10,8%
Investeringsaftrek	13%	5,4%
Rekonversie maatschappij-voordeel	13% gedurende 10 jaar (b)	45,3%
Totaal geaktualiseerd nettovoordeel		61,5%

(a) Na aftrek 43% vennootschapsbelasting.

(b) Aktualiseringspercentage: 4%.

Het is eveneens belangrijk in herinnering te brengen dat de Westhoek voorzien is van een T-zone of Te werkstellingszone te Ieper. Een T-zonevennootschap geniet een vrijstelling van vennootschapsbelasting gedurende een periode van 10 jaar, vrijstelling van de belasting op dividenden en het toekennen van een bijkomende premie onder de vorm van fiktieve roerende voorheffing.

Tot op heden hebben volgende ondernemingen het statuut van T-zonevennootschappen bekomen te Ieper:

1. Robosoft nv - Robotika
2. Mektron nv - Micro-elektronika
3. Fenobel nv - Nieuwe metalen
4. Compufreez nv - Micro-elektronika
5. Lernout Speech Products nv - Micro-elektronika
6. Bulcke Hybrid Technology bvba - Micro-elektronika.

Teneinde de T-zone te Ieper nog aantrekkelijker te maken heeft de GOM - West-Vlaanderen dit jaar een Doorgangsgebouw opgericht op de T-zone te Ieper. Het is de bedoeling in dit doorgangsgebouw, onderverdeeld in meerdere produktie-centra, tijdelijk onderdak te bieden aan potentiële T-zonevennootschappen, doch ook aan andere investeerders zoals rekonversie maatschappijen. Deze faciliteit laat aan de investeerder toe onmiddellijk te beginnen met zijn produktie en tijdens de aanvangsjaren belangrijke investeringen in gebouwen te vermijden.

Een vijfde attractieve lokalizatiefaktor is het woonklimaat en de interessante woongelegenheden voor kaderpersoneel in de kustzone. Zelf onderschatten wij meestal deze faktor. Het zijn de buitenlandse kaderleden die ons hier regelmatig op wijzen. Doch de eigenlijke Westhoek achter de Kustzone van Veurne tot Ieper en in Poperinge tot Diksmuide is een gaaf gebleven en aantrekkelijk natuurgebied. De Westkust is een kustzone in volle ontwikkeling. De jachthaven van Nieuwpoort met 2.500 ligplaatsen is een steunpunt. Inspanningen worden gedaan om de rekreative riviervaart tot ontwikkeling te brengen en openingen werden gemaakt om de golfsport zijn intrede te laten doen. In het Ieperse zijn thans twee golfprojecten in uitvoering of in een definitieve fase van voorbereiding.

Ook Europa gelooft erin

De Westhoek groeit, ontwikkelt zich en heeft troeven. Om deze troeven ten volle te valoriseren en de ontwikkeling te bestendigen heeft de GOM - West-Vlaanderen in het jongste verleden maximaal gebruik gemaakt van de kansen die worden geboden door het regionaal be-

leid van de Vlaamse Executieve en de Europese Commissie. De GOM - West-Vlaanderen bereidde in nauwe samenwerking met de Vlaamse Executieve en de Europese Commissie in het jongste verleden een Geïntegreerd Aktieprogramma voor de Westhoek voor. Dit moet beschouwd worden als het derde vijfjarenplan, het sluitstuk van 25 jaar werking voor het optrekken van het welvaartspeil van een streek die bijzonder veel heeft geleefd tijdens de eerste helft van deze eeuw.

Het essentiële onderdeel van het Geïntegreerd Aktieprogramma – namelijk de steun van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling, kortweg EFRO genoemd – of het Nationaal Programma van Kommunautair Belang, werd goedgekeurd.

Sinds enkele maanden is de Europese Commissie in principe bereid een Geïntegreerd Aktieprogramma voor de Westhoek te aanvaarden. Hierdoor zou de Westhoek ook een beroep kunnen doen op de oriëntatiesektie van het EOGFL voor publieke infrastructuur ten voordele van landbouw en visserij en op het Europees Sociaal Fonds.

Door de uitvoering van het EFRO-programma zullen in de Westhoek voor ruim 3 miljard extra investeringen geschieden, exclusief de steun aan en de inves-

teringen in de private sektor en exclusief de investeringen van de nationale regering. Het derde vijfjarenplan zal vooral bijdragen tot:

- (a) de verbetering van de economische infrastructuur zoals industrieterreinen, bedrijvent centra en doorgangsgebouwen;
- (b) een oplossing voor de waterbevoorrading, de waterbeheersing en de waterzuivering en dit zowel in het belang van de landbouw, de industrie, het toerisme als van de lokale bevolking;
- (c) een verbetering van de toeristische infrastructuur;
- (d) de promotiemogelijkheden op het vlak van industrie en toerisme;
- (e) de kwalitatieve aspecten van de arbeidsmarkt.

De Westhoek is in de fase waarin eigen potenties thans volop ontplooid worden, steunend op geloof en vertrouwen in eigen kunnen. Het is de fase waarin steun van overheid, zowel EG-fondsen als het Vlaamse Gewest, Provincie West-Vlaanderen en gemeenten, een maximale efficiëntie bereikt. Voor de nog ruime arbeidsreserve is er hoop en voor de ondernemingen werd een investeringsparadijs in Vlaanderen geschapen.

De GOM - West-Vlaanderen garandeert U een volledige begeleidingsservice.

Morgen een MBO?

Het bedrijf waarin U vandaag werkt wordt morgen misschien verkocht, wegens familiale opvolgingsproblemen, herstruktureringen. Tegen 1992 zijn tal van veranderingen op til.

Voor U als manager kan dit een buitenkans betekenen. U zoudt het initiatief kunnen nemen om zelf het bedrijf dat U door en door kent in te kopen. Alleen. Of met Uw naaste medewerkers.

In het Europees jargon van vandaag : een **Management Buy-Out (MBO)**. Hoe gaat een MBO in zijn werk? Welke stappen moet U ondernemen?

INVESTCO staat voor een professionele begeleiding van kopers en investeerders bij de structurering en de financiering van MBO's.

Vraag onze brochure "Management Buy-Out". Of kom even langs.

Investco: kapitaal voor toekomstgerichte ondernemers.

Regentlaan 54 Bus 2, B-1000 Brussel - Tel. 02/513.45.20 - Fax. 02/513.97.41

Het voorkomen van de misdadigheid - Teoretische beschouwing en aanpak in West-Vlaanderen¹

Prof. Dr. Ec. O. Vanneste, Gouverneur van West-Vlaanderen

Probleemstelling

Het vraagstuk van de toenemende kriminaliteit, inbegrepen de zogenaamde kleine kriminaliteit, heeft de laatste jaren de groeiende aandacht van de Overheid gewekt. De statistiek van de geregistreeerde kriminaliteit vertoont een ononderbroken stijging, die voor de periode 1978-85 73% bedroeg.

Van de centrale en de provinciale en soms ook van de lokale overheid zijn impulsen uitgegaan met het oog op een planmatige aanpak van dit fenomeen van de misdadigheid en de kleine kriminaliteit.

De traditionele samenlevingsverbanden (gezin, school, verenigingsleven) zijn niet meer wat ze waren enkele decennia terug. De maatschappij is zich meer individualistisch gaan opstellen. Dit individualisme leidt tot een versterkt centraal stellen van de eigen behoeften. Hierbij wordt het bevredigen van de eigen behoeften ook ten koste van anderen meer en meer toegestaan. Minder respect voor de goederen van derden is een uiting van deze gewijzigde houding.

De preventie van de kriminaliteit is fundamenteel.

Preventieprojecten gericht op een versterking van het normbesef en ook van de sociale controle zijn aangewezen. Maar in concreto moeten er daarnaast maatregelen getroffen worden om de kleine kriminaliteit te bemoeilijken.

In West-Vlaanderen werden reeds vanaf 1982-83 preventieprojecten op gang gebracht, waarbij de specificiteit van deelgebieden van onze Provincie – de kustzone en de Frans-Belgische grensstreek – bepalend waren.

Het Koninklijk Besluit van 6 augustus 1985 tot oprichting van een Hoge Raad en van Provinciale Kommissies voor het Voorkomen van de Misdadigheid is de konkretisering van een op preventie gerichte beleidslijn van de Overheid vanuit de doelstelling: 'voorkomen is beter dan genezen'.

Dit Koninklijk Besluit legt de wettelijke basis voor de uitbouw van de nodige organisatorische voorzieningen, waaronder de Provinciale Kommissies en samenwerkingsverbanden, op het lokale vlak.

Het voorkomen van misdadigheid is een veel omvattende materie. Wie vertrouwd is met de aspecten van het beleid weet dat steeds het probleem van het vastleggen van prioriteiten gesteld wordt. Wenselijke maatregelen moeten uitvoerbaar zijn in het licht van tijd, mankracht en besteedbare financiële middelen.

Bij de keuze kan men in de eerste plaats rekening houden met de omvang van het strafbare feit, enerzijds, en het maatschappelijk resultaat van een bepaalde actie, anderzijds. In deze gedachtengang geniet bijvoorbeeld het bestrijden van vandalisme via preventie op het niveau van de Provincie de voorkeur boven de preventie

van bankovervallen, omdat veel meer personen gekonfronteerd worden met de nefaste gevolgen van een defekte telefooncel, een vernield verkeersbord, een beschadigde zitbank in een treincoupé, 'graffiti' op muren in privé- of openbaar bezit, dan met de gevolgen van een aanslag op bankgebouwen. Laatstgenoemde behoort tot een andere orde en dient op een andere wijze preventief aangepakt te worden.

Wenselijk blijkt ook dat een positief effect gedurende een langere termijn kan worden verkregen. Preventie van strafbare feiten die in hoofdzaak door jongeren worden gepleegd, kan hierbij hoger scoren op de prioriteitschaal.

Evaluatie is een onmisbaar onderdeel in het beleid tot voorkoming van de misdadigheid. Een terugblik op een (afgesloten) project moet aangeven of en in welke mate de beoogde doelstellingen werden bereikt en met welke inzet.

Preventieprojecten in West-Vlaanderen

Zoals hoger aangestipt, werden in West-Vlaanderen reeds preventieprojecten uitgewerkt op het ogenblik dat nog niet formeel voorzien was in de oprichting van een Hoge Raad en van Provinciale Kommissies. We hadden oog voor de feitelijke ontwikkeling en omvang van bepaalde vormen van kriminaliteit in deelgebieden van onze Provincie.

Een eerste preventieproject ging van start in 1982 met het oog op het voorkomen zowel van diefstallen van of in voertuigen, als van het vandalisme gedurende de maanden juli en augustus aan de Kust.

Deze preventieprojecten werden nadien jaar na jaar herhaald; aan de Kust werden alle feiten van kleine criminaliteit verzameld door de rijkswacht en dagelijks aan alle politiediensten medegedeeld.

Van den beginne af was de samenwerking tussen politie en rijkswacht optimaal; voor alle daarna volgende projecten is dit ook zo gebleven.

In 1983 werd een preventieproject opgezet ter voorkoming van diefstallen van en in de voertuigen langs de Frans-Belgische grens tijdens de maanden december en januari. De grensstreek is gekenmerkt door de nabijheid van grote industriële en bevolkingscentra en de eindejaarsperiode door een verhoogde commerciële activiteit (Kerstmis, Nieuwjaar). In 1985 werd een complementair project opgezet, waarbij aan alle gezinnen in de gehele Provincie een aantal raadgevingen qua preventie werden verstrekt.

(1) Samenvatting van de inaugurale rede, uitgesproken in zitting van 18 oktober 1988. Een volledige tekst kan worden bekomen bij de provinciale diensten.

Foto Archief Siemens

'... omdat veel meer personen gekonfronteerd worden met de nefaste gevolgen van een defekte telefooncel...'

Deze projecten waren direkt actie-gericht, zonder dat vooraf omstandig werd ingegaan op structuren en modelvorming.

De afbakening van het thema en tijdsduur van de acties werden plenair besproken in een vergadering met vertegenwoordigers van de bestuurlijke overheden (provincie en gemeenten), de politionele overheden (gemeente-politie en rijkswacht) en de gerechtelijke overheden. Het probleem van eventuele neveneffecten – zoals het doen schrikken van de bevolking – werd hierbij benaderd. Door de plenaire vergadering werd beslist tot het oprichten van een beperkte technische werkgroep die dieper inging op de aard van de te nemen maatregelen en op de evaluatie van de bereikte resultaten.

Met voornoemde preventieprojecten werd in onze Provincie een eerste werkingsperiode afgesloten.

De tweede periode nam een aanvang met de oprichting van de Provinciale Kommissies voor het Voorkomen van Misdadigheid. Dit gebeurde op 9 september 1985 door de toenmalige Minister van Binnenlandse Zaken, de heer Ch.-F. Nothomb, in het Provinciaal Hof te Brugge.

Deze Kommissie werd bij de installatie omschreven als 'een permanente stuurgroep om de preventieprojecten die sedert 1982 aan de Kust en sedert 1983 aan de Frans-Belgische grens werden opgezet, te coördineren en te ondersteunen, alsook nieuwe initiatieven te helpen op gang brengen en te stimuleren'.

Het is niet de bedoeling hier de werking van deze Provinciale Kommissie in detail te belichten en de genomen initiatieven te ontleden en te evalueren. Ik wil wel graag een aantal aandachtspunten naar voren schuiven en klemtonen leggen bij de afweging van resultaten en inspanningen.

De Provinciale Kommissie oordeelde te moeten vertrekken met een onderzoek naar de onrustgevoelens bij de Westvlaamse bevolking en met een peiling naar die preventieprojecten waarbij de burger zich zou betrokken voelen.

Uit het onderzoek bleek dat vooral aan fysiek geweld, of de dreiging daartoe, de meeste en ook de sterkste angstgevoelens verbonden waren. Belangrijk en uitdrukkelijk te onderstrepen is dat de ongerustheid voor een belangrijk deel haar oorsprong blijkt te vinden buiten de eigen provincie. De grondtendens is dat de Westvlamming in de eigen provincie nog gerust kan zijn, dat onze steden nog netjes zijn en dat er nog ruimte bestaat. Deze vaststelling en ervaring werd aangevuld met de bedenking dat er voor gezorgd moet worden dat het zó blijft. Aansluitend op dit laatste punt bleek vooral een actie tegen vandalisme zich af te tekenen als de meest aangewezen en haalbare thema-kampanje.

Diverse kampanjes werden op gang gebracht, waarbij ik vooral wil verwijzen naar de kampanje 'Vandalisme' over de ganse Provincie in de jaren 1987-88.

Als middelen bij de diverse kampanjes werden van meetaf gebruikt: affiches, folders en een waarschuwingsbericht dat wordt gedeponereerd in de wagens van minder zorgvuldige personen. Het ligt voor de hand dat zowel de geschreven als de gesproken pers een sleutelrol spelen bij de preventiekampanjes.

De meeste korpsen en brigades hebben een preventieteam opgericht of één of meer personeelsleden aangewezen om hun bijzondere medewerking te verlenen.

De financiële middelen werden voor de helft geleverd door de rijkswacht en voor de andere helft geput uit het Veiligheidsfonds van de Gouverneur.

Vanaf 1986 werden ook nog andere middelen ingezet zoals brochures, lespakketten, contactvergaderingen, dia- en fotoreeks, rondzendbrieven.

Uitermate belangrijk is de grote aandacht voor de vorming en opleiding van de Westvlaamse politie. Door het Veiligheidsfonds van de Gouverneur werd van het begin af, een preventie-opleiding aan de Rechercheschool te Zutphen (Nederland) bekostigd van één vertegenwoordiger uit de drie belangrijkste politiekorpsen van de Provincie.

Sinds het schooljaar 1985-86 wordt telkenjare aan de Westvlaamse Politieschool een specialisatiekursus van 40 uur gedoceerd, waarbij ook specialisten van buiten de Provincie worden aangesproken.

Ten behoeve van de aspirant-agenten en -officieren wordt sedert 1986-87 respectievelijk 1987-88 ook het vak preventie opgenomen in het lessenprogramma.

Evaluatie van de preventieprojecten

Een kwantificering van de resultaten van de preventieprojecten is geen eenvoudige opgave. Onder meer het feit dat een volgehouden actie ertoe leidt dat er een verhoogde aangiftebereidheid ontstaat, is er oorzaak van dat het effect van de actie op het totale aantal inbreuken niet juist meetbaar is.

Uit de eigen informatie kon besloten worden tot positieve resultaten wat betreft het kustpreventieproject en het project op de Frans-Belgische grens. Er werd besloten tot een meer diepgaande evaluatie en daartoe werd de opdracht gegeven aan het WES om de Kustpreventieprojecten 1984 en 1985 te evalueren. Een gelijkaardige opdracht werd later aan het WES toevertrouwd met betrekking tot de provinciale kampanje ter voorkoming van het vandalisme.

Het WES-rapport betreffende de Kustpreventieprojecten wees uit dat de actie in elk geval een wijziging had teweeggebracht in het gedrag van de drie in het onderzoek betrokken doelgroepen, met name de verblijftoeristen, de dagtoeristen en de lokale bevolking. In 1985 zou circa 11% zowel van de verblijftoeristen als van de dagtoeristen, gebruiker van een wagen, in positieve zin gereageerd hebben op de kampanje; dit gebeurde vooral door het sluiten van alle deuren van de wagen en het vermijden van het zichtbaar achterlaten van voorwerpen in de wagen. Bij de lokale bevolking was het impact geringer, namelijk 6%. Aan te stippen valt dat ongeveer één derde van elke doelgroep verklaarde kennis te hebben van de preventiekampanje. Bij elk van de drie doelgroepen werden als belangrijkste media waardoor ze kennis hadden van de kampanje vermeld de geschreven pers, de radio en de affiches. Vermeldenswaard is ook dat 20 à 25% van de ondervraagden uit elk van de drie groepen een grotere bereidheid tot aangifte vertoonde dan voorheen; ongeveer een vijfde onder hen noemde dit een rechtstreeks gevolg van de preventiekampanje.

De provinciale kampanje ter voorkoming van het vandalisme richtte zich in de eerste plaats tot de jeugd en aanvullend tot een groep potentiële slachtoffers van vandalisme. De actie ten aanzien van de jeugd verliep via schooldirecties, jeugdverenigingen en ouderkomitees.

Het WES-onderzoek wijst uit dat bekendheid van de aktie opvallend groter was bij de ouderkomitees (90%) en schooldirekties (88%) dan bij de jeugdverenigingen (66%). Opvallend is dat de jeugdverenigingen in het algemeen de kampanje minder positief beoordelen dan de andere doelgroepen en dat zij het effect laag waarderen. De complexiteit van een dergelijke preventiekampanje blijkt uit de vaststelling dat vrij tegengestelde meningen vertolkt worden door vertegenwoordigers van diverse doelgroepen, waarbij de ene groep (ouderkomitees) van oordeel is dat dergelijke akties agressiever moeten gevoerd worden en andere groepen pleiten voor een minder agressieve aanpak.

De evaluatie-rapporten zijn werkinstrumenten die de verdere akties meer diepgang verlenen en een sterkere doelgerichtheid en rationaliteit verzekeren.

Besluiten en Krachtlijnen voor een toekomstig beleid

De geëvalueerde preventieprojekten laten mijns inziens toe een aantal belangrijke punten te onderstrepen.

De geregistreerde gegevens wijzen in het algemeen op gunstige effecten. Hierbij is rekening te houden met een verhoogde aangiftebereidheid. Vanaf 1986 is een omhoog buiging merkbaar in de zin van een daling of een vertraagde stijging.

De opklaringsgraad blijft voor alle feiten laag. Essentieel blijft derhalve, en dit moet worden onderstreept, dat de burger zelf dient mede te werken door schikkingen te treffen die de kleine kriminaliteit bemoeilijken. De gevoerde akties hebben hiertoe bijgedragen door de burger bewust te maken en wijzigingen in zijn gedrag in de hand te werken.

De relatie rijkswacht/politie met het publiek wordt in gunstige zin beïnvloed en de betrokken politie-effectieven voelen zich bevestigd in een rol die minder repressief geladen is. Ook het tot stand komen van een doelgerichte samenwerking tussen diverse politiediensten is een bijzonder waardevol en verrijkend gegeven, mede naar de toekomst toe.

Een verhoogde aanwezigheid op het terrein kan, zoals reeds aangegeven, in het raam van een bepaald projekt, enerzijds, enkele nuttige neveneffecten opleveren doch, anderzijds, ook een paar verschuivingseffecten, zoals een verschuiving van de feiten naar de nachtelijke uren en een verhoging van diefstallen gepaard gaand met braak, ingevolge een grotere voorzichtigheid van de autobedruiver.

Als Voorzitter van de Hoge Raad voor het Voorkomen van Misdadigheid meen ik een aantal krachtlijnen voor een toekomstig preventiebeleid te kunnen formuleren.

De Hoge Raad moet vanuit een landelijke positie voor de nodige stimuli instaan en een hefboomfunctie vervullen naar de gedecentraliseerde besturen toe.

Bij het uitstippelen van beleidslijnen moet men van het regionaal en lokaal karakter van de kriminaliteit uitgaan. Preventieprojekten moeten derhalve beantwoorden aan een plaatselijke behoefte en worden ontwikkeld en uitgevoerd vanuit de plaatselijke situatie en met medewerking van de betrokken overheid, met name de gemeente.

De politie en al haar leden, moeten zelf de motor

blijven van de preventieve aktie, met ondersteuning van een adviesbureau op provinciaal niveau. Laatstgenoemd niveau moet tevens fungeren als draagvlak voor een eerste coördinatie.

In de opleiding en de voortgezette opleiding van het politiepersoneel moet men aandacht besteden aan de politieke preventie, opdat iedere politie-eenheid zo vlug mogelijk op een effectieve wijze zou kunnen meewerken aan de opstelling en de uitvoering van geïntegreerde preventieprojekten.

In grote korpsen zou een vaste kern de politieke preventie moeten schragen; ten behoeve van kleinere korpsen zou een mobiele kern de nodige logistieke steun moeten verlenen.

De herwaardering van de functie van wijkagent lijkt eveneens noodzakelijk. Terzake kan vastgesteld worden dat hoe meer de politie een sociale functie uitoefent, des te efficiënter zij wordt als wetshandhaver. Dank zij communicatiekanalen met de gemeenschap kunnen bij voorbaat stoornissen worden opgevangen.

Een bijzonder appel wordt gericht naar de burger. De aangroei van vele kleine delikten kan teruggeschroefd worden door het opvoeren van het verantwoordelijkheidsgevoel van ouders, buurtbewoners, winkelpersoneel, leraren, enz. kortom door iedere burger op de plaats waar hij in het maatschappelijk leven actief is.

De kansen op het slagen van een preventiebeleid worden tevens in grote mate bepaald door het al dan niet aanwezig zijn van een vertrouwensrelatie tussen beleidsverantwoordelijken en de bevolking.

Preventie mag evenwel niet als een alleenstaande politie-aktiviteit worden benaderd, doch moet mede ingebed worden in andere overheidsaktiviteiten. Wat de kriminaliteit betreft moet alsdan een beleid worden gevoerd dat, naast de preventieve inspanningen van de politie, bestaat uit een coördinatie van konkrete en lokale bestuurlijke maatregelen (via politieverordeningen, planologische voorschriften, het verbinden van voorwaarden aan subsidieverlening...) en een ondersteunende toepassing van het strafrecht.

Met de installatie van de Hoge Raad voor het Voorkomen van Misdadigheid werd de noodzakelijke bovenbouw gerealiseerd ter ondersteuning van een reeds op gang gekomen gedecentraliseerde aanpak. Deze gedecentraliseerde benadering op provinciaal niveau, in samenwerking met de betrokken bestuurlijke en politieke instanties, heeft de eerste sporen getrokken in een nageenoeft braakliggend terrein. Gaandeweg werd hierbij een bepaalde visie en aanpak ontwikkeld, die als vertrekbasis en draagvlak kan dienen bij de verdere uitbouw van gelijkaardige projekten in het domein van de misdaadvoorkoming.

Het overheidsbeleid verkeert nog ten dele in een aanvangsstadium, terwijl de samenleving in haar geheel geleidelijk aan meer en meer overtuigd zal moeten worden van haar medeverantwoordelijkheid inzake het voorkomen van de kriminaliteit.

Nu de integrale organisatorische infrastructuur is uitgebouwd, beschikt ons land over een structureel betere uitgangspositie. De betrokken organismen, belast met het voorkomen van misdadigheid, kunnen uit de ontvouwde beleidslijnen een visie en een stuwende kracht putten om in de komende jaren de meest belastende vormen van crimineel gedrag te doen dalen.

De polder 'De Moeren'

Ir. G. Declercq, Directeur Provinciale Technische Dienst, Brugge

In 'West-Vlaanderen Werkt' van mei-juni van dit jaar werd een overzichtelijk artikel gepubliceerd over de Polders, een fenomeen dat in West-Vlaanderen nog steeds een belangrijk hydro-geologisch gegeven is en tevens een typische bestuursvorm, middeleeuws én aktueel.

Eén van de Polders met een zeer 'eigen' gelaat is de Polder 'De Moeren'. Het betreft hier de laagst gelegen gronden in West-Vlaanderen, die volledig en permanent kunstmatig moeten worden bemalen. Deze Polder is ontstaan in 1948 uit een samenvoeging van 2 wateringen, namelijk de 1.700 gemeten in het westelijk deel en de 1.000 gemeten in het oostelijk deel¹.

Het is een relatief kleine polder, maar bijzonder boeiend zowel historisch, geografisch, als op het vlak van de waterhuishouding, waterwegen- en kavelstructuur.

De Belgische Polder 'De Moeren' is een onderdeel van een groter gebied (met de Franse Moeren) dat een totale oppervlakte heeft van circa 3.500 ha; de Belgische Moeren zijn 1.451 ha groot en de Franse Moeren circa 2.050 ha.

Het geheel is omzoomd door een 32 km lange dijk (waarvan circa 11 km op Vlaams grondgebied), met een langsliggende en hoger gelegen sloot, genoemd de Ringsloot (zie plan). De binnen de Ringsloot voorkomende gronden liggen 3 à 4 meter beneden het hoogwaterpeil van de zee, op circa 1 à 1,5 meter TAW-hoogte².

De normale waterpeilen liggen circa 0,5 m beneden het laagwaterpeil van de zee (-0,50 m TAW).

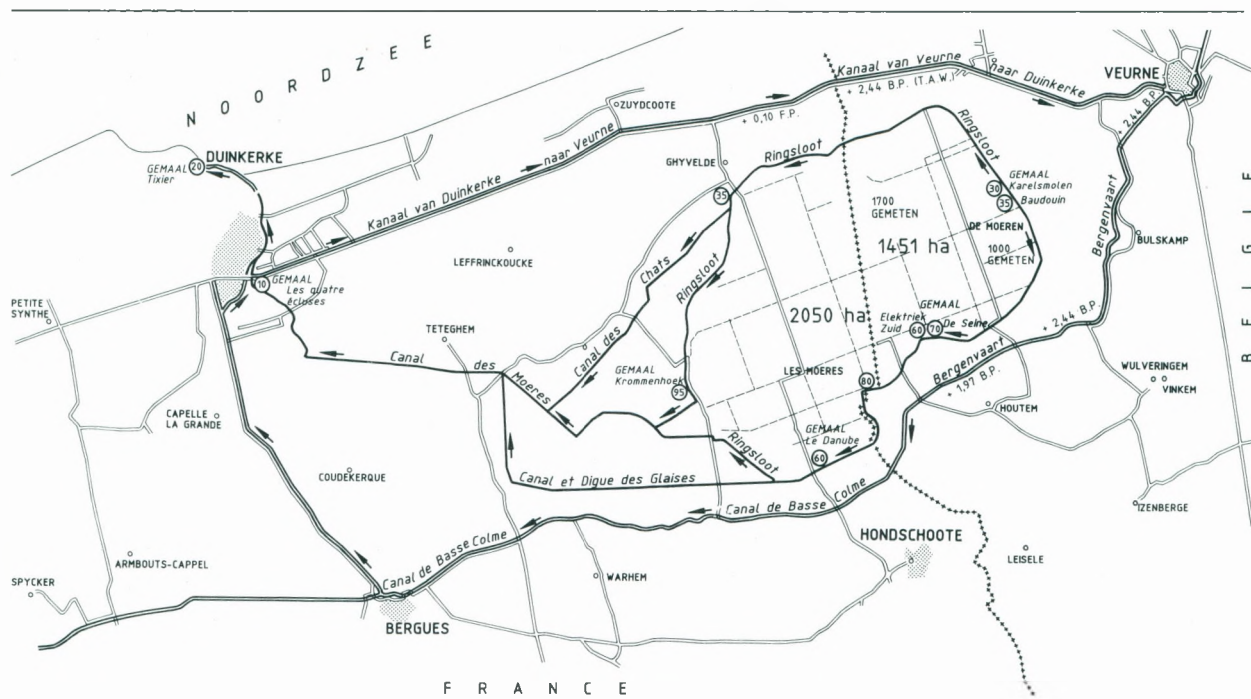
Deze diepe ligging is toe te schrijven aan het feit dat in de tweede helft van de 12e eeuw dit veengebied door de abdijen van Ter Duinen en van Sint-Niklaas te Veurne op een systematische wijze werd ontgonnen als turfwinplaats. Nadien werd dit een uitgestrekt moerasgebied - gelegen op circa 2,4 m beneden de omliggende gronden - waar 366 jaar geleden in 1622 de gigantische onderneming van de Antwerpse bouwmeester Wenceslas Cobergher (1560-1634)³ een aanvang kende en leidde tot de drooglegging in 1627 van een 3.500 ha groot moe-

(1) 1 gemet is in Vlaanderen gelijk aan 0,4423 ha.

(2) TAW = Tweede Algemene Waterpassing.

(3) Cobergher, geboren in Antwerpen in 1560, was schilder, bouwmeester (o.m. van de kerk van Scherpenheuvel), kunstenaar. Hij werd aan het hof geroepen van de aartshertogen Albrecht en Isabella. Hij huwde Julia Franck, werd in de adelstand opgenomen als baron. De idee 'Bergen van Barmhartigheid' kwam uit Italië. Cobergher richtte op aandringen van Albrecht en Isabella, deze instellingen op onder meer in Antwerpen, Brugge, Mechelen, Gent, Ath, Rijsel en ... St.-Winnoxbergen. De idee van de drooglegging kwam eveneens uit zijn Italiaanse ervaring waar hij tussen Rome en Napels grote moerasgebieden had zien droogleggen.

Afwatering van de Moeren.

ras. Deze drooglegging was een zeer grootse onderneming voor die tijd. Zoals bij alle grote projecten zouden ook tegen dit project grote tegenkanting en argwaan ontstaan.

Het principe van de droogmaking lijkt eenvoudig maar was geniaal en gedurfd. Rondom het moeras werd een hoger gelegen grote afvoergreppel, 'het Rynck-slot', gegraven en werd meteen een dijklichaam opgebouwd. Met 22 of 23 (?) windmolens, die elk een Archimedes-schroef-pomp aandreven, werd het water vanuit 'De Moere'⁴ in het 'Rynck-slot' overgevijseld ('gemalen'). Ook werd een groot afvoerkanaal (le canal des Moères) vanaf 'De Moere' naar de achterhaven van Duinkerke gegraven, zodat het opgepompte water kon worden afgevoerd en bij laag tij gravitair in zee kon worden geloosd. Er werden binnen de droogmakerij nieuwe rechtlijnige afvoerkanalen getrokken, waardoor meteen een geometrische grondindeling tot stand kwam.

Door deze drooglegging kwam Cobergher in het bezit van een deel van de drooggelegde Moeren. Het andere deel werd eigendom van de hertogen Albrecht en Isabella.

Op de bijgaande luchtfoto⁵ blijkt duidelijk de zeer regelmatige geometrische vorm van de grondverdeling.

In 1631 werd het 'waterschap der Moeren' opgericht, met als dijkgraaf Paul De Cuyper uit Duinkerke, medewerker-vriend van Cobergher, en mede-eigenaar in de Moeren. Stilaan werden hofsteden aangelegd, huizen opgericht en in 1644 werd in het centrum een kerk gebouwd. Het land werd bewerkt, een nieuwe gemeente ontstond en een nieuw polderlandschap werd geschapen.

Zo mooi en zo gedroomd bleef het echter niet. Gedurende de tussenliggende periodes werden de Moeren meermaals onder water gezet (oorlogsgeweld) en terug drooggelegd. In 1646, nog niet eens 20 jaar na de grootste drooglegging, hebben de Spanjaarden om strategische redenen (met name de dreigende inname van Duinkerke door de Fransen) de Moeren onder water laten lopen. Meerdere pogingen tot opnieuw droogleggen werden ondernomen. Slechts in 1766, onder Maria-Theresia, kwam men tot een behoorlijk resultaat.

Het zou echter duren tot in de 19e eeuw vooraleer er opnieuw aan landbouw kon worden gedaan. In 1828 werden de molens hersteld. Aan elke molen werd een naam van een rivier toegekend onder meer 'De Rijn', 'De Po', 'De Leie' en 'De Seine'.

In de oorlog 1914-18 waren de Duitsers aan de beurt voor een gedeeltelijke onderwaterzetting. In 1944 hebben zij hun werk overgedaan, maar dan met betere kennis en ergere gevolgen. Alleen de daken van de huizen waren nog herkenbare referentiepunten op de voor de rest wijde watervlakte. Het duurde tot in 1950 voor de aangerichte schade kon worden hersteld.

Op Belgisch grondgebied ontstond in de loop der jaren de gemeente De Moeren, rond een centraal gelegen woningen-groep. In 1970 werd deze gemeente De Moeren bij Veurne gevoegd.

De pompen

Van de destijds gebouwde molens zijn er thans nog 2 overgebleven, namelijk de St.-Karels-molen en de Gustaaf-molen.

Alleen de St.-Karels-molen blijft thans nog ingescha-

keld in de ontwatering van de Moeren. In 1975-76 werd door de Provincie de oude houten vijzel vervangen door een nieuwe (metalen) schroefpomp, aangedreven door een elektrische motor.

De St.-Karels-molen werd als monument volledig gerestaureerd in de periode 1977-83. Thans wenst men nog de restauratie te voltooien door de uitvoering van aanpassingswerken aan de koningsspil, de tandwielen en de overbrenging, zodat de vijzel met de windkracht zou kunnen worden aangedreven. Hieromtrent blijven evenwel nog enkele niet te onderschatten problemen gesteld.

Het water wordt vanuit de binnenkanalen opgepompt (van -0,50 m naar 1,5 à 2 m) naar de Ringsloot. Er mag – in overeenstemming met de Fransen – slechts water gepompt worden tot het peil 2,14 m (TAW) wordt bereikt.

In het zuidelijk deel stond tot voor kort nog een oude pomp van De Seine-molen, waar men in de dertiger jaren een verbrandingsmotor met centrifugaal pomp had geïnstalleerd. In 1981 was deze oude installatie – na breuk – aan vernieuwing toe. Samen met het pompstation-zuid stond de pomp van De Seine in voor de bemaling van circa 1.700 gemeten.

Dit pompstation De Seine werd in 1982 door de Provincie, met als ontwerper de Provinciale Technische Dienst van de Wegen en Onbevaarbare Waterlopen, volledig gemoderniseerd en getransformeerd in een modern pompstation met 2 automatisch-gestuurde schroefpompen, die elk een capaciteit hebben van 35 m³/min. en 2 geautomatiseerde krooshekkens met een transportband. De kostprijs beliep 12,6 miljoen fr.

In 1984-85 werd nog een aangepast vergaarbekken bijgebouwd voor ongeveer 5 miljoen fr.

Thans zijn er nog 4 pompstations⁶ waarvan er in feite nog 2 ten volle in bedrijf zijn (de St.-Karels-molen en De Seine-molen). In normale omstandigheden staat het pompstation De Seine in voor het overpompen van het overgrote deel. De St.-Karels-molen werd, t.g.v. de verbinding tussen de 1.000 en 1.700 gemeten, gevoelig ontlast en werkt thans nog als hulpstation.

De Ringsloot is niet alleen de afvoersloot voor de binnen-Moeren, doch zij ontvangt ook het water voor een deel uit de buiten-Moeren (gebied tussen de Ringsloot en de Bergenvaart dat evenwel behoort tot de Noordwatering van Veurne). Om deze gebieden te kunnen afwateren, moet het peil in de Ringsloot echter voldoende laag zijn. De buiten-Moeren liggen op circa 1,50 m à 1,70 m tot 2 m (TAW).

Binnen de eigenlijke Moeren liggen circa 70 km waterlopen (2de, 3de en 4de categorie).

(4) 'Moer' zou afgeleid zijn van het Germaans 'mora' (= turfonginningsterrein), naam welke reeds vermeld werd rond 1144.

(5) Film welwillend ter beschikking gesteld door Eurosense Belfotop nv.

(6) Twee pompstations liggen aan de Ringsloot-zuid, namelijk 1 met elektrisch aangedreven pomp (60 m³/min) en 1 met 2 vijzels (2 × 35 m³/min) en twee liggen aan de Ringsloot-oost, namelijk St.-Karels-molen (35 m³/min) en de Boudewijn-molen (50 m³/min-teoretisch). De totale capaciteit zou dus theoretisch 215 m³/min bedragen.

© 1988 - EUROSENSE BELFOTOP N.V.

De dijken

Naast de pompen-kwestie was er ook nog een dijken-probleem. Overpompen kan, doch blijven pompen mag niet wanneer het overgepompte water over de te lage dijken gaat stromen, om zo de buiten-Moeren onder water te zetten. De dijken moesten daarom worden aangepast en dit gebeurde eveneens door de Provincie. De hevige regenperiode in de zomer van 1980 had deze dringende noodzaak eens te meer aangetoond. Het ontwerp werd door de Provinciale Technische Dienst opgemaakt en voor uitvoering door de Bestendige Deputatie goedgekeurd in 1981.

De oostelijke dijkoever van de Ringsloot (Noord-watering van Veurne) werd over circa 1 km tussen het Annekensgeleed en de Speyevaart verhoogd en versterkt. De bovenbreedte werd op 4 m gebracht, terwijl het dijk-lichaam werd verhoogd van 1,68 m (laagste plaatsen) tot peil 2,50 m. De uitvoering gebeurde in 1982.

Er werden in dezelfde periode ook ruimingswerken op Frans territorium uitgevoerd (op kosten van de Polder) omdat uiteindelijk al het water dat in de Ringsloot wordt overgeslagen, via de Ringsloot-noord of -zuid, over Frans grondgebied in het Canal des Chats et het Canal des Moères naar Duinkerke wordt afgevoerd. In Duinkerke wordt het water nogmaals overgepompt in het pompstation Les Quatres Ecluses ($5 \times 2 \text{ m}^3/\text{sec}$) en stroomt dan gravitair naar zee.

Bij noodweer en bij hoogtij wordt desgevallend het water een derde maal opgepompt in het pompstation van Tixier ($4 \times 5 \text{ m}^3/\text{sec}$) om uiteindelijk in zee terecht te komen.

Nog andere hindernissen

Wanneer ten onrechte de indruk zou gewekt worden dat het er alleen maar op aankomt te pompen en over te pompen dan duiken nog uit verschillende hoeken nieuwe problemen op.

Er moet immers ook rekening worden gehouden met een in 1894 met Frankrijk afgesloten konventie waarbij een maximaal peil voor de Ringsloot in acht moet worden genomen.

Boven het peil 2,14 m (TAW) mag er immers niet meer worden overgepompt, om geen moeilijkheden te veroorzaken in de Franse Moeren.

Te hoog pompen veroorzaakt anderzijds ook problemen in de buiten-Moeren die dan niet meer kunnen ontwaterd worden door gravitaire afvoer naar de Ringsloot. Ook is er een minimum-peil (-0,70 m) beneden hetwelk niet meer mag worden gemalen omwille van het opstijgend zoutwater. Een blijvend aandachtig toezicht is dus geboden.

Een ander gevaar, waaruit blijkt dat de strijd voor de vrijwaring van De Moeren onverminderd moet blijven doorgaan, komt uit een hoek van waaruit men het normalerwijze niet zou verwachten. Nu de grote waterproblemen definitief van de baan blijken te zijn, hangen er boven dit unieke polderlandschap een paar ecologische dreigingen.

Enkele jaren terug (1980) leek het erop alsof er een intensieve zandontginning in de Moeren zou ontstaan. Landschapsschending, verzilting, vernieling van het delikaat ontwateringssysteem, de ontredde van een zeer kwetsbaar hydrografisch net, gevaar voor de watervoorziening waren daarbij voor de ontginners van ondergeschikt belang.

Het is niet zover gekomen omdat het kwestieus gebied als „beschermd landschap” geklasseerd werd (KB 6 oktober 1980).

Blijft vandaag nog het probleem van de autosnelweg A18 naar Calais. Het tracé ervan is voorzien ten noorden van de Moeren, in de strook van de Ringsloot-noord. Het zal erop aankomen terzake het nodige evenwicht te vinden tussen het bewaren van het uniek polderlandschap, de vereisten van de landbouw, de hydrografie en de verkeerstechnische verbinding tussen West-Vlaanderen en Noord-Frankrijk.

Foto G. Declercq

Financiële middelen

Voor het onderhoud van het waterloppennet en andere kosten (personeel,...) zijn er financiële middelen noodzakelijk. De Polder beschikt in de eerste plaats over eigen inkomsten, namelijk de opbrengst van de watergeschotten⁷. Deze liepen vanaf 1963 tot 1988 op van 250 fr./ha tot 600 fr./ha. De normale jaarlijkse begrotingscijfers schommelen tussen 3 à 4 miljoen fr.

Voor bijzondere werken kan in principe een beroep gedaan worden op subsidies van de Vlaamse Gemeenschap. Dit gebeurt echter zelden. De restauratiewerken van de St.-Karels-molen werden uitgevoerd met 60% staatstoelagen.

Bijdrage van de Provincie

In de voorbije 10 jaren werd door de Provincie een bijzondere inspanning geleverd om deze zeer delikate waterhuishouding voldoende in de hand te houden.

Alle werken gedurende deze periode, onder de leiding van de Provinciale Technische Dienst uitgevoerd, hebben geleid tot een voor de Provincie financiële uitgave van afgerond 42,5 miljoen fr., die als volgt kan worden samengevat:

Periode 1979-83: 29.140.318 fr.

Gewone onderhoudswerken 2.744.165 fr.
Pompkosten 4.698.239 fr.
Investeringswerken (Molenvaart, pompstation
De Seine en afloskanaal 21.697.914 fr.

Periode 1984-88: 13.213.701 fr.

Gewone onderhoudswerken 3.296.702 fr.
Pompkosten 3.566.998 fr.
Investerings (vergaarbekken, Gallovaart) 6.350.001 fr.

Als gemiddelden of als vuistregel voor de Polder De Moeren kan gesteld worden dat de gewone onderhoudswerken per jaar nog circa 600.000 fr. blijven kosten, terwijl de pompkosten schommelen van 400.000 fr. tot soms 1.000.000 fr. per jaar.

De investeringen vóór 1983 hebben uiteindelijk geleid tot een definitieve oplossing voor het probleem van de wateroverlast binnen het gebied van de Polder De Moeren. Nieuwsbladen schreven in augustus 1982 reeds „Wateroverlast in de Veurnse Moeren behoort tot het verleden”. Zulks is ook gebleken in de uitzonderlijke natte periode en overvloedige regens begin februari 1988. De Polder kende toen geen noemenswaardige waterproblemen in vergelijking met andere poldergebieden.

De voortreffelijke samenwerking tussen Polder- en Provinciebestuur heeft geleid tot een duurzame oplossing voor de delikate en kwetsbare waterbeheersing van dit enig en prachtig Poldergebied. Maar zoals in alle andere Polders blijven de jaarlijkse kosten van onderhoud en werking (het pompen) essentieel om een volwaardige toekomst te blijven verzekeren.

(7) Watergeschotten zijn specifieke belastingen, te betalen door de grondeigenaars in de Polders.

Bij de algemene watersnood van februari 1988 (foto blz. 262) bleef het Poldergebied 'De Moeren' behoorlijk droog (foto blz. 263).

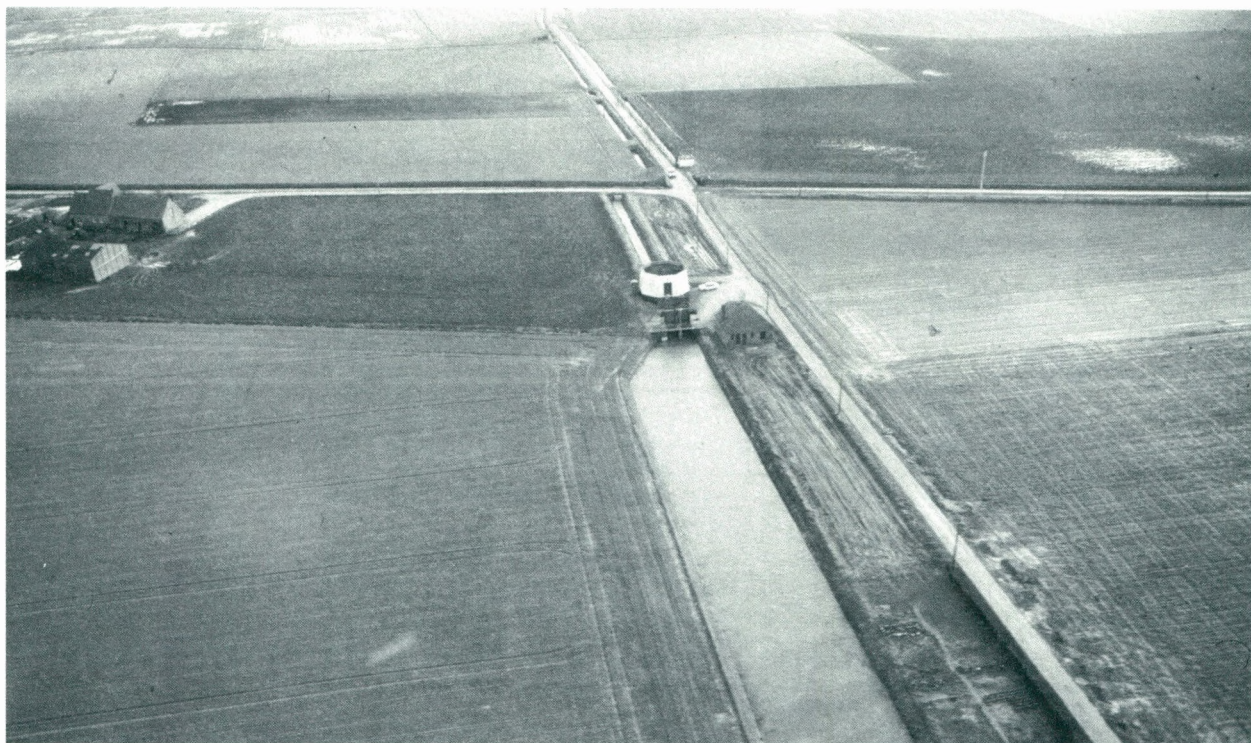

Foto G. Didercq

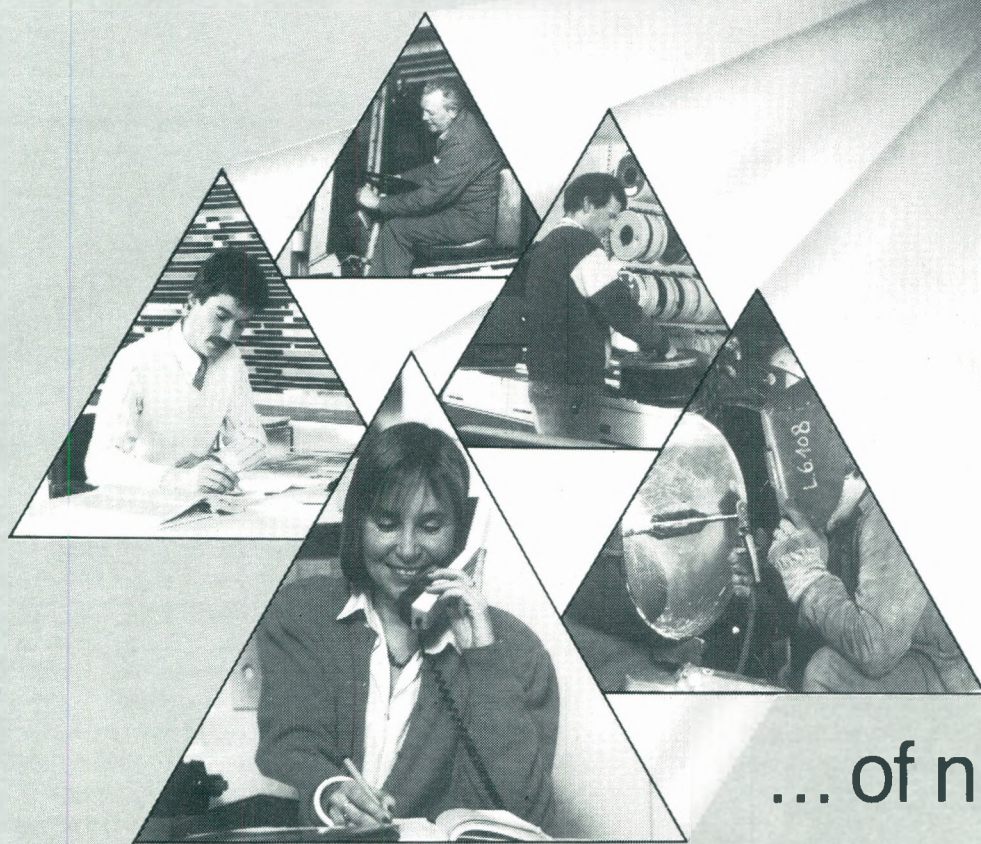
Bezoldigde tewerkstelling in West-Vlaanderen

30 juni 1987 (Bron: RSZ)

Bedrijfstakken NACE-kode	Prov. W.-Vlaanderen			Arr. Brugge			Arr. Diksmuide			Arr. Ieper		
	M.	V.	Totaal	M.	V.	Totaal	M.	V.	Totaal	M.	V.	Totaal
Landbouw, bosbouw, visserij	2.347	706	3.053	765	46	811	83	46	129	210	68	278
Vaste brandstoffen en cokesovens	223	4	227	223	4	227	—	—	—	—	—	—
Aardolieraffinaderijen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Elektriciteit, gas, warmte, water	2.121	260	2.381	669	79	748	35	1	36	96	4	100
Winning en eerste verwerking metalen	5.329	399	5.728	8	1	9	15	—	15	—	—	—
Winning en vervaardigen niet-metalen delfstoffen	3.569	381	3.950	611	22	633	155	5	160	241	9	250
Chemische industrie	1.734	337	2.071	276	50	326	—	—	—	132	78	210
Metaalprodukten	5.951	630	6.581	857	139	996	257	23	280	246	14	260
Machines	10.757	791	11.548	4.753	403	5.156	116	16	132	2.091	86	2.177
Elektrotechnische indust.	4.202	3.296	7.498	2.410	2.005	4.415	2	—	2	115	106	221
Transportmiddelen	4.062	178	4.240	1.361	67	1.428	6	—	6	41	4	45
Fijnmechanische en optische industrie	157	84	241	38	18	56	2	—	2	1	—	1
Voeding	8.009	3.478	11.487	1.198	469	1.667	482	273	755	738	422	1.160
Drank	1.142	148	1.290	480	72	552	31	3	34	66	7	73
Tabak	91	293	384	8	67	75	16	107	123	24	21	45
Textiel	13.425	8.144	21.569	226	247	473	145	167	312	148	185	333
Leder	86	448	534	44	343	387	—	—	—	3	16	19
Schoenen en kleding	1.132	9.144	10.276	71	555	626	13	249	262	151	1.523	1.674
Houtindustrie en houten meubelen	9.430	1.422	10.852	1.789	384	2.173	385	39	424	547	156	703
Papier	393	234	627	53	44	97	—	—	—	52	38	90
Drukkerij	2.135	931	3.066	599	211	810	13	6	19	89	67	156
Rubber en plastic	1.713	381	2.094	52	5	57	2	—	2	1	—	1
Diversen	658	385	1.043	67	23	90	73	23	96	8	2	10
Bouw	19.624	681	20.305	4.466	137	4.603	1.070	25	1.095	1.969	53	2.022
Handel	15.046	13.949	28.995	3.254	3.735	6.989	494	262	756	892	864	1.756
Hotel, restaurant, café	5.393	6.611	12.004	1.748	1.751	3.499	43	82	125	287	458	745
Reparatie	3.186	348	3.534	763	68	831	185	19	204	229	40	269
Vervoer - Verkeer	15.541	2.188	17.729	4.216	644	4.860	373	38	411	1.045	121	1.166
Bank-, krediet- en verzekeringswezen	4.546	2.397	6.943	1.129	655	1.784	108	50	158	274	109	383
Dienstverlening, verhuur	6.570	5.219	11.789	1.998	1.504	3.502	84	86	170	241	209	450
Overheid, onderwijs	32.172	23.627	55.799	11.360	7.079	18.439	878	899	1.777	2.374	1.850	4.224
Diversen	12.277	31.097	43.374	4.009	9.768	13.777	177	847	1.024	1.367	2.652	4.019
Algemeen totaal	193.021	118.191	311.212	49.501	30.595	80.096	5.243	3.266	8.509	13.678	9.162	22.840
waarvan BTK, DAC, jongerenstage, gesco	45.297	32.403	77.700	14.782	10.419	25.201	1.163	1.079	2.242	3.110	2.382	5.492

Arr. Kortrijk			Arr. Oostende			Arr. Roeselare			Arr. Tielt			Arr. Veurne		
M.	V.	Totaal	M.	V.	Totaal	M.	V.	Totaal	M.	V.	Totaal	M.	V.	Totaal
238	115	353	353	16	369	263	225	488	226	183	409	209	7	216
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
667	98	765	359	44	403	148	26	174	35	3	38	112	5	117
4.488	364	4.852	4	—	4	814	34	848	—	—	—	—	—	—
1.608	200	1.808	307	16	323	375	98	473	240	24	264	32	7	39
480	125	605	750	62	812	31	5	36	65	17	82	—	—	—
2.207	233	2.440	206	14	220	1.275	80	1.355	772	89	861	131	38	169
1.848	150	1.998	134	16	150	1.352	93	1.445	260	12	272	203	15	218
755	562	1.317	22	3	25	778	598	1.376	120	22	142	—	—	—
424	32	456	513	14	527	1.562	55	1.617	140	6	146	15	—	15
36	9	45	37	29	66	39	25	64	4	2	6	—	1	1
1.106	432	1.538	532	428	960	2.394	739	3.133	920	280	1.200	639	435	1.074
220	15	235	10	1	11	230	36	266	105	14	119	—	—	—
42	93	135	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	4	5
9.282	5.254	14.536	238	84	322	867	527	1.394	2.273	1.496	3.769	246	184	430
2	6	8	2	11	13	23	53	76	12	19	31	—	—	—
338	3.311	3.649	10	139	149	305	1.702	2.007	239	1.627	1.866	5	38	43
2.273	326	2.599	69	11	80	2.421	313	2.734	1.829	187	2.016	117	6	123
219	57	276	4	33	37	52	44	96	13	18	31	—	—	—
586	256	842	77	36	113	613	240	853	146	106	252	12	9	21
481	53	534	35	5	40	565	149	714	573	169	742	4	—	4
368	179	547	52	56	108	73	76	149	17	26	43	—	—	—
5.379	218	5.597	1.745	72	1.817	2.540	82	2.622	1.787	60	1.847	668	34	702
4.991	3.926	8.917	1.715	1.892	3.607	2.199	1.788	3.987	889	702	1.591	612	780	1.392
793	1.070	1.863	1.412	1.672	3.084	356	437	793	73	120	193	681	1.021	1.702
844	85	929	285	40	325	576	65	641	181	22	203	123	9	132
3.168	548	3.716	3.965	526	4.491	1.514	155	1.669	780	68	848	480	88	568
1.575	813	2.388	428	231	659	687	396	1.083	205	88	293	140	55	195
3.038	1.860	4.898	426	719	1.145	556	433	989	114	106	220	113	302	415
6.330	5.873	12.203	4.352	2.898	7.250	3.031	2.551	5.582	1.257	1.353	2.610	2.590	1.124	3.714
2.630	7.338	9.968	1.759	3.637	5.396	1.398	4.184	5.582	411	1.350	1.761	526	1.321	1.847
56.416	33.601	90.017	19.801	12.705	32.506	27.037	15.209	42.246	13.686	8.170	21.856	7.659	5.483	13.142
8.733	7.256	15.989	8.558	4.289	12.847	4.041	3.808	7.849	1.646	1.587	3.233	3.264	1.583	4.847

U kent ons wel...

... of niet soms ?

Als eerste streekeigen uitzendkantoor, vertrouwd met de eigen kenmerken van mensen en bedrijven, heeft Konvert Interim alhier het tijdelijk werk ingevoerd. Het heeft op dit vlak pionierswerk verricht, volledig in overeenstemming met de wetgeving ter zake. Vandaag stelt Konvert zeven vestigingen ter beschikking. Verspreid in West- en Oost-Vlaanderen. Onze keuze is vooral bepaald in functie van de marktvraag, dicht gelegen bij bedrijven en bevolking.

Wanneer Konvert Interim ?

In elk bedrijf komen wel eens knelpunten voor wat tot storingen in de bedrijfsactiviteit kan leiden en ook verlies betekent. Door een beroep te doen op interims, ter aanvulling of vervanging, brengt de bliksemsnelle mobilisatie van vooraf geselecteerd personeel de flexibele oplossing. Zowel in voorziene (vakantie, seizoenarbeid, zwangerschap, reorganisatie...) als in onvoorziene omstandigheden (ziekte, ongeval, bijkomende overlast...) kan men altijd bij Konvert Interim terecht.

Voor wie Konvert Interim ?

Rentabiliteit in productie en kantoor vereist ingrijpende methoden. De behoeften aan arbeiders en bedienden zijn niet bestendig dezelfde van het begin tot het einde van het jaar. Efficiënt georganiseerde ondernemingen hebben slechts het strikt nodige kernpersoneel, samen met uitzendkrachten, in dienst, die voortdurend op volle capaciteit werken. Door een beroep te doen op interims heeft het bedrijf geen

advertentie-aanwervingskosten en geen tijdsverlies. Konvert lost dit voor u op en zorgt ook voor de administratie van lonen en sociale documenten. Het bedrijf betaalt enkel de werkelijk ge-presteerde uren. Zowel ziekte, arbeidsongevallen, vakantie, klein verlet zijn voor rekening van het uitzendkantoor. Daarenboven beschikt Konvert Interim over een uitgebreid team van kantoor-, verkoop-, informatica-, technisch-, paramedisch personeel, handarbeiders, en allerlei vaklieden, direct beschikbaar voor de gevraagde kwalificatie. Konvert Interim is een productieve formule in een aktueel personeelsbeleid.

Waarom Konvert Interim ?

Onafhankelijk van de aard van het bedrijf, verstrekt de interim-methode een beweeglijk dynamisme en is een innoverende werktechniek die ter beschikking staat van alle progressieve, zowel grote als kleine ondernemingen.

Konvert Service ?

Konvert Interim blijft voortdurend betrokken bij uw personeelszaken. Alle medewerkers van Konvert staan altijd voor u klaar en bieden u een snelle, efficiënte en deskundige dienstverlening. Voor talrijke werkzoekenden is Interim een gepaste manier om ingeschakeld te worden in het economisch circuit. Honderden bedrijven in Vlaanderen werken sinds jaren tot hun volledige voldoening met Konvert-Interims. Duizenden werkzoekenden vonden sinds jaren tijdelijk werk bij het Konvert Bureau pvba en velen vonden zelfs langs die weg... VAST WERK!

konvert interim

IEPER

Rijsestraat 144
tel. 057/20 99 91

BRUGGE

Hoefijzerlaan 38
tel. 050/33 16 66

KORTRIJK

Robbeplein 5
tel. 056/20 29 44

TIELT

Krommewalstraat 4
tel. 051/40 54 51

DEINZE

Bullenstraat 4
tel. 091/86 83 33

EKKLO

Stationsstraat 107
tel. 091/77 08 44

ROESELARE

Meensesteenweg 75
tel. 051/22 77 30

Expansiewetten van 1959 en 1970

In antwoord op een parlementaire vraag werden onlangs volgende gegevens verstrekt betreffende de investeringen in Vlaanderen de laatste vijf jaren en de verleende toelagen in het kader van de expansiewetgeving:

A. Belangrijkste resultaten van de expansiewetten van 1959 en 1970 (miljoen frank)

	'83	'83	'85	'86	'87	'88 (3 trim)
Ingediende dossiers	928	868	1.029	969	846	608
Gunstige beslissingen	701	722	784	734	650	515
Ingediende investeringen	—	—	85,6	72,4	76,2	56,4
Betoelaagde investeringen	61,6	75,1	67,3	60,5	51,1	37,9
Budgettaire weerslag	8,9	11,9	7,4	6,4	5,0	3,7
Steunpercentage	14,6	15,9	11	10,6	9,9	9,9
Nieuwe arbeidspl.	7.207	6.250	9.027	6.962	6.586	9.027
Nieuwe vestigingen	—	54	77	62	54	44
Auto-financiering %	81,8	83,1	85,6	80,2	78,1	81

De evolutie van deze resultaten is mede bepaald door volgende elementen:

1. het restriktieve budgettaire beleid leidde ertoe dat een aantal sectoren en bepaalde investeringen niet meer werden weerhouden voor betoelaging. Enkel industrieel vernieuwende investeringen en tewerkstellingskreatie worden in het kader van de expansiewetten gehonoreerd. Vandaar ook dat de ingediende investeringen vrij hoog liggen in vergelijking met de betoelaagde investeringen;

2. de Vlaamse Regering blijft strikt haar houding getrouw door in te pikken op de bijzondere fiskale stimuli waarbij zij in bepaalde gevallen een kumulatie met de expansiesteun uitsluit (onder andere coördinatiecentra). Deze investeringen zijn niet opgenomen in de expansiestatistieken;

3. belangrijke investeringsprojecten werden aangehouden op basis van de bijzondere fiskale stimuli, aangevuld met een terug te betalen renteloos voorschot. Deze investeringen zijn evenmin opgenomen in de expansiestatistieken;

4. de daling van het aantal dossiers sedert 1985 wordt enerzijds verklaard door het feit dat een aantal bedrijven uit van betoelaging aangesloten sectoren geen dossiers meer indienen en anderzijds doordat de bedrijven verplicht worden hun investeringen te groeperen in maximum twee dossiers per jaar.

Belangrijke vaststellingen:

de in de laatste jaren vastgestelde tendens tot hogere autofinanciering van de investeringen zet zich onverminderd door. Dit bewijst dat de Vlaamse bedrijven van vandaag een degelijke financiële structuur hebben;

in het kader van de beperkte budgettaire middelen en rekening houdend met het lagere rentepeerl en de verbeterde economische conjunctuur, werd de selektiviteit in het betoelagingsniveau verder opgedreven. De resultaten van dit beleid zijn duidelijk. Beliep de steun in 1984 nog 15,9% van de aanvaarde investeringen, dan haalde deze tot 10,99% in 1985, 10,64% in 1986 en 9,93% in 1987.

B. Resultaten economische expansiewet voor KMO (Wet 4.8.78)

	1983	1984	1985	1986	1987
Ingediende dossiers	10.341	14.311	11.573	14.614	12.503
Gunstige dossiers	7.494	10.705	12.807	13.230	8.707
Globaal aanvaard investeringsbedrag (miljard F)	22.709	32.343	38.694	40.656	34.109
Voorziene meertewerkstelling	5.220	8.443	12.960	18.880	11.634
Investeringsbedrag/nieuwe arbeidsplaats (miljoen F)	4.350	3.831	2.986	2.153	2.931
Steunpercentage	8,1%	8,7%	8,9%	7,2%	6,1%

Het aantal ingediende dossiers omvat al de aanvragen voor rentetoelage en/of kapitaalpremie, ingediend tussen 1 januari en 31 december, inclusief die aanvragen die pas het jaar nadien finaal werden of worden beslist.

De overige resultaten zijn gebaseerd op de gunstig besliste aanvragen tussen 1 januari en 31 december, ongeacht het jaar waarin het dossier werd ingeleid.

De overheidssteun in procent van het investeringsbedrag bevat niet de extra steun ingevolge meertewerkstelling.

Wat betreft de gegevens 1988 dient verwezen naar de Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Landinrichting en KMO-beleid.

25 jaar Westvlaamse Interkommunale Verenigingen

Eind augustus jongstleden werd te Brugge het 25-jarig bestaan gevierd van de drie Westvlaamse Interkommunale Verenigingen voor Streekontwikkeling. Tevens werd bij dit zilveren jubileum van de WIH, de WIER en de WITAB hulde gebracht aan de heer J. Pattyn, directeur. De heer J. Pattyn is lid van het Redaktiekomitee van 'West-Vlaanderen Werkt'.

De stichtingsdatum van 30 mei 1964 verwijst meteen naar de zestiger jaren. Deze zestiger jaren waren gekenmerkt door een economische opbloei.

Om die opbloei gestalte te geven en te bestendigen had de lokale overheid, in casu de gemeente, taken te vervullen, waarvoor ze noch voorbereid, noch uitgerust was.

Een aantal voorzieningen en behoeften, die wel reëel zijn maar soms latent blijven, komen in dergelijke hoogkonjunctuur acuut aan de oppervlakte en vragen een dringende maar tevens weloverwogen oplossing.

Konkreet wordt de vraag gesteld naar vestigingsplaatsen voor bedrijven met daarnaast, maar even belangrijk, de vraag naar gronden voor woningbouw.

Dit had een onmiddellijke weerslag op de ruimte, waardoor de vraag naar ruimtelijke ordening gesteld werd. En meteen zijn de drie hoofdtaken van de intercommunale verenigingen geciteerd.

Een belangrijk deel van de behoeftenstudie, met daarop gekoppeld de lokalizatie-voorkeur in de provincie van bedrijventerreinen en gronden voor woningbouw, was reeds verricht door het Westvlaams Economisch Studiebureau, en wachtte enkel op realisatie.

Onder impuls van de provinciale overheid en de toenmalige Westvlaamse Economische Raad werden de noodzakelijke organismen gecreëerd onder vorm van drie verenigingen van gemeenten, die elk op hun domein de konkrete realisatie van wat de studies vooropzetten en de wet voorschreef zouden aanpakken. Hun geografische bevoegdheid strekte zich uit over het grondgebied van de provincie West-Vlaanderen, met uitzondering van het grootste deel van het arrondissement Kortrijk.

Op 30 mei 1964 ging in het Provinciaal Hof te Brugge de oprichtingsvergadering door van de Westvlaamse Interkommunale voor Huisvestingsbeleid (WIH), de Westvlaamse Interkommunale voor Economische Expansie en Rekonversie (WIER) en de Westvlaamse Interkommunale voor Technisch Advies en Bijstand voor Ruimtelijke Ordening (WITAB).

Deze kwarteeuw werking kan in grote lijnen als volgt worden samengevat: een relatief korte aanloopperiode, waarin de opties werden vastgelegd en de eerste aankopen van grond gebeurden. Vanaf de jaren 1966-67 tot midden de jaren 70 volgden de projecten elkaar op, met voor de bedrijventerreinen een prioriteit voor de Westhoek en voor de bouwgronden een spreiding over bijna alle gemeenten van het werkgebied.

Vanaf 1976 werd een vertraging van de grondverkoop genoteerd, met een dieptepunt in de jaren 1981-84. De jongste vier jaren werden gekenmerkt door een gestadige opgang, die nu wel de neiging vertoont te stagneren. De planologische opdrachten van de WITAB kenden een gelijkaardig verloop.

Enkele cijfergegevens laten toe zich een beeld te vormen van de konkrete realisaties, die gedurende die 25 jaar werden tot stand gebracht. De WIER kocht ongeveer 1.700 ha grond aan voor de inrichting van bedrijventerreinen. Daarvan werden er ruim 1.200 ha verkocht aan 1.035 bedrijven, die instaan voor een tewerkstelling van 11.500-12.000 werknemers. Op vandaag zijn nog meer dan 400 ha uitgeruste industriegrond ter beschikking, gespreid over een 30-tal projecten. Om dit alles

te realiseren was er 1.850.000.000 fr. nodig voor grondaankoop en ruim 2 miljard frank voor de aanleg van een volledige infrastructuur. Voor de uitvoering van de wegen- en rioolwerken werd steeds een overheidstussenkost bekomen, die naargelang de ligging van de gronden en de uitvoeringsperiode, 100% of 80% (ontwikkelingsgebieden) of 65% bedroeg.

De WIH kocht ongeveer 1.050 ha grond aan voor huisvestingsdoeleinden en verkocht tot op vandaag bijna 6.000 volledig uitgeruste bouwkavels, d.i. gemiddeld 240 per jaar; zij heeft nu nog 280 kavels beschikbaar, gespreid over 27 projecten. Het geïnvesteerd bedrag voor grondaankoop beloopt 1.691.000.000 fr., terwijl 1.270.000.000 fr. werd besteed aan de aanleg van infrastructuur en nutsleidingen. Ook hier werd, alnaargelang de aard van de verkaveling, een beroep gedaan op hetzij 100%, hetzij 60% overheidstussenkost voor de uitvoering van de wegen- en rioolwerken terwijl een aantal projecten werden uitgevoerd zonder toelage.

Volledigheidshalve moet aangestipt worden dat de WIH zelf 101 woningen voor rechtstreekse verkoop aan particulieren heeft gebouwd, terwijl nog eens 500 andere werden gebouwd in kontraktuele samenwerking met diverse bouwbedrijven.

Naar de toekomst toe is de WIH eigenares van 160 ha grond, die in de eerstkomende jaren zullen uitgerust worden.

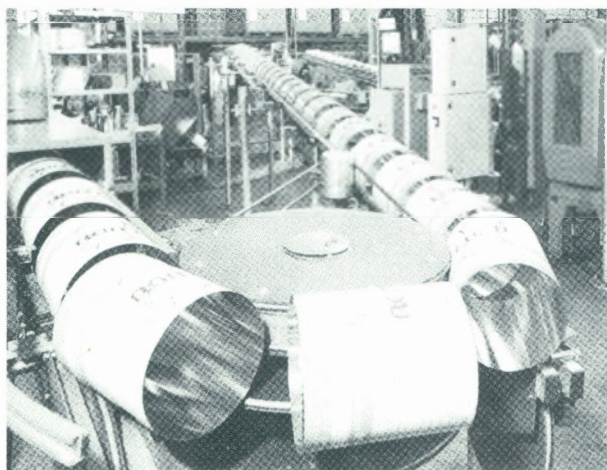
De activiteiten van de WITAB zijn vooral geaksenteerd op gemeentelijke urbanisatie. Als ontwerper voor gemeentelijke aanlegplannen in 40 gemeenten, heeft zij gewerkt aan 850 bpa's en 15 apa's. Tevens werden 150 verkavelingsplannen opgemaakt. Verder voerde de WITAB opdrachten uit i.v.m. structuurplannen (5 gemeenten), verkeersstudies (5 gemeenten), herinrichting openbaar domein (8 gemeenten) en herwaarderingsgebieden (11 gemeenten).

Als adviesorgaan voor de gemeenten was de WITAB betrokken bij de bouw van 14 zwembaden, 23 sporthallen, 6 gemeentelijke openbare gebouwen, 5 huisvuilverbrandingsinstallaties en 2 overslagstations. In het domein van de verblijfsrecreatie nam de WITAB initiatief voor de realisatie van 2 vakantiedorpen en één campingzone.

Blikslagerij De Clerck breidt uit

De Blikslagerij De Clerck uit Brugge heeft zopas een nieuwe magazijnhall van 5.000 m² in gebruik genomen. Dit liet het bedrijf toe de bestaande magazijnruimte in het bedrijf met produktielijnen aan te vullen en de externe gehuurde magazijnen op te zeggen. Daarbij was een investering van 30 miljoen fr. betrokken. In dit bedrag waren zowel het nieuw magazijn als de nieuwe burelen en omgevingswerken ingesloten. Daarnaast werden er in 1988 nog 15 miljoen fr. geïnvesteerd in machines. Op 5 jaar tijd werden door het bedrijf ruim 120 miljoen fr. geïnvesteerd, in hoofdzaak in het machinepark.

De Blikslagerij De Clerck is een van de oudste Brugse

bedrijven. Het werd opgericht in 1871 (en heeft nu nog het handelsregisternummer 98). Na een lange en soms moeilijke evolutie werd in 1980 een herstructuratie doorgevoerd om het hoofd te kunnen bieden aan de gevolgen van de crisis en aan de vereisten van een gewijzigde marktsituatie. De GIMV deed haar intrede in het bedrijf, waarin ook in het Nederlandse Thomassen & Dryver-Verblifa over een pakket aandelen beschikte. In 1988 werden de 12 miljoen fr. konverteerbare aandelen van de GIMV door het bedrijf teruggekocht. Thomassen & Dryver-Verblifa is hoofdaandeelhouder. Langs deze weg maakt De Clerck deel uit van Continental Can Europe.

Het bedrijf bezet momenteel 1,5 ha bebouwde oppervlakte op een industrieterrein van 4 ha. De eigen verpakingsdrukkerij, die in Brugge stad is gelegen, is daar niet bijgeteld. Het is niet uitgesloten dat in de nabije toekomst deze drukkerij ook naar het WIER-Industriegebied Blauwe Toren wordt overgebracht.

De tewerkstelling bedraagt 165 personen en de totale omzet in 1988 600 miljoen fr. Het kapitaal werd in 1988 met 12 miljoen fr. verhoogd en het bedraagt nu 86 miljoen fr. De reserves bedroegen in 1988 125 miljoen fr.

Het assortiment producten bestaat minder en minder uit de klassieke konservenblikjes uit de beginperiode, maar uit hoog-kwalitatieve blikken verpakkingen voor chemische producten, verf en vernis, droge voeding, minerale en plantaardige oliën.

De produktie wordt voor 55% uitgevoerd, een trend die in het kader van de moedermaatschappij zeker verder doorgezet zal worden. Tevens wordt een just-in-timelevering steeds meer van toepassing. Zelfs in het nieuw, uitgebreid magazijn is de verblijfsduur van de afgewerkte producten nu reeds hoogstens enkele dagen.

Zes jaar KTM

De Kortrijkse Textielmaatschappij bestaat 5 jaar. KTM startte in 1980 als fusie van de Algemene Fluweelweverij en de Kortrijkse Katoenspinnerij. Dit gebeurde als gevolg van de crisisjaren. Tot 1982 verkeerde KTM zelf ook in moeilijke omstandigheden. Een herstrukture-

ringsprogramma moest vanaf 1983 de gezondmaking nastreven. Dit gebeurde in het kader van het textielplan.

In een eerste fase werd de financiële gezondmaking nagestreefd, wat eind 1985 reeds gerealiseerd was. Het kapitaal dat toen 258 miljoen fr. bedroeg, werd daarna nog verder opgetrokken tot 270 miljoen fr. in 1987.

Een tweede fase behelsde de herstructurering van het bedrijf en de beeldcorrectie naar buiten. Daartoe werd geïnvesteerd in design, research en beeldvorming. Per jaar werden tot 100 nieuwe tekeningen gecreëerd voor de Jacquardweefsels. Bij de spinnerij ging de aandacht vooral naar de kwaliteitsverhoging, het voorraadbeheer en het inspelen op de huidige technologie door investeringen, onder meer in open-end machines.

De katoenspinnerij is de grootste niet-geïntegreerde onafhankelijke spinnerij van België met een produktie van ongeveer 10.000 ton per jaar.

De afdeling weverij produceert per jaar ongeveer 750.000 m² meubelstoffen die praktisch alle worden uitgevoerd.

In 1987 had het bedrijf een omzet van 1,7 miljard fr. De afschrijvingen bedroegen 132.000 fr. en het verlies bedroeg slechts 1,8 miljoen fr., tegenover 32 en 1,9 miljoen fr. in 1985 en 1986. Rond 1989 moet het verlies omgevormd worden tot winst en dit dankzij het doorgevoerd investeringsprogramma.

De tewerkstelling bedroeg in 1987 529 personen.

Deceuninck Plastics breidt uit

Deceuninck Plastics uit Hooglede (Roeselare) neemt een gebouwencomplex van Snauwaert en Depla over op het industrieterrein te Diksmuide.

Op het betrokken terrein wil Deceuninck Plastics een nieuwbouw plaatsen, waarin een eigen grondstoffenfabriek wordt gebouwd.

De Deceuninck-groep die sinds een paar jaar op de beurs is gekomen, heeft fabrieken in Roeselare, Frankrijk en Engeland. Al deze bedrijven wil de groep in het vervolg voorzien van eigen grondstoffen.

Deze grondstoffen zijn PVC-korrels. Vertrekend van resine zullen eigen poeders en korrels worden gemaakt te Diksmuide. De eindprodukten zijn in hoofdzaak profielen voor de bouwrijverheid.

Begin 1988 investeerde Deceuninck Plastics ongeveer 190 miljoen fr. in een printing-afdeling te Roeselare. In de voormalige gebouwen van de firma VDK werd een drukkenheid opgesteld die kunststofprofielen en planchettes kan bedrukken met houtmotieven.

De investering te Diksmuide bedraagt nogmaals een 130 miljoen fr.

De groep zal in 1988 ongeveer 3 miljard fr. omzet bereiken. Deze groei maakte een eigen bevoorrading in grondstoffen absoluut noodzakelijk.

In de nabije toekomst zit er voor Deceuninck een verdere diversifikatie in en een kapitaalsverhoging. Ook zal de commerciële aanwezigheid in Spanje tegen 1992 uitgroeien tot een eigen productiecentrum.

bank
van roeselare
en
west-vlaanderen

Vlaanderens belangrijkste regionale bank
nauw verbonden
met de Westvlaamse
economische groei

Unica, van producent tot groothandel

De speelgoedgroothandel Unica te Heule-Kuurne startte in 1921 als producent van poppen en pluche-artikelen. Later werden, als eerste, grondstoffen als bakeliet en vinyl gebruikt. Juist vóór en na de oorlog waren Unica-poppen toonaangevend in Europa.

Naast de eigen produktie was Unica reeds groothandelaar in ander speelgoed geworden, in hoofdzaak herkomstig uit Oost-Europa en uit Hong Kong.

In 1971 brandde het bedrijf te Kortrijk volledig uit. Nog hetzelfde jaar hernam het bedrijf, uitsluitend als groothandel, zijn activiteiten in een nieuw pand te Heule-Kuurne. De herkomst van het speelgoed was één derde uit de EG-landen, 1/3 uit Oost-Europa en uit de niet EG-landen van Europa, 1/3 uit het Verre Oosten. Het zakencijfer van 1972 bedroeg reeds 108 miljoen fr.

Dit zakencijfer steeg ondertussen tot méér dan 1 miljard fr. en het marktaandeel bedraagt ongeveer 27%. Er worden 90 personen tewerkgesteld.

Naast de showroom van 1.200 m² met ongeveer 7.000 artikelen heeft Unica een stockageruimte die 90.000 m² speelgoed kan bevatten.

Sinds 1977 is Unica aangesloten bij de Nederlandse multinational Bühmann-Tetterode.

GOM's vragen meer middelen voor bedrijventerreinen

Door de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen (GOM's) van het Vlaamse Gewest werd begin 1988 op een gemeenschappelijke wijze een raming uitgevoerd van de behoefte aan bedrijventerreinen voor de jaren 1988-92. De konfrontatie met het aanbod van *bouwrijpe* industriegronden toont aan dat op diverse plaatsen in Vlaanderen er een acute behoefte is aan het *bouwrijp maken* van gronden op bedrijventerreinen. Op sommige plaatsen moeten 'reservegebieden voor industriële uitbreiding' een definitieve bestemming krijgen. Binnen de beschouwde periode 1988-92 moet ook nog bestemming worden gegeven aan bepaalde gronden in afwijking van het gewestplan.

De behoefte aan het supplementair bouwrijp maken van gronden, vooral ten behoeve van kleine en middelgrote bedrijven, is op sommige plaatsen *bijzonder urgent*.

De verkoop van bouwrijpe gronden op bedrijventerreinen (van 5 ha en groter) is tijdens de jaren 1985-88 in vergelijking met de jaren 1981-84 met meer dan de helft gestegen.

Op de begroting van het Vlaamse Gewest voor 1988 was amper 180 miljoen fr. voorzien voor uitrustingswerken op bedrijventerreinen. De beschikbare middelen zijn niet aangepast aan de heropleving van de vraag naar industriegronden.

Door de Vlaamse GOM's werd tussengekomen bij de Voorzitter van de Vlaamse Regering en Gemeenschapsministers bevoegd inzake Economie en Middestand, enerzijds, en inzake Ruimtelijke Ordening, an-

derzijds, opdat een passend beleid terzake zou worden gevoerd. Voldoende financiële middelen tot subsidiëring van uitrustingswerken op bedrijventerreinen is onder meer een basisvoorwaarde om de vlotte realisatie van de door de EG-Kommissie goedgekeurde actieprogramma's voor de ontwikkelingsgebieden mogelijk te maken en te voorkomen dat toegezegde steun van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling zou afvloeien naar andere regio's. Door het tekort aan financieringsmiddelen op de begroting van het Vlaamse Gewest is thans reeds vertraging opgetreden voor werkelijk urgente uitrustingswerken.

Er is echter niet enkel een onmiddellijk financieel-budgetair probleem doch ook op middellange termijn een urbanistisch probleem. Rekening houdend met de te lange procedure voor de aanpassing van de gewestplannen en de tijd nodig om industriegrond rijp te maken, vrezen de Vlaamse GOM's dat er over enkele jaren ernstige moeilijkheden zullen ontstaan in het Vlaamse land om nieuwe lokalizaties te realiseren of overplaatsingen mogelijk te maken door gebrek aan beschikbare terreinen.

Kling, vijftientig jaar

Op 4 oktober 1963 werd de firma Kling Maschinenfabrik te Wervik opgericht met een kapitaal van 1 miljoen fr. Het bedrijf is ingeplant op het industrieterrein Hoogweg te Wervik. Het produceert enkelzijdige en dubbelzijdige gedrukte schakelingen.

Oorspronkelijk produceerde het bedrijf kasregisters. Later werd overgeschakeld op elektrische verwarmingspanelen en andere metaalwaren. In 1976 kwamen daar met name ook gedrukte schakelingen bij.

Deze zijn nu de hoofdactiviteit van het bedrijf. In 1987 werd het bedrijf overigens grondig gemoderniseerd en kreeg het een capaciteitsuitbreiding. Zowel voor 1988 als voor 1989-90 gaan de investeringen verder met het oog op het rationalisatieprogramma. Deze investeringen bedroegen 72 miljoen fr. in 1988 en zullen 35 miljoen fr. bedragen in 1989. Voor 1990 en 1991 volgen telkens nogmaals 10 miljoen fr. De investeringen moeten de onvoldoende produktiekapaciteit vooral in dubbelzijdige bedrukte schakelplaten voor de toekomst wegwerken. Naast de investeringen in gebouwen (nieuwbouw van een opslagplaats, de expeditie-afdeling, produktieposten in de metaalkonstruktie en de ponsafdeling) was er een belangrijke verbetering en capaciteitsuitbreiding van de zeefdrukinstallatie.

Sinds anderhalf jaar stijgt de omzet. Deze lag voor 1985 en 1986 telkens rond de 200 miljoen fr.; in 1987 was het reeds 257 miljoen fr. Het kapitaal werd in de loop der jaren opgetrokken naar 300 miljoen fr.

In 1986 waren er 80 tewerkgestelden; in 1987 steeg dit aantal met 9%. Drie vierden gingen naar de produktie schakelplaten, 8% naar de metaalkonstruktie en 18% naar de verkoop (uitbreiding van het verkoopsnet naar het buitenland) en de administratie.

MOL CY nv Diksmuidesteeweg 63
B-8830 Hooglede / Belgium
Tel. (051) 70 16 81
Telex 81949 mol b
Telefax (051) 70 30 38

Bedrijfs- en speciale voertuigen

- gewoon wegvervoer
- zwaar wegvervoer
- speciale voertuigen
 - voor geologische exploratie en oliewinning;
 - dolly's voor vervoer van bomen, palen en spanten.

Luchthavenmaterieel

- Trekkers voor vliegtuigen en goederenvervoer
- Aircraft refuellers en brandstofvervoer
- Hydraulische hefplatforms (schaartype).

Materieel voor haven en overslagterreinen

- Standard terminal trekkers
- Ro/Ro-trekkers
- Opleggers en aanhangwagens.

Kraanchassis.

Autobussen en autocars.

Vuilniswagens.

Diesel-elektro generatoren van 10 tot 150 kVA.

Bedrijfsuitrustingen en componenten.

Ruildieselmotoren en revisie, opladers.

Modern uitgerust machinepark met NC en CNC bewerkingsmachines.

Behandeling van onderdelen.

Mol leeft

De firma's Mol uit Hooglede leven. In 1985 werd de firma Mol gesplitst in drie vennootschappen: Mol Cy nv, verkoop en studiebureau te Hooglede, Truco nv, productie en assemblage te Staden-Oostnieuwkerke en RMC nv, verspaningswerken en onderaanneming te Rumbeke.

De firma *Truco* heeft op 18 november 1988 Brec nv (Belgian Railway Equipment Company) overgenomen. Brec ontstond toen de Amerikaanse groep Gregg zijn vestiging te Lot wilde sluiten in 1980. De Vlaamse Gemeenschap nam het bedrijf langs de GIMV over en herdoopte het tot Brec.

Door het uitblijven van bestellingen van spoorwagematerieel konden eerst een afslanking van het personeel en daarna een volledige overname de firma redden. Van de 200 werknemers bij Brec worden er 98 arbeiders en 22 bedienden behouden: ook de naam Brec blijft bestaan. Te Lot worden zowel de lopende als eventuele nieuwe kontrakten inzake spoorwagematerieel afgewerkt. Daarnaast zorgt Truco voor een diversifikatie van de produkten door het vervaardigen van transportmaterieel en door het laten uitvoeren van werken in onderaanneming.

Mol Cy nv van zijn kant ontving een kontrakt van 700 miljoen fr. voor levering van 201 speciale reuze-woestijnvoertuigen aan de Volksrepubliek China. Al deze speciale vrachtwagens zullen verscheept worden in de loop van 1989.

Het totaal aantal Mol-trucks in de Volksrepubliek China zal dan op 511 eenheden gebracht worden. Mol Cy bezat immers sinds 1982 speciale woestijnvoertuigen in China. Zowel de kwaliteit van de produkten als de goede dienstverlening blijken hun vruchten af te werpen. In China wordt Mol Cy bijgestaan door Chinalink te Beijing.

Mol Cy heeft een kapitaal van 16 miljoen fr. en een omzet van ruim 1 miljard fr. Er zijn een 30-tal personen tewerkgesteld.

Truco haalt met een kapitaal van 176 miljoen fr. een omzet dat boven het miljard fr. uitstijgt. Er zijn rond de 350 tewerkgesteld.

RMC tenslotte heeft 51 miljoen fr. kapitaal en een 300 miljoen fr. omzet. Er is een tewerkstelling van 80 personen.

Het waterzuiveringsprogramma voor het Kustgebied

Op de eindejaarspersdag van Westtoerisme op 12 december gaf de heer I. Cappaert, directeur-generaal van de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij, een overzicht van de toestand van de Waterzuivering in het Kustgebied.

Sinds 1939 is de overheid aan de kust bezig met waterzuivering. Destijds was de waterzuivering een opdracht van de gemeenten; aan de kust waren deze gemeenten verenigd in de TVZAK (Tussengemeentelijke Vereniging voor het zuiveren van de afvalwaters van de kust), die haar zetel had te Koksijde.

Op wat deze vereniging in de loop der jaren gepresteerd heeft, werd aan de kust voortgebouwd aan het waterzuiveringsbeleid. De oprichting van de Waterzuiveringsmaatschappij van het Kustbekken in 1975 kwam dan ook in feite neer op een omvorming en uitbreiding van genoemde interkommunale vereniging en zorgde aldus voor de onontbeerlijke continuïteit in de werking van de toen bestaande installaties en in de uitvoering der aan de gang zijnde realisaties. Sindsdien heeft, tot 14 september van dit jaar, de Waterzuiveringsmaatschappij van het Kustbekken haar beste krachten aan deze taak gewijd. De nieuwe maatschappij, de 'Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering', zal onverminderd dit beleid voortzetten.

In totaal werd aan de kust sinds 1975 voor *ongeveer 8 miljard frank* geïnvesteerd, wat een behoorlijke inspanning kan genoemd worden. Nagenoeg 95% van het afvalwater van de kustgemeenten wordt thans in zuiveringsinstallaties behandeld.

Overzien wij van dichterbij de kust in haar drie geografische gebieden, nl. West-, Midden en Oostkust.

De Westkust

Voor de Westkust dienen nog zeer belangrijke inspanningen geleverd te worden voor een globale sanering met het oog op een globale verbetering van de strandwaterkwaliteit in deze kustsektor. Teneinde binnen redelijke termijnen resultaten te bekomen, zullen hiertoe belangrijke kredieten dienen voorzien te worden op de komende investeringsprogramma's. In de AWP-III studie werden om de sanering van de Westkust diverse scenario's onderzocht. De Gemeenschapsminister, bevoegd voor het leefmilieu, besliste op 11.3.1988 het voorgestelde scenario 2 goed te keuren. Dit scenario omvat volgende opties:

1. De afvalwaters van Koksijde en De Panne, die thans in de zomer nog afgevoerd worden naar de bestaande zuiveringsinstallatie te Nieuwpoort, (welke daardoor overbelast is met als gevolg lozing van nog ongezuiverd afvalwater in de havengeul), worden daarvan afgekoppeld en afgevoerd naar de bestaande en uit te breiden zuiveringsinstallatie van Wulpen. (Deze zuiveringsinstallatie ontvangt thans de afvalwaters van Veurne en de restafvalwaters van het bedrijf Westimex.) Het effluent wordt geloosd in het kanaal Duinkerke-Nieuwpoort.

2. De afvalwaters van Nieuwpoort (Bad en Stad) en Oostduinkerke, worden behandeld in de bestaande zuiveringsinstallatie te Nieuwpoort, die hiertoe dient geoptimaliseerd te worden. Het effluent wordt geloosd in de havengeul te Nieuwpoort.

Op basis van deze opties dienen nog volgende infrastructuurwerken gerealiseerd te worden:

- het pompstation Sfinxweg te De Panne met aanvoerleiding en met persleiding tot in Koksijde, aansluitend op de gravitaire collectorleiding (Raming: 57.000.000);

- een gravitaire centrale collectorleiding vanaf Koksijde naar de bestaande zuiveringsinstallatie te Wulpen (Raming: 80.000.000);

- de optimalizatie en aanpassing van de bestaande zuiveringsinstallatie te Wulpen (Raming: 154.000.000);

- gravitaire collectorleiding voor de aansluiting van Oostduinkerke op de zuiveringsinstallatie te Wulpen (Raming: 30.000.000);

- het pompstation Kattas te Nieuwpoort met persleidingen naar de bestaande zuiveringsinstallatie (Raming: 65.000.000);

- de optimalizatie en aanpassing van de bestaande zuiveringsinstallatie te Nieuwpoort (Raming: 30.000.000).

Werken ten laste van de gemeente:

- een moerriool voor de aansluiting van St.-Idesbald op het pompstation Sfinxweg (Raming: 90.000.000);

- een moerriool voor de aansluiting van Koksijde-Bad

- op de centrale collectorleiding (Raming: 80.000.000);
- een moerriool voor de aansluiting van Oostduinkerke-Bad op de collector (Raming: 65.000.000);

Het totaal pakket te realiseren werken, zowel door de Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering als door de gemeenten voor de sanering van de Westkust kan globaal dus geraamd worden op 700 miljoen frank.

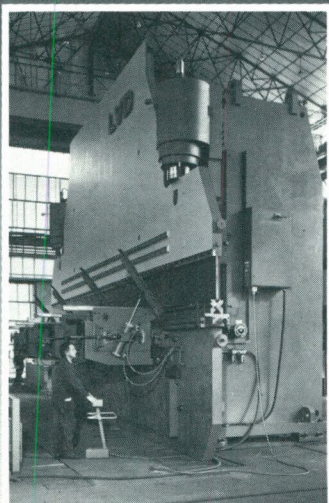
In dit bedrag zijn niet begrepen de kosten die de gemeenten nog moeten uitvoeren voor de verdere uitbouw en verbetering van hun eigen rioolstelsel. Teneinde binnen korte termijn resultaat te verwachten worden deze werken in een 3-jaren programma 89-90-91 voorzien:

- op het programma 1989 is in de eerste fase voorzien: het pompstation Sfinxweg met aanvoerleiding en persleiding en de centrale collectorleiding vanaf Koksijde naar de bestaande zuiveringsinstallatie te Wulpen (Bedrag: 137.000.000);

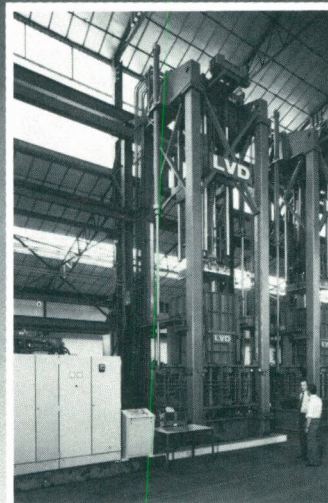
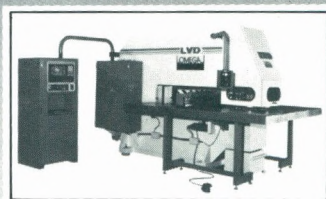
- in een tweede fase (programma 1990) moeten voorzien worden: de aansluiting Koksijde-Bad, de aanpassing van de bestaande zuiveringsinstallatie te Wulpen en de bouw van het pompstation Kattas met persleiding naar de bestaande zuiveringsinstallatie te Nieuwpoort. (Programma 1990: 299.000.000);

- in een derde fase (programma 1991) volgen de aanpassing zuiveringsinstallatie te Nieuwpoort en de aansluiting St.-Idesbald en Oostduinkerke op zuiveringsinstallatie te Wulpen (Bedrag: 150.000.000).

EEN WERELDWIJDE UITSTRALING IN ALLE INDUSTRIËLE SECTOREN !

Productie-eenheden in België, Frankrijk (SPIERTZ PRESSES), B.R.D. (SCHARRINGHAUSEN), USA en Singapore. Licenties in verschillende landen.

LVD fabricatieprogramma :

afkantpersen, guillotinescharen, met of zonder CNC-sturing; FMS (flexibele bewerkingscentra); dieptrekpersen; plaatbuigwalsen; mechanische persen; scheepsbouwpersen; richt- en buigpersen; wieltrekpersen; presentpersen; automatische produktielijnen; CNC bestuurd ponsmachines; DNC-verbindingen (Direct Numerical Control); balenpersen voor de textielnijverheid; hydr. persen voor het vormen van plastics; CAD/CAM- en CIM-systemen; pons- en uithoekeenheden Unipunch; gereedschappen.

LVD
COMPANY NV

Nijverheidslaan 2
B-8630 GULLEGEEM
(BELGIUM)
Tel. (056) 43 05 11
Telex 85317
Telefax (056) 40 24 64

GEUROSET BN 4-8

De Middenkust

De Middenkust (Oostende - Middelkerke - Westende-Bad) met de bestaande zuiveringsinstallatie te Oostende als centrale zuivering is ook reeds in grote mate gesaneerd, doch in deze kustsektor dienen nog enkele werken gerealiseerd te worden om een globale verbetering van de kwaliteit van het strandwater te kunnen garanderen.

Nog te realiseren werken:

te Oostende: belangrijke rioleringswerken om de aansluitingen op het bestaande collectorstelsel te verwezenlijken (Raming: 30.000.000);

te Oostende: aansluiting van de wijk Opex en het industriegebied van de oostelijke havenoever op de zuiveringsinstallatie te Oostende via een te bouwen pompstation Opex met persleiding (Raming: 75.000.000);

te Middelkerke-Westende dient door de VMZ nog een belangrijke aansluiting gerealiseerd te worden van Westende-Dorp en Lombardszijde (Raming: 50.000.000). Dit ontwerp is voorzien op het investeringsprogramma van 1989.

De Oostkust

De Oostkust is praktisch gesaneerd, met uitzondering van de kern Zeebrugge. In Knokke en Heist werkt een zuiveringsinstallatie en gebeuren er geen rechtstreekse lozingen meer in zee.

De afvalwaters van De Haan (gedeeltelijk), Wenduine en Blankenberge worden via een aantal pompstations integraal afgevoerd naar de bestaande zuiveringsinstallatie te Brugge. De afvalwaters van De Haan (gedeeltelijk) en Bredene worden eveneens via diverse pompstations integraal afgevoerd naar de bestaande zuiveringsinstallatie te Oostende. In deze kustzone (Blankenberge-Bredene) gebeuren geen rechtstreekse lozingen meer in zee.

Het Strandwater

Wat de toestand van het strandwater betreft, deze is afhankelijk van een aantal rechtstreekse rioolwaterlozingen in zee en van de kwaliteit van de oppervlaktelozingen. De Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering maakt er werk van de rechtstreekse lozingen op te heffen en de kwaliteit van de oppervlaktewaterlozingen in zee te verbeteren. Vooral de verdere sanering van de Westkust staat hier voorop.

Met het realiseren van een definitieve oplossing wordt in 1989 gestart. Deze vraagt een uitvoeringsperiode van een drietal jaren en een bijkomende investering aan de Westkust van ongeveer 700 miljoen fr. Ook hier dienen de gemeenten nog inspanningen te leveren.

Op korte termijn voorziet de Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering, zoals reeds hoger bleek, de aansluiting van de afvalwaters van Lombardszijde en Westende-Dorp op de zuiveringsinstallatie te Oostende.

Deze afvalwaters worden thans ongezuiverd in de haven van Nieuwpoort geloosd.

Als preventieve en tijdelijke maatregel zal de Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering het onvoldoende gezuiverd afvalwater, afkomstig van haar zuiveringsinstallatie te Nieuwpoort, opnieuw chloreren tijdens het seizoen 1989. In de toekomst zal overwogen worden om eventueel de gezuiverde afvalwaters voor lozing in zwemwaters te ontsmetten.

UCO concentreert open end-spinnerij

In december 1987 werd beslist de open end-spinnerij van UCO te Brugge te concentreren. De nieuwe spinnerij draait sinds oktober 1988.

Te Brugge werden de activiteiten samengebracht van de UCO-spinnerijen (open end) van Texas, FNO en Laarne. Men beschikt er over 25.000 m² op het industrieterrein P. Van Damme. 2 katoenlijnen, 1 polyesterlijn en 1 viscoselijn hebben samen een produktiekapaciteit van 220 ton per week. In totaal staan er 33 nieuwe open end-machines. In 1989 zal er verder geïnvesteerd worden in een geautomatiseerd intern transport en in een computergestuurde produktie-opvolging.

De tewerkstelling omvat 175 personen, die werken in een 6-ploegenstelsel en dit sinds 1985. Iedere week werken drie ploegen (morgen-, middag- en avondploeg) continu gedurende 7 dagen. De volgende week is een rustweek en de arbeiders worden afgelost door opnieuw drie ploegen die 7 dagen naeen werken.

20 jaar Clark te Brugge

Clark Components Europa, afdeling van Clark Equipment Belgium, is reeds 20 jaar te Brugge gevestigd.

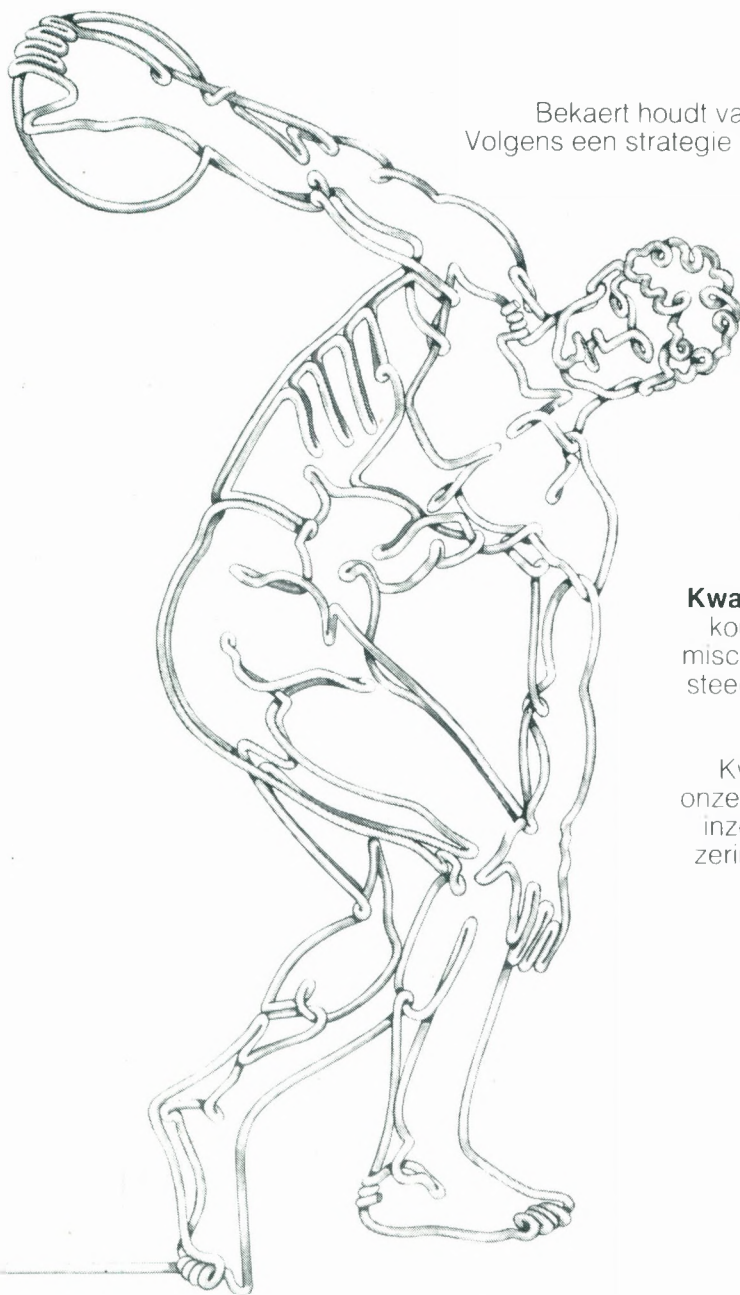
Oorspronkelijk werden door het aanpalend bedrijf BN Clark-heftrucks gemaakt in licentie. Deze activiteit is nu uitgegroeid tot een volwaardig bedrijf in Duitsland en Brugge heeft een eigen Clark-bedrijf gekregen, dat zware transmissies en koppelvormers bouwt voor grondverzetmaterieel. Sinds een paar jaar zijn daar ook achterassen bijgekomen. Dit gebeurt in de twee afdelingen: de afdeling gietstukken en de afdeling tandwielen en assen.

Er werken 900 personen. De jaarlijkse omzet van Clark Equipment Belgium bedraagt 6 miljard fr., de winst 142 miljoen fr. Investerings van 110 à 150 miljoen fr. werden een paar jaar geleden gerealiseerd.

Eind dit jaar komt een nieuwe fabriekshall in gebruik, waar een automatische verbinding tussen magazijn en bewerkingsmachines tot stand gebracht wordt. Nu staan er reeds meer dan 300 moderne en computergestuurde gereedschapsmachines op 23.000 m² bebouwde oppervlakte.

Het grootste gedeelte van de produktie is bestemd voor de export, inbegrepen de leveringen aan andere Clark-afdelingen in het buitenland.

Topprestaties door kwaliteit

Bekaert houdt van aanpakken. Al meer dan 100 jaar. Volgens een strategie die een succesformule is geworden.

Door mensen, voor mensen. De resultaten liegen er niet om.

Bekaert is 's werelds grootste onafhankelijke producent van staaldraad en staaldraad-produkten. Gekommercialiseerd in meer dan 150 landen.

Met 17.000 mensen aan de slag in 14 landen, produceren 43 Bekaert-fabrieken jaarlijks meer dan 1 miljoen ton. Goed voor 600 miljoen km draad of 15.000 maal de omtrek van de aarde.

Kwaliteit in denken en handelen is onze competitieve troef bij uitstek. Als dynamisch proces, dat er naar streeft zichzelf steeds weer te overtreffen, in functie van de noden en wensen van de klant.

Kwaliteit is dan ook het draagvlak van onze toekomststrategie. De harmonische inzet om met rentabiliteit, internationalisering en diversifiëring ook morgen nog tot de top te behoren.

@ BEKAERT

N.V. BEKAERT S.A.
Groepsdirectie
President Kennedypark 18
B-8500 KORTRIJK (België)

Centrum voor Onderhoud en Ontwikkeling Bekaert

Te Zwevegem is er, in het kader van de firma Bekaert, een eigen centrum voor Onderhoud en Ontwikkeling actief. Dit centrum startte in feite in een nu 25-jaar oude werkhall, waar de eerste onderzoeken op metaalvezels gedaan werden en waar ook de eerste echte productie plaatsgreep.

Sinds 10 jaar werd dit onderzoek ondergebracht in een afzonderlijke eenheid, de *Bekaert Fibre Technologies*, die thans beschikt over eigen productie-, commerciële en ontwikkelingsfaciliteiten. In het Centrum vindt nog steeds het toepassingsgericht basisonderzoek plaats. Dit onderzoek startte met metaalvezel-onderzoek, bestemd voor de textielnijverheid.

In 1980 kwam daar het onderzoek bij voor de filtratiemarkt, gevolgd door het onderzoek op de geleiden-de kunststoffen (met metaalvezels gevulde plastics).

Nu gaat de aandacht hoofdzakelijk naar de termische toepassingen van de metaalvezel (voor isolatie).

Bekaert Fibre Technologies wil een snelle groei op korte termijn (3 à 5 jaar). Investerings in 1989 moeten een verdubbeling geven van de huidige capaciteit. In 1990-92 volgt nog een belangrijke expansie. De rendabiliteit moet gewaarborgd worden door technologische vernieuwing, schaalvergroting en concentratie van de inspanningen. Tenslotte dient innovatie en ontwikkeling zich op de markt te oriënteren.

Continu sputtering-lijn

In de 25-jarige werkhall werd recent een continu sputtering-lijn geïnstalleerd. Sputtering is een hoogtechnologisch coatingprocédé waarbij metalen, legeringen, halfgeleiders, oxyden, nitriden en karliden op een substraat aangebracht worden in een vacuümomgeving. Sputtering op harde dragers (staal, glas) is reeds langer gekend; sputtering op flexibele dragers is van meer recente datum. Dit magnetron sputteren op flexibele substraten is in Europa totaal nieuw. Tusen Bekaert en Southwall (USA) werd onlangs een akkoord bereikt, waarbij Bekaert de exclusieve distributierechten voor West-Europa en Israël verkrijgt. Tevens neemt Bekaert een kleine participatie in het bedrijf en is er een basisovereenkomst om een joint-venture te realiseren wanneer door de marktontwikkeling een lokale productie wenselijk geacht wordt.

Teneinde de diverse technologische toepassingen beter in de hand te krijgen, werd begin 1988 een piloot-sputtering-lijn opgesteld te Zwevegem. Deze lijn werd in december 1988 officieel ingewijd.

Zeebrugge: 20 miljoen ton

1988 bevestigt dat de haven van Zeebrugge in versneld tempo haar plaats inneemt tussen de grotere havens. Inderdaad, de trafiekevolutie was in het voorbije jaar opmerkelijk.

De cijfers per eind december geven volgend beeld weer (1.000 ton):

	In	Uit	Totaal	Verschil
Stukgoed	360	100	460	+ 25%
Ro/ro	3.790	5.580	9.370	- 2%
Containers	1.150	1.740	2.890	+ 24%
Vloeibare bulk	3.030	340	3.370	+ 69%
Vaste bulk	3.150	820	3.970	+ 17%
Totaal	11.480	8.580	20.060	+ 14%

Dit resultaat houdt in dat:

Zeebrugge voor het eerst de 20 mln ton overschrijdt; Zeebrugge voor het vijfde opeenvolgende jaar het hoogste groeipercentage bereikt in de range Le Havre-Hamburg;

het totaal trafiekvolume sinds 1982 meer dan verdubbeld is — in 1982 werd met 9,3 mln ton een dieptepunt bereikt door de sluiting van de Texaco-raffinaderij in Gent waardoor de aanvoer van ruwe aardolie wegviel; er opnieuw tal van trafiekkrekords worden gevestigd.

De meest opvallende resultaten zijn:

het arbeidsintensieve traditionele stukgoed neemt sterk toe (+ 25%) vnl. door trafieken zoals fruit, hout en aard-appelen;

het ro/ro-volume bereikt 9,4 mln ton ondanks het verlies van circa 1 mln ton in het eerste halfjaar, veroorzaakt door moeilijkheden bij de belangrijkste ro/ro-operator;

het containerverkeer neemt met een vierde toe vnl. op de short-sea diensten, doch eveneens in de deepsea sektor dankzij nieuwe lijnen o.m. de CMB op West-Afrika.

De industriezone Heule-Kuurne

De eerste industriezone die door Leiedal, in 1960 reeds, diende uitgerust en gerealiseerd te worden, was de zone Heule-Kuurne. Het gedeelte op grondgebied Heule kreeg een industriële bestemming bij KB van 29 juni 1960, het gedeelte op Kuurne bij KB van 1 augustus 1960.

In 1964 was nagenoeg de ganse oppervlakte door Leiedal aangekocht. Met zijn 182 ha is het industriepark een van de grootste in Vlaanderen. Het is reeds volledig ingenomen door 120 bedrijven.

Momenteel wordt dan ook gewerkt aan een uitbreiding van ongeveer 22,5 ha ten noorden van de bestaande zone.

De bezetting bestaat uit industriële, artisanale, commerciële en groothandelsactiviteiten. Een groot winkelcentrum, het "Ring Shopping Center" geeft wel een eigen karakter aan het totale terrein.

De tewerkstelling bedroeg eind 1975 4.788 personen; half 1986 was dit reeds 5.339 personen.

De meeste vestigingen zijn herlokalisaties van bedrijven uit de directe omgeving.

Expansiesteun voor Trelleborg

De Zweedse firma Trelleborg Plastics nv te Brugge ontving van de Vlaamse Executieve expansiesteun voor haar investeringsprogramma van 370 miljoen fr. Dit bedrag wordt door het bedrijf besteed aan de inplanting van haar vestiging te Brugge en voor de installaties.

Trelleborg Plastics Brugge is een dochtermaatschappij van het Zweeds moederbedrijf Trelleborg AB, producent van rubberartikelen, termo-elastomeren kunststoffen en komposieten.

Trelleborg Plastics is een nv naar Belgisch recht, met een kapitaal van 40 miljoen fr. Te Brugge heeft het een productie-eenheid gerealiseerd, terwijl Trelleborg Brussel een verkoopbureau is van (hoofdzakelijk) rubber. Onlangs werd door de moedergroep uit Zweden ook Bergougnan te Gent overgenomen (fabrikatie van rubber), terwijl ook Boliden Cuivre en Zinc uit Luik tot de groep behoort.

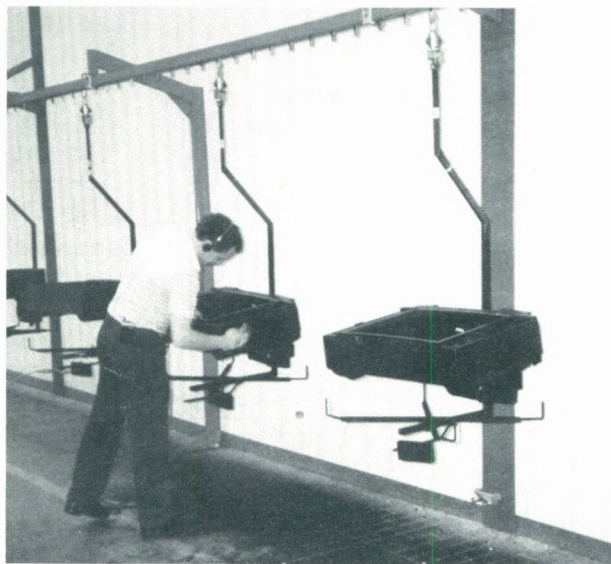
Trelleborg Brugge produceert produkten in kunststof, met name in polystereen, ABS en polypheneleen oxyde. Alle termoplasten kunnen overigens verwerkt worden.

In hoofdzak wordt nu in toelevering gewerkt voor Philips Brugge. Het is overigens in het kader van een bestaande samenwerking en in toepassing van het just-in-time-principe dat de Trelleborg-vestiging naar Brugge werd gerealiseerd. Wel zijn er, nu de startperiode voorbij is, onderhandelingen met andere potentiële klanten.

Op een oppervlakte van 1 ha werden er 4.300 m² gebouwen opgetrokken, waarvan 400 m² magazijnen. Nu wordt de bouw van een nieuw magazijn van 1.000 m² voorbereid.

De fabriek omvat, naast de magazijnen, een spuitgietafdeling en een lakafdeling.

De spuitgietafdeling moet in totaal 5 spuitgietmachines omvatten, waarvan 3 (momenteel slechts 2, maar de 3de wordt volgend jaar opgesteld) voor grote stukken en 2 voor kleinere stukken.

D. Sanders

De lakafdeling staat in voor de afwerking van de topartikelen. Deze worden, nadat alle oppervlakkige onvolkomenheden werden afgeschuurd, bedekt met een grondlaag en een toplaag.

De tewerkstelling bedraagt momenteel 65 personen. Deze tewerkstelling wordt binnenkort opgevoerd tot 75. De gemiddelde leeftijd van de werknemers – voor een nieuw bedrijf zeer typerend – bedraagt 26 jaar.

Beschermde werkplaatsen leven

Vijfentwintig jaar geleden kende het systeem van beschermde werkplaatsen voor gehandicapten een ware doorbraak.

Mariasteen

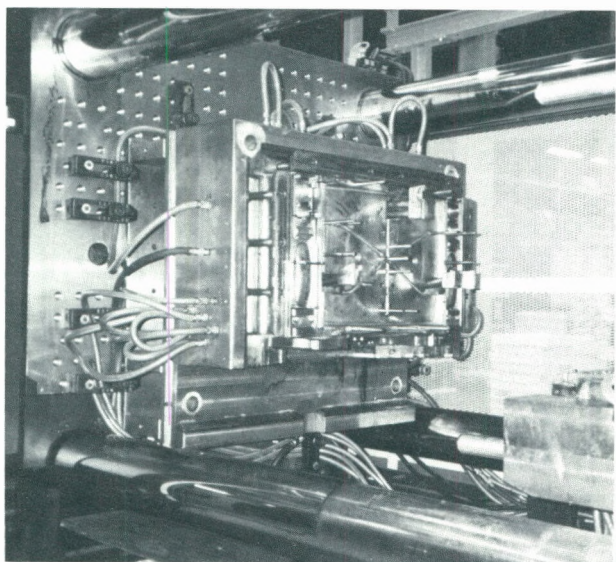
Een leider in deze beweging was het *Instituut Dominiek Savio te Gits*. In 1963 werd een eerste initiatief gestart, wat nu is uitgegroeid tot een volledig complex te Gits, te Rumbeke en te Roeselare: in Mariasteen werken momenteel 560 gehandicapten en 60 valide werknemers.

In september 1963 gestart met 25 minder-valide arbeiders, werd de WAAG op 11 december 1964 als eerste beschutte werkplaats in Vlaanderen erkend door het Rijksfonds. De bouw van nieuwe afdelingen en de verhoging van de tewerkstelling volgden elkaar geregeld op: in 1966 is er de nieuwe werkplaats te Gits, met 102 tewerkgestellten. De tweede vleugel werd in 1972 gebouwd; de tewerkstelling bedroeg 165 personen. In Rumbeke komt er in 1976 een afdeling, in 1979 krijgt Gits een orthopedische werkplaats en in 1983 volgt een tweede vleugel te Rumbeke.

Mariasteen heeft drie filialen.

Te Gits beschikt men over metaalbewerking, elektronische montage en orthopedische toestellen. Nieuw kwam daar een afdeling verwerking van aluminiumprofielen bij.

Te Rumbeke werken hoofdzakelijk vrouwen in de afdeling konfektie.

D. Sanders

Te Roeselare (Beveren) kwam de afdeling houtbewerking.

Nieuw is ook het Mariasteen Aktiviteitscentrum, een afdeling die fungeert als tussenschakel tussen de beschermde werkplaats met haar eigen visie inzake produktiviteit en kwaliteit in de bezigheidshome. In principe is deze afdeling gericht naar beschermde arbeid.

Westlandia

Twintig jaar geleden startte ook de Beschermde Werkplaats Westlandia te Ieper. Gestart met 5 werknemers, zijn er momenteel 81 tewerkgestelden. Westlandia was toen een onderafdeling van Mariasteen te Gits.

Een jaar later was de WAAI (Werkplaats voor toegepaste Arbeid Ieper) zelfstandig.

Het hoofdgebouw heeft 12.000 m² bebouwde oppervlakte. Te Dikkebus kwam in 1982 een afdeling tuinbouw voor zwaar mentaal gehandicapten.

In 1985 werden 2,31 ha grond aangekocht op het Industriegebied te Ieper. Daarvan zijn 3.000 m² overbouwd door een vestiging die in oktober jongstleden werd opgesteld.

Als activiteiten telt Westlandia industriële taken in de voeding, textiel, houtbewerking, metaal, verpakking, boekbinderij en tuinbouw.

In een algemeen kader

Deze beide instellingen maken deel uit van een groep van 9 beschutte werkplaatsen in West-Vlaanderen, die samen 2.500 personen tewerkstellen. In België waren er eind 1987 159 Beschutte Werkplaatsen, met in totaal 17.613 minder-valide personen: 63% daarvan kwam voor in Vlaanderen, zijnde 11.088 minder-valide werknemers.

Westvlaamse gemeenten blijven het financieel goed doen

De Bestendige Deputatie deelt mee dat de Westvlaamse gemeenten hun lopende verrichtingen in 1987 wisten af te sluiten met een gekumuleerd overschot van 4,4 miljard frank, hetzij 4.056 fr. per inwoner. In 1986 bedroeg het gekumuleerd boni 3.240 fr. per inwoner; in 1982 was er nog een tekort van 186 fr. per inwoner.

Het overschot is vrij gelijkmatig over de gemeenten verdeeld, alhoewel gemeenten met minder dan 10.000 inwoners, gemiddeld iets hoger scoren (4.580 fr. per inwoner).

Dankzij een doorgedreven sanering van hun financiën en het gunstig effect van een aantal conjuncturele factoren waaronder de gedaalde rentevoeten en de lage inflatie, zijn de gemeenten er stelselmatig in geslaagd hun rekeningen met steeds gunstiger resultaten af te sluiten.

Uit de begrotingen 1988 kan anderzijds worden afgeleid dat heel wat gemeenten een gedeelte van het boni hebben aangewend om de belastingdruk te verlagen. Enkele jaren terug waren immers veel gemeenten genood-

zaakt de opcentiemen op de onroerende voorheffing en de aanvullende belasting op de personenbelasting gevoelig te verhogen, om zodoende hun budgetten in evenwicht te krijgen.

Thans is de financieel-budgettaire toestand zodanig geëvolueerd dat van de inwoners een kleinere fiskale inspanning kan worden gevraagd. Aldus gingen in 1988, 20 gemeenten over tot verlaging van deze belastingen. Vooral de aanvullende belasting op de personenbelasting vertoont sedert 1986 een uitgesproken dalende beweging. De laatste 3 jaar gingen 29 gemeenten over tot verlaging van deze belasting. Ook is de verlaging in vergelijking met die van de opcentiemen op de onroerende voorheffing meer substantieel. Sedert 1985 is de gemiddelde aanslagvoet met 6,25% gedaald. In 1988 zijn er nog 17 gemeenten met een aanslagvoet in de aanvullende belasting op de personenbelasting van 7% en meer. In 1987 waren er dat 23 en in 1986 zelfs 28.

De gemeenten hebben dus duidelijk meer financiële ademruimte dan enige jaren terug. Voorzichtigheid blijft evenwel geboden teneinde het toekomstig begrotingsevenwicht niet in het gedrang te brengen. Niet in het minst omdat ingevolge de besparingen van de centrale overheid de dotatie aan het gemeentefonds, de jongste jaren is gedaald.

Deltex hergroept

De firma Deltex, konfektiebedrijf uit Deerlijk, met ateliers in Heule en Moeskroen, gaat over tot een hergroepering van zijn vestigingen naar Deerlijk toe.

Deltex konfektioneert bloezen en rokken.

Te Deerlijk is het administratief gebouw gevestigd, evenals het magazijn grondstoffen en het tekenbureau, de snijzaal, stikzaal, strijkzaal en de opslagruimte voor de stukken. Zowel te Heule als te Moeskroen wordt er gestikt en gestreken.

Gezien de grote afstand die bij centralisatie afgelegd zou moeten worden, blijft Moeskroen behouden zoals voorheen. Het atelier van Heule wordt echter tegen eind 1988 overgebracht naar Deerlijk. Daartoe wordt onder meer een nieuwe voorraadruimte gebouwd.

In 1988 werd er 100 miljoen fr. geïnvesteerd, waaronder 20 miljoen fr. voor de bouw van de nieuwe opslagplaats.

Deltex werkt ook met bepaalde lageloonlanden: Tunesië, Marokko en Noord-Afrika. Deze bedrijven werken voor 90% voor Deltex. Dit laat een grote diversifikatie van produkten toe die, dank zij de toepassing van de Belgische produktienormen, van een voldoende hoge kwaliteit moeten zijn.

Samen met een Belgische weverij werd ook een designbureau gestart te Londen. Dit bureau verkoopt modeboeken en ook design op kontrakt. Index is gespecialiseerd op mannenmode.

Deltex heeft 80 miljoen fr. kapitaal en 49 miljoen fr. reserves. De jaaromzet bedroeg 1,2 miljard fr. De winst beliep 6 miljoen fr. Er waren 54,7 tewerkgestelden.

ZOEK HET NIET TE VER

U ZOEKT
PERSONEEL?

Kijk uit in uw eigen streek,
Kijk in uw Streekkrant.
Want met De Streekkrant zit zowel de
ondernemer als de sollicitant goed.
De Streekkrant heeft voor elke streek een
aparte editie. Als ondernemer kunt u dus
zelf de edities die u interesseren kiezen
en het gebied afbakenen waarin u
personeel wil rekruteren.
Als sollicitant krijgt u heel wat
mogelijkheden aangeboden voor werk
in eigen streek.

U ZOEKT
WERK!

Voor alle informatie over de rubriek
STREEKPERSONEEL
Kontakteer Greet Beyls 051/23 23 11

Bankzaken.

Daar heb ik CERA voor.

Voor elke KMO is een raadgevende, ervaren
bankier een échte geruststelling. Een bankier
die uw problemen kent en uw ambities
ondersteunt.

Bij CERA gaan ze voor mij dan ook geen
moeite uit de weg. Ze informeren mij op een
duidelijke manier, hun specialisten staan voor
me klaar om daadwerkelijke oplossingen te
geven. Voor m'n bankzaken is er CERA.
Zo heb ik mijn groei goed in de hand.

S P A A R B A N K

Sofinal betreft nieuwe gebouwen

Een jarendurende uitbreiding van Sofinal-Waregem naar het Leiedal-industriepark Nieuwenhove toe, op de grens van Waregem en Deerlijk, heeft een eerste eindpunt gekregen door de overbrenging van de centrale administratie naar de nieuwe administratieve gebouwen. Latere uitbreiding is nog mogelijk na het eventueel lichten van de optie op ongeveer 2 ha, aanpalend aan de 11,7 ha die nu reeds in gebruik zijn.

Sofinal hoort tot een familiale holding Texinvest van de Familie Devos uit Waregem. Daaronder valt de groep Sofinal, met 11 werkvennootschappen, waarvan er 5 in de nieuwe gebouwen van Nieuwenhove actief zijn: de spinnerij Sofispin, de voorbereiding van de weverij Sofisize, de weverij Sofitiss, de coating-afdeling Soficoat en Aerotex, de afdeling spinnerij met direkt aangesloten kontinu-ververij. De spinnerij en de weverij werden onlangs in gebruik genomen; zij zijn ultra-modern gekoncipieerd en uitgevoerd.

Ook de administratie van de Sofinal-groep werd overgebracht naar het modern uitgewerkt hoofdgebouw aan de E17 te Waregem.

Naast de groep Sofitel, maakt het onlangs ingekocht Waregems textielbedrijf Cotesa deel uit van de Texinvest-holding. Voor de overname werd 1,45 miljard fr. betaald. Er werken 250 personen.

De groep Sofinal had in 1987 een omzet van 4 miljard fr.; de cash-flow bedroeg in 1986 492 miljoen fr. Tegen 1990 wordt een omzet van 8 miljard fr. vooropgesteld.

In drie jaar tijds werden in de vernieuwing van het bedrijf 2,5 miljard fr. geïnvesteerd. Momenteel wordt er gewerkt aan een nieuw investeringsplan van ongeveer 2 miljard fr.

De groep Sofinal legt zich toe op de produktie van syntetisch textiel en polyester/katoen-weefsels. Er werken ruim 500 personen.

De vernieuwing van de gebouwen is slechts een uitwendig teken van de drastische wijzigingen die zich de laatste jaren in het bedrijf hebben voorgedaan en die verder voorbereid worden voor de diverse vestigingsplaatsen van het bedrijf.

Een eerste belangrijke stap was de overschakeling in 1975 van het weven van nylon op het weven van polyester-katoen met kontinu-ketting.

Volgden verder: de kontinu-ververij, de transfert-dukkerij, een uitbreiding van de ververij, de scheerderij en de weverij en de montage van een volautomatische open-end spinnerij.

De nieuwe coatingeenheid Soficoat produceert microporeus PV-gecoat polyamide-weefsel voor 'ademend' weefsel voor sportuitrusting, regenmantels en werk-kledij.

De nylonaren spinnerij Aerotex tenslotte is een revalidatie, omdat daar een nylon open-end spinningeenheid gekoppeld werd aan een kontinu-ververij, waardoor een volwaardig eindprodukt kan gerealiseerd worden tegen een op de markt ongekende prijs.

Bijttebier-Bouckaert viert

De firma Bijttebier-Bouckaert nv te Houthulst vierde eind september twee gebeurtenissen. Vijftientig jaar geleden startte het familiebedrijf te Beveren-Leie in de konfektie. In 1979 stapte een van de twee broers over naar Houthulst, waar reeds sinds 1963 een atelier van het bedrijf bestond.

Deze start werd in 1963 gegeven in enkele leegstaande klaslokalen, maar in 1964 werd er een nieuw atelier opgetrokken in de nieuwe WIER-nijverheidszone op een terrein van 1 ha. Het was meteen de eerste vestiging op het terrein.

In 1979, nu 10 jaar geleden, ontstond de pvba F. Bijttelier-Bouckaert, die op 1 juli 1988 omgevormd werd tot nv, met een kapitaal van 5 miljoen fr.

Het bedrijf is gespecialiseerd in allerlei herenhemden: kwaliteitshemden (klassieke en modieuze), kindershemden, vrijetijdshemden.

Per jaar worden er 130.000 hemden verzet; 90% is bestemd voor de binnenlandse markt.

In het vooruitzicht op een grotere uitvoer werd een nieuwe showroom gebouwd, die bij de viering een speciaal attractiepunt uitmaakte.

Het personeelsbestand bedraagt 42 personen. De omzet was in 1986 98 miljoen fr. en de winst 1,6 miljoen fr.

BN bouwt sneltrams voor Amsterdam

Op 23 november jl. werd op het Brugs stadhuis het kontrakt ondertekend tussen het GVBA (gemeentevervoerbedrijf Amsterdam), de Nederlandse firma Holec en BN-Spoorwegmaterieel en Metaalkonstrukties te Brugge voor de bouw te Brugge van 13 sneltrams voor de stad Amsterdam.

De totale waarde van de bestelling aan Holec en BN bedraagt ongeveer 800 miljoen fr. Deze voertuigen, bestemd voor de Amstelveenlijn, worden in het stadscentrum ingezet als tramvoertuig, met voeding via bovenleiding en pantograaf, en in voorstedelijk gebied als sneltram met voeding via een derde rail zoals een metrovoertuig.

De produktie zal in 1989 beginnen en het laatste stel zal in augustus 1990 afgeleverd worden. Met deze produktie zullen ongeveer 120 personen gedurende 1 jaar tewerkgesteld zijn.

De nieuwe trams zijn het resultaat van een samenwerking tussen BN-Brugge en de firma Holec voor wat de elektrische uitrusting (inbegrepen de aandrijving) betreft. Deze samenwerking dateert niet van gisteren. Beide firma's samen hebben in juni jongstleden reeds een kontrakt getekend voor de bouw van 45 stadstrams voor Amsterdam.

Beide kontrakten samen betekenen een eerste stap bij de vernieuwing van het tramwagenvoertuigpark dat 250 trams omvat; 100 daarvan zijn slechts een 10-tal jaren oud en ruim 150 komen geleidelijk voor vervanging in aanmerking.

Meubelfabrieken Gaston Bauwens investeert

Het bedrijf Meubelfabrieken Gaston Bauwens, gevestigd te Oostkamp en te Beernem, gaat de volgende jaren 1989 en 1990 nogmaals ongeveer 100 miljoen fr. investeren. Deze investering volgt op een financiële inspanning van ruim 250 miljoen fr. in de jaren 1987 en 1988.

Er worden op een doorgedreven manier nieuwe halls gebouwd en het aantal computergestuurde machines wordt systematisch aangevuld; er komen vierzijdige schaafmachines, freesmachines met veelvuldige koppen en verlijmsinstallaties.

De Meubelfabrieken Gaston Bauwens – het eerste bedrijf van de Groep Bauwens – ontstond uit een familiale meubelzaak die in 1935 toiletkastjes en uurwerk-kastjes produceerde. In 1940 waren er reeds een 5-tal personen tewerkgesteld. Direct na de oorlog werd de zaak opnieuw opgestart met een eigen programma meubelen en in 1950, toen zij een naamloze vennootschap werd, waren er 40 à 50 tewerkgestelden.

In 1955 kreeg het geheel een industrieel karakter, met uiteraard nog de technologie van dat ogenblik. De produktie bestond uit eetkamers en slaapkamers. Later kwamen daar salons bij, terwijl de groep ook beschikt over een eigen stoelfabriek en een eigen zetelfabriek. Deze fabrieken staan alleen in voor eigen behoeften. Tevens wordt gewerkt met een eigen transportvloot en beschikt de firma over een eigen exploitatie- en aankoopdienst voor het nodige hout.

De meubelfabriek Bauwens gelegen te Beernem vervaardigt in hoofdzaak klassieke, dikwijls gekopieerde, meubelen voor de middenklasse. Dit verwijst naar iets grotere reeksen in een aanvaardbare prijsklasse.

De firma De Akker gelegen te Ruddevoorde-Oostkamp werkt op kleinere reeksen duurdere eetkamers en slaapkamers.

De in 1987 opgerichte firma Solidwood tenslotte be-

vat zowel half-fabrikaten als toelevering voor eigen bedrijven, als goedkopere moderne slaap- en eetkamers die opnieuw in de markt liggen, dit vooral ten koste van het eiken meubel.

Momenteel vertegenwoordigt Bauwens ongeveer 70% van het betrokken budgetvriendelijk marktsegment. Het voert slechts 25% uit naar andere landen, voornamelijk naar Frankrijk, maar ook naar Duitsland, Nederland, Zwitserland en het Groot-Hertogdom Luxemburg.

Nu wordt een 50/50 verhouding België en export nagestreefd, vooral dan met een vooruitzicht op 1992. De groep stelt meer dan 500 personen tewerk, waaronder een administratie van slechts 25 personen. Er wordt een omzet gerealiseerd van ongeveer 1,5 miljard fr., met een jaarlijkse groei van ruim 10%. Het geheel wordt gefinancierd met eigen middelen.

Expansiesteun voor Picanol

Picanol, weefgetouwen te Ieper, ontving investeringssteun van de Vlaamse Regering voor een projekt waardoor de bestaande produktie met 10% verhoogd wordt tegen medio 1989.

De capaciteit dient van 4.475 weefgetouwen tot 4.900 opgedreven te worden.

De investering slaat op een 5-jarenprogramma voor een verbeterde rentabiliteit in de gieterij en de montage. Ook de produktiehall wordt uitgebreid.

Voorzien wordt in een personeelsuitbreiding met een 100-tal personen, tegen half 1989. Dan moet de bezetting op 2.200 tewerkgestelden komen.

Picanol vertegenwoordigt momenteel reeds 9% van de wereldproduktie van weefgetouwen.

Het kapitaal van Picanol bedraagt 295 miljoen fr., de reserves 333 miljoen fr. In 1987 was er een omzet van 9,6 miljard fr. en een winst van 123 miljoen fr.

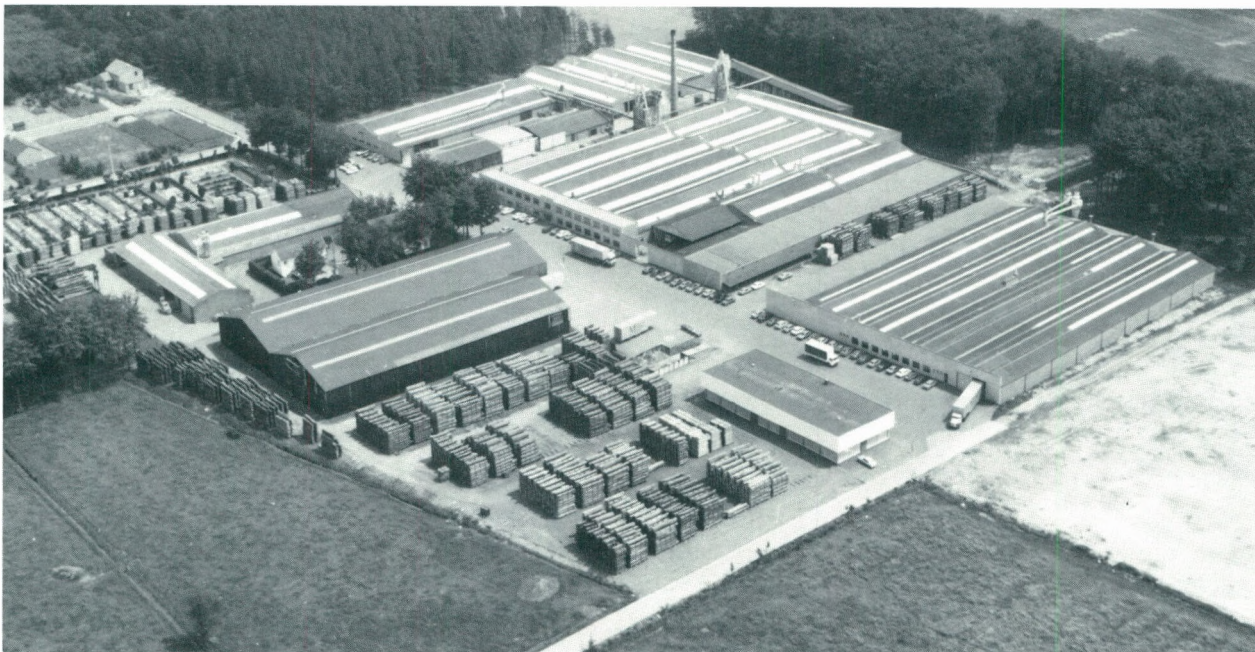

Foto Archief Bauwens

Provincie bouwt achtste dienstencentrum

Als laatste in de rij startte de Provincie de realisatie van haar dienstencentrum te Veurne, in het centrum van de stad.

Op vraag van het gemeentebestuur wordt de normaal-voorzien polyvalente zaal uitgebreid en dermate uitgerust dat deze kan worden aangewend voor een veelzijdigheid aan kulturele activiteiten, o.m. toneel. Tussen de gemeente en de Provincie komt een regeling tot stand, waardoor de stad ook instaat voor een financiële inbreng ter bekostiging van de meer-uitgaven in-gevolge de uitbreiding en uitrusting van die polyvalente zaal.

Gemeente en OCMW zullen in onderling overleg instaan voor uitbating en beheer van het dienstencentrum.

De uiteindelijke uitgave met inbegrip van aankoop van gronden, afbreken van bestaande gebouwen, nieuwbouw, uitrusting, meubilering, keuken- en restaurantmateriaal, mede nog aanleg omgeving en ereloon mag voornog worden begroot op om en nabij 120.000.000 fr. Het centrum moet eind 1991 in dienst worden genomen.

De Provincie verwezenlijkte reeds dienstencentra te Brugge, Ieper, Tielt, Roeselare, Diksmuide, Oostende en Kortrijk.

Opnieuw investeringen bij Cleppe en Claerbout

De firma Cleppe & Claerbout, spinnerijen en weverijen, uit Heule zal de volgende 3 jaren ongeveer 100 miljoen fr. investeren. Deze investering volgt op een jaarlijkse investering van 20 à 30 miljoen fr. die sinds 1985 werd gerealiseerd.

Opggericht in 1928 als spinnerij en weverij van katoen voor bedrijfskledij, heeft het sinds 1974 een moeilijke periode doorgemaakt. Van 10 miljoen lopende meter katoenweefsel in 1970 viel de produktie, door de crisis, terug op ongeveer 3 miljoen meter. De spinnerij werd gesloten.

Een reddingsplan beperkte de produktie opnieuw tot het weven van ruwdoek voor werkkledij; in 1985 bedroeg de produktie terug reeds 6 miljoen meter. Dit niveau bleef tot op heden konstant.

Het investeringsplan dat de toekomst moet voorbereiden startte in 1985 met de overkoop van 85 PGW-grijpersgetouwen van Picanol; de volgende 3 jaar komen daar nogmaals 50 lucht- of grijpersgetouwen bij.

De personeelsbezetting daalde van 158 in 1987 naar 120 in 1988; door natuurlijke afvloeiing zal dit cijfer nogmaals dalen tot ongeveer 80 tewerkgestelden.

Het assortiment vervaardigde goederen wordt aangepast; slechts 35% zal nog bestaan uit katoenruwdoek

ONDERNEMEN MET SUKSES.

Investeren, uitbaten, zijn thesaurie beheren, invoeren of uitvoeren creëren evenveel financiële behoeften voor de onderneming.

Om daar een afdoend antwoord op te geven beschikken wij over belangrijke

troeven: competente mensen die de KMO-problematiek grondig beheersen en een zeer breed gamma banktechnieken en -produkten. G-BUSINESS is dat alles.

Een nieuwe, doeltreffende aanpak, hoge prestaties voor mensen zoals U, die willen ondernemen. Met sukses.

Generale Bank

G - BUSINESS

voor bedrijfskleding. De overheidsorders bedragen op hun beurt ongeveer 35%. De rest gaat naar modische stoffen en technische weefsels: filterdoek, basisdoek voor coating, katoenen tentdoek. Ook de woningtextiel komt aan bod.

Cleppe & Claerbout gebruikt tegenwoordig ook een groot assortiment van mengingen van kunstgarens.

Ook de verhouding verkoop in eigen land en export is gewijzigd. Vroeger bedroeg de export ongeveer 50% van de produktie. Momenteel wordt ruim 80% uitgevoerd, vooral naar Nederland.

Het kapitaal van Cleppe & Claerbout bedraagt 59 miljoen fr., de reserves 85 miljoen. Op een omzet van 472 miljoen fr. in 1987 was er een winst van 4 miljoen fr., na 14 miljoen fr. afschrijvingen.

Prado start nieuwe afwerkingslijn

De tapijtweverij Prado op het industrieterrein Heule-Kuurne heeft in de loop van 1988 een nieuwe afwerkingslijn gestart. Deze afwerkingsstraat is zeer flexibel (verschillende breedten, verschillende foamrugmogelijkheden) en zij garandeert een optimale kwaliteit dankzij een gesofistikeerd systeem van ovens op verschillende temperatuurniveaus, met energierecuperatie.

Deze nieuwe afwerkingslijn werd geïnstalleerd in de in 1985 gebouwde nieuwe produktiehall. Daarin werd in 1986 reeds de weverij opgebouwd, die in 1987 operationeel werd.

De eerste activiteiten van het bedrijf dateren van 1904. In 1909 werd de Tissage Van de Wiele opgericht die platweefsels vervaardigde. In 1918 kwamen daar Jacquard-weefsels bij voor damastgordijnen en meubelstoffen.

De krisjaren van 1930-34 versnelden de drang naar specialisatie in ingewikkelde, samengestelde weefsels. In 1935 waren er 100 arbeiders, die 150.000 m² produceerden in 6.000 m² lokalen.

Tussen 1945 en 1950 werd het bedrijf wederopgebouwd. De Tissage Van de Wiele werd Vlaamse Tapijtweverij in 1956; de produktie bestond uitsluitend uit tapijten met Oosterse tekeningen en uit vasttapijt. In 1960 waren er reeds 350 personeelsleden met een jaarproduktie van 600.000 m².

Toen, in 1960, de merknaam Prado geïntroduceerd werd, waren er reeds 700 tewerkgestelden.

1965 was belangrijk in tweeërlei opzicht: men ging over op getuft tapijt en op het industrieterrein Heule-Kuurne werd een terrein van 130.000 m² aangekocht. Eén jaar later startte Prado Tufted Mills met 180 personeelsleden de nieuwe produktie.

In 1972 had de Prado-groep reeds een capaciteit van 5 miljoen m². Momenteel is dit 1 miljoen m² geweven en 10 miljoen m² getufte tapijten. De omzet bedraagt 2,3 miljard fr., met een jaarlijkse stijging van ruim 9%.

Per jaar werden en worden er ongeveer 100 miljoen fr. geïnvesteerd in het bedrijf. In totaal zijn er 480 tewerkgestelden.

Gilburn Oostende wordt zelfstandig

Gesticht als een afdeling van een Engelse transportfirma, werd Gilburn Oostende een onafhankelijke naamloze vennootschap begin 1988. De firma Gilburn is gespecialiseerd in verpakkingen voor vrachtvervoer voor hoofdzakelijk buitenlandse firma's en transportbedrijven.

De firma beschikt over 3.500 m² opslagruimte voor de opslag van goederen in transit (met een partikuliere douane-entrepot) en over een aanpalende stapelplaats voor containers.

Goederen kunnen ter plaatse getrieerd en verpakt worden en de firma staat ook in voor alle gewenste documenten en certificaten.

Tevens is Oostende een kontinentaal transitpunt voor de levering van machine-onderdelen aan Europese ondernemingen die in Afrika grote bouwprojecten realiseren. Deze activiteit gebeurt in opdracht van de trading company van Gilburn Freight Services uit Groot-Brittannië. Voor de toekomst wordt een eigen trading-activiteit nagestreefd.

Gilburn Oostende stelt 5 personen tewerk.

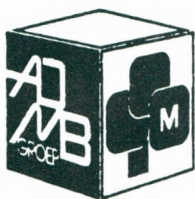
Haco investeert

Haco, fabrikant van ponspersen, scharen en plooi persen uit Roeselare-Rumbeke, keurde begin dit jaar een investering goed van 50 miljoen fr. In een vroeger verdubbelde bedrijfsoppervlakte worden nu een Montagelij en verspanende machines geplaatst. Het geheel moet in 1989 klaarkomen.

Deze uitbreiding van de produktiemogelijkheden gaat gepaard met het afsluiten van een licentie-overeenkomst voor de produktie van ponspersen.

Haco is tevens de moederfirma van Robosoft, de eerste T-zone vennootschap van de Ieperse zone. Robosoft is actief op het vlak van de computersturing.

Haco heeft een kapitaal van 50 miljoen fr. en 27 miljoen fr. reserves in 1986. De omzet schommelt rond 1 miljard fr. De winst was in 1986 30 miljoen fr. Er is een personeelsbezetting van 90 man.

**SERVICE IS ONS
STOKPAARDJE!**

In dienst
van
werkgevers
en
zelfstandigen

Groep A.D.M.B.
St.-Clarastraat 48
8000 Brugge
Tel. 050/33 99 01

Infofoon
050/33 99 01
Toestel 257

GASELWEST

intercommunale voor
elektriciteit
aardgas
teledistributie

Exploitatiezetel:
Rijsselsestraat 57
8500 KORTRIJK
Tel. (056) 36 92 11

TELE-LINK® BBL

Bedrijfsleiders, de BBL denkt aan u...

Een rechtstreekse telematische verbinding tussen het bedrijf en de BBL, dat is de spits technologie, die de BBL ter beschikking van dynamische bedrijfsleiders stelt. Dank zij TELE-LINK BBL kan de bedrijfsleider van op zijn kantoor op elk moment van de dag de staat van zijn financiën controleren. Bovendien kan hij onmiddellijk zijn financiële verrichtingen uitvoeren. TELE-LINK BBL is geen spits technologie alleen voor specialisten. Om de telematische verbinding tot stand te brengen, volstaat het een telefoonnummer te draaien.

De installatie van TELE-LINK BBL is al even eenvoudig want elke bestaande uitrusting is bruikbaar: van de eenvoudigste telex tot de meest verfijnde computer. Bij de BBL is denken aan uw toekomst geen holle slogan.

TELE-LINK BBL geeft u een aanzienlijke voorsprong bij het verwezenlijken van uw commerciële doelstellingen.

Onmiddellijke informatie

Met TELE-LINK BBL kent u onmiddellijk de stand van uw rekeningen in binnen- en buitenland, u verneemt alles over de wisselkoersen en met Info-Balans en Protes-ten krijgt u alle inlichtingen over de financiële positie van uw handelspartners.

Nieuwtjes

Speciale begeleidingsaktie voor KMO's in de Westhoek

In het kader van het speciaal aktieprogramma dat met steun van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) en het Vlaamse Gewest werd opgezet ten voordele van de Westhoek, werd mevrouw V. Demets aangeworven.

Een speciale aktie werd vooropgesteld om de nood aan begeleiding bij Westhoekondernemingen beter te laten doortromen naar de GOM - West-Vlaanderen en daarvoor werd een aanvullende kracht noodzakelijk geacht in de persoon van mevrouw V. Demets. Deze medewerkster zal als tussenpersoon fungeren om een eerste analyse van de aangebrachte problematiek te maken en ofwel zelf een oplossing voor te stellen ofwel op de bevoegde dienst in de GOM - West-Vlaanderen een beroep te doen om tot een akkurate aanpak te komen.

Naast rechtstreekse adviesverlening, zal oriënterend en begeleidend opgetreden worden voor de KMO's die de juiste kontakten en kanalen zoeken met het oog op adviezen inzake afzetmogelijkheden, technologie-transfer, financiële materies, samenwerkingsverbanden, enz. Tevens zal bijstand en medewerking verleend worden aan promotionele activiteiten ten gunste van de bedrijven in de Westhoek.

De belangrijke rugsteun van de GOM - West-Vlaanderen die over gespecialiseerde diensten en een uitgebreide ervaring beschikt op het gebied van begeleiding van ondernemingen, zal toelaten dat de inzet van mevrouw V. Demets een reële aanwinst voor de Westhoek zal betekenen.

Mevrouw V. Demets is steeds voor afspraken bereikbaar in het Bedrijvencentrum te Ieper van waaruit zij ook, al naargelang de behoefte, op verschillende plaatsen binnen de Westhoek zal opereren. Zij is bereikbaar in het Bedrijvencentrum Regio Westhoek, Industrielaan 31, 8900 Ieper (tel.: 057/20.98.82) of op de GOM - West-Vlaanderen, Baron Ruzettelaan 33, 8320 Brugge 4 (tel.: 050/35.81.31).

Russische belangstelling voor M. Van de Wiele

De firma M. Van de Wiele uit Kortrijk-Marke ontving begin december jongstleden een Russische handelsdelegatie onder de leiding van de Minister van Lichte Industrie.

M. Van de Wiele is gespecialiseerd in de konstruktie van tapijt- en fluwelmachines. De firma investeert bestendig in ultra-moderne produktiemiddelen en in R & D. Praktisch om de vier jaar wordt een nieuw type weefmachine op de markt gebracht.

Bij de klanten in het buitenland bekleedt Rusland slechts een minimale plaats. De handelsvertegenwoordiging deed een symbolische bestelling van één tapijt- en van enkele fluwelmachines. Problemen van deviezen, de Russische vraag naar kompensaties en de nog niet prioritair-gestelde ontwikkeling van hun textielindustrie blijken nog zoveel remmen op de toekomstige handelsbetrekkingen. Sinds twee jaar zijn er toch meerdere ernstige projecten ter studie.

Michel Van de Wiele heeft een kapitaal van 100 mil-

joen fr. en 218 miljoen fr. reserves. De omzet ligt rond de 2 miljard fr. per jaar, de winst rond de 60 miljoen fr. Op één jaar tijd steeg de personeelsbezetting met 10% tot 560 personen.

Luchthaven Oostende groeit

In vergelijking met de eerste 6 maanden van 1987 tonen de cijfers van dezelfde periode 1988 voor de luchthaven van Oostende een merkelijke stijging.

Het aantal bewegingen groeide aan van 15.556 naar 21.218, het aantal passagiers van 38.620 naar 56.001 en de vracht ging van 5.556.524 kg naar 13.142.249 kg.

Toeristische index seizoen 1988

De toeristische index voor de voorseizoenmaanden mei en juni wijzen, globaal beschouwd, op een kleine 3% stijging van de aktiviteit in vergelijking met het vorig jaar. Dit is het resultaat van een +10,3% stijging in de meimaand en een daling van ongeveer 2% in juni.

In juli daalde de index met 3,1% in vergelijking met 1987 en in augustus was er een kleine stijging van 2,7% tegenover 1987.

Rekening houdend met een tamelijk gunstig voorseizoen, maar eveneens met een achteruitgang van de toeristische aktiviteit in juli, blijkt het seizoen in globaal eerder negatief uit te vallen in vergelijking met vorig jaar.

Wat de belangrijkste rechtstreekse meetpost van het verblijftoerisme betreft, namelijk de overnachting, blijkt deze negatieve tendens nog nadrukkelijker aanwezig te zijn. Daar registreerde het WES een status-quo tijdens de voorseizoenmaanden mei en juni en een achteruitgang van 7% tijdens de maand juli. In augustus is de achteruitgang beperkter, maar bedraagt toch nog 2,3%.

Net zoals in juli en augustus zijn opnieuw de hotel- en kampeersektor de grote verliezers; zij registreren respectievelijk 12,1% en 5,5% minder overnachtingen in vergelijking met augustus 1987. Appartementen en villa's en de sociale sektor noteren elk 1% meer overnachtingen in augustus 1988.

De belangrijkste resterende indexposten van augustus vertonen een overwegend positief beeld: reizigersbewegingen van en naar kuststations (+1,0%), benzineverkopen in de kuststations (+9,8%), recreatie en ontspanning (+9,4%), waterverbruik, postdistributie en andere openbare nutsvoorzieningen (+7,8%).

Bekaert bouwt te Moen

Bekaert nv, metaalbewerking te Zwevegem, zal eerstdaags starten met de bouw van een nieuwe fabriek te Moen-Zwevegem. Op de terreinen van een verlaten steenbakkerij komt een produktie-eenheid van Dramik, draadgetrokken staaldraadvezels voor betonversterking. Eind 1989 moet de eerste staalvezelbeton het bedrijf verlaten.

Nieuwtjes

Wallays wordt 50% Aveve

De slachterij Wallays uit Heuvelland is voor 50% eigendom geworden van Aveve. Dit exportslachthuis werd in 1970 gesticht en is één van de modernste in ons land.

Wallays heeft een jaaromzet, als varkensslachterij, van 1,5 miljard fr. In 1987 werd er voor 300 miljoen fr. geïn-

vesteerd. In hetzelfde jaar waren er 46 miljoen fr. afschrijvingen en 42 miljoen fr. verlies (de winst in 1986 was nog 12 miljoen fr.).

Er werken 65 personen. 80% van de produktie wordt geëxporteerd, voornamelijk naar Frankrijk, Italië, West-Duitsland, Griekenland. De slachterij heeft een capaciteit van 600.000 varkens per jaar.

Zitdagen handelsattachés 1989

Land	Attaché	Standplaats	Datum	Kamer van
Polen	G. Scharpé	Warschau	14.02.89	Kortrijk
Venezuela	R. Joliet	Caracas	28.02.89	Kortrijk
Spanje	J.M. Mathelin	Madrid	07.03.89	Ieper
	M. Van Den Broucke	Barcelona		
Bondsrepubliek Duitsland	C. Derijcke	Düsseldorf	09.03.89	Oostende
	J. Elsen	Frankfurt		
	W. Vander Auwera	Hamburg	09.03.89	Brugge
	P. Grillet	München		
	J. Van de Vondel	Stuttgart		
Korea	B. De Guchteneere	Seoel	14.03.89	Kortrijk
Bulgarije	D. Van Den Berghe	Sofia	16.03.89	Roeselare
Hong Kong	F. De Maurissens	Hong Kong	03.04.89	Kortrijk
Verenigd Koninkrijk	J.P. Dupont	Londen	04.04.89	Oostende
	G. Mauchant	Londen		
	H. Carpentier	Manchester		
	P. Bogaerts	Birmingham	04.04.89	Brugge
	C. Chantraine	Edinburgh		
Frankrijk	E. Coeckelbergh	Parijs	06.04.89	Ieper
	P. Leleux	Lyon		
	P. Gueben	Straatsburg		
	M. Darras	Bordeaux	06.04.89	Roeselare
	C. Andoulsi	Rijsel		
	F. Noyen	Marseille		
USSR	K. Haverbeke	Moskou	10.04.89	Roeselare
Verenigde Staten	P. Bauwens	Atlanta	11.04.89	Kortrijk
	L. Lippens	New York		
	G. Heatter	Chicago		
Portugal	A.M. Van Meeuwen-Buyckx	Lissabon	13.04.89	Roeselare
Marokko	M. Loos	Casablanca	17.04.89	Roeselare
Zweden	M. Seger	Stockholm	18.04.89	Brugge
DDR	X. Schreiber	Berlijn	20.04.89	Kortrijk
Canada	P. Pauwels	Toronto	18.05.89	Roeselare
	A. De Craene	Vancouver		
Syrië	A. Amirza	Damascus	23.05.89	Kortrijk
Chili	J.B. Boucher	Santiago	25.05.89	Kortrijk
Denemarken	O. Dockir	Kopenhagen	01.06.89	Roeselare
Australië	A. Somers	Melbourne	08.06.89	Roeselare
	J. Bury	Perth		
Filippijnen	J. De Clercq	Manila	15.06.89	Kortrijk
Pakistan	D. Wauters	Karachi	niet gekend	Kortrijk

Bedrijven die exportproblemen in deze landen hebben of die er contacten wensen te leggen doen er goed aan zo spoedig mogelijk een afspraak vast te leggen, opdat de attachés zo mogelijk vóór hun terugkeer het gesprek kunnen voorbereiden. Deze afspraak dient aangevraagd te worden bij de gewestelijke directie van de Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel (BDBH) West-Vlaanderen, Baron Ruzettelaan 33, 8320 Brugge 4 - tel. 050/35.81.40 - telefax 050/35.87.57.

Met de ASLK is het goed zaken doen

Een echte partner is net zo begaan met de zaak als uzelf. Zo'n partner is de ASLK. Bij ons komen overleg en advies op de eerste plaats. Want bankservice is maatwerk. Zeker als het om kredieten gaat. De ASLK biedt een brede gamma van kredietformules, zowel kort- als langlopende, zowel courante als minder courante, die exact op de leest van uw zaak worden geschoeid. En zoals steeds behoren de ASLK-tarieven ook voor dit soort leningen tot de interessantste op de markt. Beginnende middenstanders en trouwe klanten genieten bovendien in veel gevallen van een aanzienlijke korting. Komt u dus in ieder geval eens met ons praten. Ook als u daar niet meteen een aanleiding toe ziet. Door onze know-how op gebied van bedrijfsfinanciering en krediet in de ruimste zin van het woord, kunnen wij u vaak nieuwe wegen wijzen. U kunt het beste via uw ASLK-agentschap even contact opnemen met de kredietexpert voor uw regio. U zal merken: met de ASLK is het goed zaken doen.

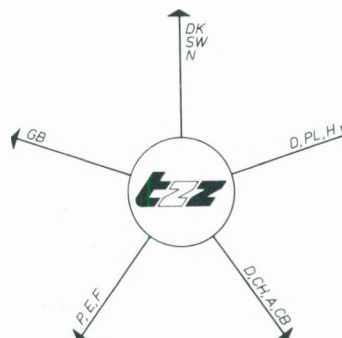
**TRANSPORTZONE
ZEEBRUGGE**

VERKOOPT GRONDEN VOOR:

- Containertransport, -fabrikatie en -herstelling
- Koel- en diepvriesloodsen
- Loodsen voor opslag, overslag en stockage
- Tank-cleaning
- Garagefaciliteiten
- Douane- en spoorwagloodsen

VERKOOPT KANTOREN VOOR:

- Expeditiebedrijven
- Douane
- Banken
- Administratieve diensten, enz.

Inlichtingen: **NV TRANSPORTZONE ZEEBRUGGE - Dienstengebouw - Koggestraat, bus 6, 8380 Zeebrugge - Tel. 54 76 47**

Wat hier leeft, kan groot worden. Ook uw onderneming kan weldoordacht groeien. En dat hangt in de eerste plaats van u af. De Kredietbank

kan echter uw kansen op succes helpen vergroten. Met de complete KB-Bedrijvendienst of met een deel ervan.

Wat hier leeft kan groot worden.

KB-Bedrijvendienst

De KB-Managementservice ondersteunt u bij uw ondernemingsbeleid. De KB-Exportservice helpt u de buitenlandse markt te doorgronden en te veroveren.

De KB-Computerservice stelt u in staat het betalingsverkeer tussen u en uw klanten snel en efficiënt te laten verlopen. En u hoeft daarvoor niet volledig gecomputeriseerd te zijn. Eén van onze

vele tussenoplossingen is zeker op uw maat.

Hoe u aan de nodige financiering komt voor uw investeringen, korte of lange termijnkrediet voor uw activiteiten, dat vindt u in de KB-Financierings-service.

Wenst u over de KB-Bedrijvendienst meer te weten, neem dan snel contact op met één van onze kantoordirecteurs.

Beter bij de bank van hier

Voordrachten

Dr. Ec. N. Vanhove, Directeur-Generaal GOM-West-Vlaanderen, sprak op:

29 augustus te Breda, Nederland over 'Day-tourism in Belgium', Aiest-kongres;

25 oktober te Brussel over 'De opbloei van de Westhoek in West-Vlaanderen', Studiedag De Financieel Economische Tijd;

27 oktober te Brussel over 'Trends in the tourism sector and the impact on the real estate', Conference International Real Estate Federation (FLABCI);

7 november te Brugge over 'Economische situatie West-Vlaanderen', Seminaristen Groot Seminarie Brugge;

26 november te Roeselare over 'Jeugd en ondernemen in West-Vlaanderen', Oudleerlingenbond Klein Seminarie.

Hij verleende zijn medewerking aan het TV-programma's 'Panorama', 'De 7e dag' en 'Boeketje Vlaanderen' van de BRT.

Dr. Ec. J. Theys, Adjunkt-Directeur-Generaal GOM-West-Vlaanderen sprak op:

27 mei 1988 te Brugge over 'Werking GOM-West-Vlaanderen', Bestuurschool Leeuwarden;

16 november te Ieper over 'De Werking van de GOM-West-Vlaanderen voor de Westhoek', ACV en VKW-West-Vlaanderen.

De heer J. Callens werkte mee aan een programma van de Radio Television Suisse Romande over de regionaal-economische aanpak in Brugge en West-Vlaanderen. Het programma werd onder de titel 'Bruges, Janus du Nord' uitgezonden op 9 augustus 1988 in het kader van een programmareeks: 'Villes d'Europe'.

Pidy ontvangt expansiesteun

Pidy nv, industriële productie van bladerdeeg, te Ieper ontving expansiesteun voor zijn investeringsprogramma van 28 miljoen fr. Deze investeringen gaan naar nieuwe gebouwen en materieel, nodig voor een uitbreiding van de capaciteit. De tewerkstelling die in 1987 68 personen bedroeg, zal met 10 verhogen.

Pidy heeft een kapitaal van 1,25 miljoen fr. en 65 miljoen fr. reserves in 1987. De omzet bedroeg 220 miljoen fr. in hetzelfde jaar. Er was 10 miljoen fr. winst.

Zeebrugge-dag te Lyon

Op 22 november jongstleden werd een traditionele Zeebrugge-promotiedag georganiseerd te Lyon. Deze dag ging door in samenwerking tussen APZI, de MBZ en de BDBH. Volgens een klassiek patroon werden de belangrijkste troeven van Zeebrugge naar voren geschoven. De Zeebrugse infrastructuur, het wegtransport van en naar Zeebrugge en andere technische mogelijkheden werden er voor een talrijk en geïnteresseerd publiek voorgesteld.

Alfa Carpets breidt uit

Alfa Carpets uit Rekkem ging over tot een kapitaalsverhoging. Het kapitaal van 48 miljoen fr. (en 95 miljoen fr. reserves) werd opgetrokken tot 350 miljoen fr.

Alfa Carpets produceert naaldvilt. Onlangs nam het de spinnerij Hanlet uit Pepinster over. Naast deze technische verbreding van de activiteiten zal Alfa Carpets ook als holding functioneren voor Alfa Carpets International.

Sun International verwerft Voyages Conseil

Sun International uit Oostende heeft een akkoord bereikt met Voyages Conseil, een Franse touroperator. Sun zal in januari 1989 57% verwerven van Voyages Conseil. In afwachting worden in Frankrijk enkele herstructureringen doorgevoerd. Er komt een kapitaalsinjectie van 372 miljoen fr. Voyages Conseil heeft een uitgebreid distributienet in Frankrijk, 300.000 reizigers en een omzet van 5,4 miljard fr.

Sun International wil in Frankrijk ook, naast de touroperator-activiteiten, een net van recreatieparken uitbouwen.

MAINTENANCE - REPAIR OF ALL TYPES OF CONTAINERS AND ROAD CHASSIS

Specialists in reefer repairs —
installation — maintenance of liquid
nitrogen system.
Workshops on Shortsea and
Ocean container terminals.
Mobile service units.
Sales of second-hand containers.

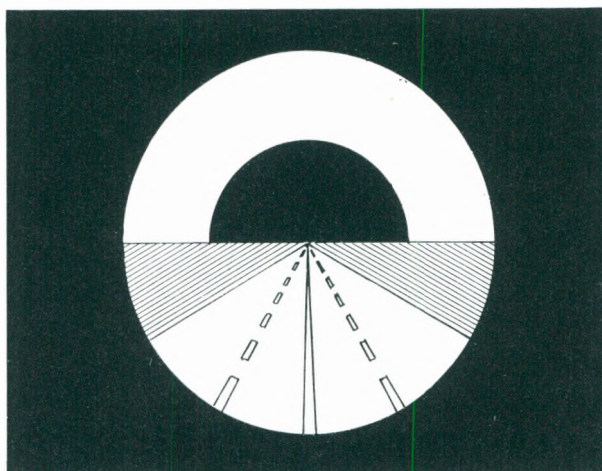
Zeebrugge Container Repair nv
Loodswezenstraat 31, B-8380 Zeebrugge
Tel. (050) 54 53 51 - Telex 81 840

INTERNATIONAL BIO-SYNTHETICS

INDUSTRIËLE ENZYMEN
voor de wasmiddelenindustrie,
de zetmeelindustrie

Komvest 43, 8000 Brugge (België)
Tel. 050/44.91.11 - Telefax 050/33.68.49

**industriepark sappeneen
POPERINGE
opent
nieuwe perspectieven
voor
U**

INFO STADSBESTUUR POPERINGE
tel. 057/33 40 81
WIER - BRUGGE
tel. 050/35 81 28

c.v. West - Vlaamsche
Elektriciteitsmaatschappij

Intercommunale vereniging voor :
Elektriciteit

Aardgas

Kabeltelevisie

Hoogstraat 41
8000 Brugge
tel. 050 / 33 79 51

c.v. FEDERALE KAS VOOR HET BEROEPSKREDIET

DE DEPOSITOREKENING
DE KREDIETMOGELIJKHEDEN

- ☐ KORTRIJK, K. Albertstraat 12 (056) 21.28.01
- ☐ OOSTENDE, Kerkstraat 38 (059) 50.88.93
- ☐ MENEN, Grote Markt 22 (056) 51.33.55
- ☐ WAREGEM, Stationsstraat 35 (056) 60.79.61
- ☐ IZEGEM, Brugstraat 32 (051) 31.35.06
- ☐ POPERINGE, Pr. Dewulfstr. 9 (057) 33.36.32
- ☐ TORHOUT, Zuidstraat 44 (050) 21.25.34
- ☐ VEURNE, Lindendreef 17 (058) 31.31.53
- ☐ IEPER, Surmontstraat 6 (057) 20.80.60
- ☐ WERVIK, Nieuwstraat 1 (056) 31.20.87

Nieuwtjes

Bekaert bouwt twee fabrieken in de USA

Bekaert nv, staaldraadfabrikant uit Zwevegem, bouwt twee fabrieken in de Verenigde Staten.

De Groep telt in de USA reeds 2 fabrieken in het domein draad en draadprodukten, namelijk in Van Buren (Arkansas) en in Muskegon (Michigan). In het domein van de staalkoordproduktie werd reeds in 1970 de fabriek in Rome (Georgia) geopend. Die werd in 1987 gevolgd door een nieuwe fabriek in Dyersburg (Tennessee), die op vandaag in volle uitbouw is.

Met de bedoeling het stijgende verbruik van staalkoord op de US-markt op te vangen, werd beslist een derde staalkoordvestiging te bouwen. Deze produktie-eenheid zal tegen het jaar 1995 ongeveer 40.000 ton staalkoord vervaardigen. In deze fabriek wordt nagenoeg voor 200 miljoen US \$ geïnvesteerd. De inplanting wordt voorzien in één van de zuidelijke staten. De onderhandelingen over de selectie van de vestigingsplaats zijn nog aan de gang.

Ook in het domein van de staaldraad en staaldraadprodukten werd beslist een nieuwe fabriek te bouwen.

In een eveneens nog te bepalen zuidelijke staat wordt een produktie-eenheid opgestart hoofdzakelijk voor draad bestemd voor de fabrikage van voorgevormde neten. De eenheid zal tegen 1994 ongeveer 42.000 ton vervaardigen. Een totaal bedrag van 27 miljoen US \$ zal in het project worden geïnvesteerd.

Door de inplanting van deze twee fabrieken wil de Groep duidelijk werk maken van haar wil om dicht bij haar afnemers te produceren en haar deelname in de groei van bovengenoemde marktsegmenten te verzekeren.

Promotiekampanje voor de Westhoek

In het kader van het actieprogramma ten voordele van de Westhoek heeft de GOM - West-Vlaanderen recentelijk de opdracht gegeven tot de uitgifte van een speciale promotiebrochure over de Westhoek en dit met de medewerking van de Vlaamse Regering en het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling.

Naast een algemene situering van de Westhoek is de brochure opgebouwd uit 5 getuigenissen van industriële ondernemingen die gevestigd zijn in de Westhoek, namelijk Picanol nv te Ieper, Barco Industries nv te Poperinge, Westimex nv te Veurne, Levi Strauss & Co Europe nv te Werfhuizen en Carpet Yarns Company nv te Diksmuide.

De troeven van de Westhoek worden hierin duidelijk naar voor gebracht. De brochure werd opgemaakt in meerdere talen.

Volgens hetzelfde concept werd tegelijkertijd een video over de Westhoek opgenomen. Deze videofilm beschrijft op een levendige wijze het aantrekkelijk investeringsklimaat dat de Westhoek op huidig ogenblik biedt. Van deze video bestaan eveneens meerdere taalversies.

Meer inlichtingen over deze Westhoek-brochure en -video kunnen bekomen worden bij de: GOM - West-Vlaanderen, Afdeling Industriële Ontwikkeling, Baron Ruzettelaan 33, 8320 Brugge 4 (tel.: 050/35.81.31).

Sea-Ro Terminal tien jaar

Te Zeebrugge werd het tienjarig bestaan van Sea-Ro Terminal gevierd. Sea-Ro stelt 260 werknemers tewerk, het bezet 15 ha in de buitenhaven en 5 ha achter de sluis. De omzet is ruim 500 miljoen fr. Er worden jaarlijks 4,5 miljoen ton goederen verwerkt.

Bananen uit Ecuador

Na de regelmatige aanvoer van bananen uit Nicaragua naar de haven van Zeebrugge, worden nu ook sinds eind september Ecuador-bananen aangevoerd over Zeebrugge. De Duitse rederij Lauritzen zorgt met haar vijf koelschepen voor een wekelijkse aanvoer.

Als stuwadoor treedt de Belgian New Fruit Wharf op, een Antwerpse firma, met eigen terminal in Zeebrugge. De eerste aanvoer bedroeg 60.000 dozen; betracht wordt te komen tot 140.000 dozen van 18,5 kg per week.

Zeemacht bouwt nieuwe loods

Op de zeemachtbasis te Zeebrugge wordt een nieuwe loods gebouwd waar drie vaartuigen tegelijkertijd hersteld kunnen worden. De mijnenvegers in polyester zullen er ondergebracht worden in strenge omstandigheden van temperatuur en vochtigheid.

De loods, 35 meter hoog, 60 meter lang en 54 meter breed, zal eind 1989 in gebruik komen. De kosten worden voor 40 procent gedragen door de NATO.

BCT brengt kwaliteitstegels

Belgium Carpets Tiles (BCT), gevestigd in het bedrijvencentrum te Ieper, specialiseert zich op het vervaardigen van bedrukte tapijttegels en op het opzoekingswerk terzake. Het drukken gebeurt tegel per tegel, volgens het zeefdruksysteem. Belangrijk daarbij is de specifieke pasta, evenals de voorbereiding van de tapijttegels (stomen, wassen, drogen). Ook de drukpers werd door BCT zelf gedeeltelijk ontworpen.

BCT mikt vooral op de Westduitse markt.

Openbare Werken te Waregem

Op 3 oktober 1988 werd te Waregem de eerste steen gelegd van de nieuwe rijkswachtergebouwen. De kostprijs is 37 miljoen fr. voor 5 woningen en een dienstgebouw.

Ook werd de Rijksweg 35 — gedeelte Westerlaan opengesteld. Deze R35 is een ring tussen verschillende rijks- en interkommunale wegen. Nu zijn reeds afgewerkt: de Zuidlerlaan (1.540 m - 87,5 miljoen fr.), de Noorderlaan (500 m - 26,3 miljoen fr.) en twee sekties van de Westerlaan (500 m en 400 m - 8 en 21 miljoen fr.). Er blijft nog 2.000 m ring af te werken, waarbij financiële bezwaren voor één betrokken sectie de werken kunnen doen uitstellen.

Inhoudstafel - 30e jaargang 1988

1

- 1 Redactioneel: Technologie-overdracht voor de KMO's
- 3 R. De Keyser: De financiële toestand van de Westvlaamse industriële ondernemingen, 1982-86
- 9 M. Wollecamp: Zuid-West-Vlaanderen in de branding 1992: handicap en troeven
- 15 P. Geldhof: 25 jaar groenbeleid in West-Vlaanderen
- 24 Tabel: Bezoldigde tewerkstelling in West-Vlaanderen. Evolutie 1985-86
- 27 Spektrum: Westhoek / Haven Oostende / Fonds Bevordering Ondernemerschap / Bevordering technologie-overdracht / Werkzoekenden in West-Vlaanderen / Internationaal Bio-Synthetics / Ruilverkaveling Lo / Deceuninck Plastics / Rekreatiepark Raversijde / Pullman International / Waterkwaliteit in de waterlopen / Creatuif / Westvlaamse Textieldagen / Leiedal / Transportzone Zeebrugge / CBM-terminal / Dewerchin / Galva-West / Pride of Bruges / Pattyn / Containerkade Avelgem / Fuji Filter
- 46 Nieuwtjes

2

- 57 Bevolkingsevolutie in West-Vlaanderen
- 60 Evolutie van de economische sectoren
- 73 Werkloosheid, grensarbeid
- 86 Zeehavenverkeer en luchtvaart
- 91 Huisvesting, ruimtelijke ordening en openbare werken
- 98 Jaarverslag 1987 - GOM - West-Vlaanderen
- 120 Statistische bijlagen (7)
- 132 Publikaties WES 1987
- 134 Tijdschrift 'West-Vlaanderen Werkt'
- 135 Subsidiërende bedrijven 1987

3

- 137 Redactioneel: De appartementsvilla's als nieuw gevaar voor de Kust
- 139 J. De Proost: Naar een vernieuwde relatie uitbestedertoeleverancier
- 143 E. De Bruyne: Is kwaliteitsbeleid beter ondernemingsbeleid?
- 149 G. Declercq: De Westvlaamse Polders
- 160 Tabel: Zelfstandige verzekeringsplichtigen, 1986
- 162 Spektrum: T-zone Ieper / De Westhoek investeringsparadijs / Reznor / Technologie-overdracht / BNFV / Bedrijvencentrum Oostende / Energievoorziening / Televic / Sun International / Bedrijvencentrum Westhoek / Industrieterrein Wevelgem / WIH / Leiedal / LVD / Bedrijvencentrum Brugge / Daikin / WITAB / Yplon / Barco Electronic / Schelderadarketen / BEV der Ferry-Boats / Zeebrugge / Industriezone Harelbeke-Stagegem / Leie en Bijkkanalen / WIER
- 183 Nieuwtjes

4

- 197 O. Vanneste: Ten geleide: Onderneming en vennootschapsvorm
- 198 J. Lievens: Recente tendensen in het Belgisch Vennootschapsrecht
- 200 F. Bouckaert: Opvolging van bedrijf en vennootschappen
- 206 R. Deblauwe: Het fiscaal belang van de keuze van de vennootschapsvorm
- 210 W. van Eeckhoutte: Sociaalrechtelijke aspecten van een vennootschapsvorm
- 217 L. Schatteman / I. Sagaert: Beursintroducties
- 222 Tabel: Inkomens onderworpen aan de personenbelasting en aan de belasting van de niet-verblijfhouders, 1986
- 225 Spektrum: Tewerkstelling groeiend / Vestigingen Leiedal / Toeristische index / Oscars: Mortier; Libeltex; Reznor Europe / Technologie-overdracht / Spinnerij van Veurne / Dakpannenfabriek Pottelberg / Email Brugge / Axxis / Sunaquapark / Sioen-groep / Tricofor / Barco-Industries / Prijsindex Kust / Lannoo / Bulcke Hybrid Technology / De Witte Lietaer / De Beauvoorder / Roularta / Binnenvaart-terminal Avelgem / Industriepark Deerlijk-Waregem
- 240 Nieuwtjes

5

- 249 Redactioneel: Gewestplannen: dringende behoefte aan herzieningen
- 250 N. Vanhove: De Westhoek: van probleemgebied naar investeringsgebied
- 255 O. Vanneste: Het voorkomen van de misdadigheid - Teoretische beschouwing en aanpak in West-Vlaanderen
- 259 G. Declercq: De Polder 'De Moeren'
- 264 Tabel: Bezoldigde tewerkstelling in West-Vlaanderen, 30 juni 1987
- 267 Spektrum: Expansiewetten / Westvlaamse Interkommunales / De Clerck / KTM / Deceuninck Plastics / Unica / Middelen voor bedrijventerreinen / Kling / Mol / Waterzuivering kust / UCO / Clark / Centrum Onderhoud Bekaert / Zeebrugge / Heule-Kuurne / Trelleborg / Beschermd Werkplaatsen / Gemeentelijke financiën / Deltex / Sofinal / Bijttebier-Bouckaert / BN / Bauwens / Picanol / Provinciaal Dienstencentrum / Cleppe en Claerbout / Prado / Gilburn / Haco
- 286 Nieuwtjes

Publikaties Wer/Wes/Gom - West-Vlaanderen

Uitgaven Wer en Gom - West-Vlaanderen

- O. Vanneste & G. Declercq, Kust en Hinterland, 1955.*
O. Vanneste & G. Declercq, Le Littoral et son Hinterland, 1955.*
G. Declercq & O. Vanneste, Structurele Werkloosheid in West-Vlaanderen, 1957.*
West-Vlaanderens economische groei, 1965, 172 blz.*
Adresboek van de Westvlaamse Industrie, 1978.*
Repertorium Toeleveranciers (2e druk) - Kunststoffen en Rubber, 1988, 750 fr.
Repertorium Toeleveranciers (2e druk) - Metaalsektor, 1986, 750 fr.*
Repertorium Toeleveranciers - Sektor elektrotechniek, 1987, 750 fr.
Biotechnologisch Repertorium voor Vlaanderen, 1987, 1.500 fr.

Reeks Wes (BTW en port ingebrepen)

- 1 G. Declercq & O. Vanneste, Het Arrondissement Ieper, 1958, 207 blz.*
- 2 O. Vanneste & P. Hovart, De Belgische Zeevisserij, 1959, 358 blz.*
- 3 O. Vanneste & P. Hovart, La pêche Maritime Belge, 1959, 358 pp.*
- 4 O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, Het Arrondissement Brugge, 1961, 463 blz.*
- 5 O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, Het Arrondissement Oostende, 1962, 444 blz., 297 fr.
- 6 O. Vanneste & J. Theys, Menen, 1962, 256 blz.*
- 7 O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, Het Arrondissement Roeselare, 1963, 336 blz.*
- 8 J. Theys o.l.v. O. Vanneste, Westvlaamse grensarbeiders in Noord-Frankrijk, 1964, 144 blz., 184 fr.
- 9 J. Theys s.l.d. O. Vanneste, Les Frontaliers de la Flandre Occidentale dans le Nord de la France, 1964, 144 pp., 184 fr.
- 10 O. Vanneste & J. Theys, Veurne, 1964, 189 blz.*
- 11 M. Zwaenepoel & N. Vanhove, De landbouw in West-Vlaanderen, 1965, 352 blz.*
- 12 O. Vanneste, Het groeipoolconcept en de regionaal-economische politiek, 1967, 376 blz., 297 fr.
- 13 O. Vanneste & J. Theys, Het Arrondissement Tielt, 1968, 410 blz., 297 fr.
- 14 J. Theys, Een analyse van de Westvlaamse grensarbeid in Noord-Frankrijk, 1969, 248 blz., 297 fr.
- 15 M. Zwaenepoel, Vrije Tijd, 1969, 332 blz.*
- 16 N. Vanhove, Het vakantiepatroon en de toeristische bestedingen van de Belgische bevolking, 1969, 264 blz., 297 fr.
- 17 N. Vanhove, Structure des vacances et dépenses touristiques de la population belge, 1969, 264 pp., 297 fr.
- 18 J.M.I. Demeyere, Demografische facetstudies, 1969, 144 blz., 184 fr.
- 19 R. Branson, J. Theys, H. Van Reybrouck, o.l.v. N. Vanhove, Tertiaire sektor en verzorgende centra van West-Vlaanderen, 1971, 356 blz., 350 fr.
- 20 J. Hemschoote, Luchtverontreiniging in West-Vlaanderen, 1972, 209 blz., 290 fr.
- 21 N. Vanhove, Het Belgisch Kusttoerisme - Vandaag en Morgen, 1973, 520 blz., 509 fr.
- 22 L. Schepens, Van Vlaskutser tot Franschman, 1973, 294 blz., 403 fr.
- 23 De Westvlaamse gemeenten in de Volkstelling 1970, 1974, 128 blz., 216 fr.
- 24 Symarindus. De energiefunctie van de Belgische Kust en de maritieme industrialisering, 1977, 448 blz., 682 fr.
- 25 P. van Outryve d'Ydewalle, Verzamelde toespraken, 1980, 816 blz., 910 fr.
- 26 West-Vlaanderen in kaart, 1981, 220 blz., 445 fr.
- 27 E. Omeij, De Zeevisserij, 1981, 256 blz., 500 fr.
- 28 Land- en tuinbouw in West-Vlaanderen, 1982, 400 blz., 774 fr.
- 29 E. Omeij, Kwalitatieve discrepanties in de arbeidsallokatie, 1985, 424 blz., 819 fr.

* Uitgeput

Tijdschrift 'West-Vlaanderen Werkt'

Abonnement 1988: 325 fr. (BTW en port ingebrepen).
Buitenland: 450 fr. (port en kosten ingebrepen).

Reeks facetten van West-Vlaanderen (BTW en port ingebrepen)

- 1 R. Simoen & O. Vanneste, De uitbouw van de haven van Zeebrugge, 1972, 48 blz.*
- 2 C. Vermeersch, Het rekreatief buitenverblijf, 1973, 100 blz., 124 fr.
- 3 S. Beernaert, De Waterverontreiniging in het IJzerbekken, 1973, 124 blz., 158 fr.
- 4 Distributiebedrijven en handelscentra in West-Vlaanderen, 1974, 68 blz., 92 fr.
- 5 S. Beernaert, De waterverontreiniging van de binnenwaters van Midden- en Oostkust, 1974, 105 blz., 151 fr.
- 6 N. Vanhove, Vakantiespreiding, 1975, 56 blz., 103 fr.
- 7 S. Beernaert, De waterverontreiniging in het hydrografisch bekken van de Leie en de Schelde, 1975, 88 blz., 151 fr.
- 8 De Haven van Brugge-Zeebrugge na de chunnel, 1975, 80 blz., 151 fr.
- 9 P. Boerjan, De toeristische statistiek in België, 1976, 84 blz., 151 fr.
- 10 S. Beernaert e.a., Waterbeleid in West-Vlaanderen, 1976, 64 blz., 124 fr.
- 11 J. Theys, Evolutie van de werkloosheid in West-Vlaanderen, 1977, 104 blz., 177 fr.
- 12 S. Beernaert, De algemene waterbevoorrading van West-Vlaanderen, 1978, 40 blz., 82 fr.
- 13 Prognose van de bevolking en actieve bevolking in West-Vlaanderen, 1978, 48 blz., 105 fr.
- 14 P. Boerjan, De ontwikkeling van het vakantiedrag van de Belgische bevolking, 1978, 124 blz., 255 fr.
- 15 Prognose van het aantal gezinnen en raming van de huisvestingsbehoeften in West-Vlaanderen, 1979, 60 blz., 129 fr.
- 16 Terreinbehoeften voor Tewerkstelling, Toerisme en Rekreatie in West-Vlaanderen, 1979, 80 blz., 166 fr.
- 17 Milieuzorg in West-Vlaanderen, 1979, 76 blz., 159 fr.
- 18 Infrastructurale behoeften, 1979, 80 blz., 166 fr.
- 19 Strukturaalanalyse van de textielnijverheid in West-Vlaanderen, 1980, 140 blz., 285 fr.
- 20 Zeebrugge en de maritimisering van zijn achterland, 1981, 120 blz., 248 fr.
- 21 Strukturaalanalyse van de metaalnijverheid in West-Vlaanderen, 1982, 156 blz., 314 fr.
- 22 Strukturaalanalyse van de voedingsnijverheid in West-Vlaanderen, 1983, 120 blz., 248 fr.
- 23 Onderzoek naar de mogelijkheden tot inbreiding in vijf Westvlaamse gemeenten, 1983, 104 blz., 211 fr.
- 24 Vakantie van de Belgen in 1982, 1984, 192 blz., 381 fr.
- 25 Financiële analyse van de Westvlaamse industriële ondernemingen, 1984, 56 blz., 124 fr.
- 26 Studie ter voorbereiding van een geïntegreerde aktie voor de Westhoek, 1986, 116 blz., 280 fr.
- 27 Marktstrategie voor de Britse toeristische markt, 1986, 176 blz., 600 fr.
- 28 Huisvestingsbehoeften in West-Vlaanderen, 1985-95, 1987, 76 blz., 175 fr.
- 29 Het kanaal Zeebrugge-Merendree, Sociaal-economische verantwoording en milieu-effectenrapportering, 1987, 112 blz., 250 fr.
- 30 Masterplan ter renovatie van de haven van Oostende, 1988, 36 blz., 95 fr.
- 31 Een vernieuwd toeristisch aanbodbeleid voor West-Vlaanderen, 1988, 32 blz., 85 fr.
- 32 Ready for the tunnel, 1988, 36 blz., 154 fr.

Rapporten Toeristisch Onderzoek (TO)

Abonnement TO 1987: 1.400 fr. (BTW en port ingebrepen).
Buitenland: 1.621 fr. (port en kosten ingebrepen).

- 116 Het toeristisch prijsindexcijfer van de Belgische Kust. Resultaten voor de periode 1986-87, 1987, 24 blz.
- 117 Toeristische Index WES Kust en Achterland, 1987, 10 blz.
- 118 Toeristische Gedragingen en Attitudes van de Belgen in 1985, deel I en II, 1987, 186 blz.
- 119 Toeristische Gedragingen en Attitudes van de Belgen in 1985, deel III-V, 1987, 179 blz.
- 120 Marketingstrategie voor de Duitse toeristische markt, 1988, 384 blz.

Steunende leden ontvangen het tijdschrift en de andere publikaties van het jaar, de reeks 'TO' uitgezonderd.
België: 705 fr. (BTW ingebrepen).
Buitenland: 920 fr. (port en kosten ingebrepen).

If you think North Sea think ZEEBRUGGE

